

B/11709

A legfőbb ügyész

országgyűlési beszámolója

az ügyészség 2015. évi tevékenységéről

TARTALOMJEGYZÉK

1. Az ügyészi szervezet	3
2. A büntetőjogi ügyészi tevékenység	4
2.1. A nyomozás felügyelet, a vádelőkészítés és az ügyészségi nyomozás	4
2.1.1. A bűnözésre vonatkozó főbb adatok	4
2.1.2. Az ügyészségi nyomozás	11
2.1.3. A nyomozás törvényessége feletti felügyelet	13
2.2. A vádhatósági tevékenység	21
2.3. Gyermekek- és fiatalok büntető ügyeiben kifejtett ügyészi tevékenység	27
3. A közjogi ügyészi tevékenység	30
3.1. A közérdekvédelmi ügyészi tevékenység	30
3.2. A büntetés-végrehajtás törvényességi felügyelete	37
4. A legfőbb ügyész tevékenysége	42
4.1. Az Országgyűléshez kapcsolódó tevékenység	42
4.2. A legfőbb ügyészt megillető egyes jogosítványok gyakorlása	45
4.3. A legfőbb ügyész nemzetközi tevékenysége	47
5. Az ügyészség nemzetközi tevékenysége	49
5.1. Nemzetközi kapcsolatok	49
5.2. Jogsegély ügyek	50
5.3. Az Eurojust magyar nemzeti tag tevékenysége	52
6. Az ügyészség személyügyi helyzete	55
6.1. A személyügyi helyzet	55
6.2. Az ügyészségi alkalmazottak képzése, továbbképzése	58
7. Az ügyészség kommunikációs tevékenysége	59
8. Az ügyészségi informatika	60
9. Az ügyészség működésének gazdasági feltételei	63
10. Az ügyészek tudományos tevékenysége és az Országos Kriminológiai Intézet	67
10.1. Az ügyészek tudományos tevékenysége	67
10.2. Az Országos Kriminológiai Intézet	67
1. melléklet: Az ügyészségi szervezetrendszer	71
2. melléklet: A Legfőbb Ügyészség szervezete	72
Függelék: Statisztikai táblák és ábrák	73

Tisztelt Országgyűlés!

Magyarország Alaptörvénye 29. cikkének (5) bekezdésében, valamint az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat (Házszabály) 84. §-ában foglaltak szerint az ügyészség 2015. évi működéséről a 2016. február 15-i statisztikai adatok alapulvételével a következő beszámolót nyújtom be:

1. Az ügyészi szervezet

Az ügyészség feladatait elsősorban az Alaptörvény, továbbá az ügyészségre vonatkozó sarkalatos törvények, nevezetesen az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény (Ütv.), valamint a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény (Üjt.) tartalmazza.

Az Ütv. meghatározza az ügyészi szervezet szintjeit, és kimondja, hogy az ügyészségi nyomozás, továbbá indokolt esetben más ügyészségi feladatok ellátására önálló főügyészség, illetve járási szintű ügyészség létesíthető; a teljes szervezet megállapítását azonban a legfőbb ügyészre bízva, mivel a teljesítendő feladatoknak megfelelő és a bírósági szervezethez igazodó ügyészi szervezet így alakítható a leghatékonyabban.

Az ügyészi szervezet négy szintű. A Legfőbb Ügyészség irányítása alá 5 fellebbviteli főügyészség és 21 (19 megyei, a fővárosi és a központi nyomozó) főügyészség tartozik. A Központi Nyomozó Főügyészség kivételével a főügyészségek szervezete alapvetően a büntetőjogi, valamint a közérdekvédelmi és a büntetés-végrehajtási törvényességi felügyeleti tevékenység alapján tagozódik.

A fővárosi és a megyei főügyészségek irányítása alá tartozó járási és járási szintű ügyészségek azokban az ügyekben járnak el, amelyeket jogszabály vagy legfőbb ügyészi utasítás nem utal más ügyészi szerv hatáskörébe.

A katonai büntetőeljárás hatályának kiterjesztése átrendezte az ügyészségi nyomozással kapcsolatos jogköröket. A rendőrség, az Országgyűlési Őrség, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv hivatásos állományú tagja által a szolgálati helyen, illetőleg a szolgálattal összefüggésben elkövetett nem katonai bűncselekmények miatti eljárás a nyomozó ügyészségektől a Központi Nyomozó Főügyészség feladatkörébe került át. Ez a munkateher-csökkenés a nyomozó ügyészségek átszervezését és az ezzel kapcsolatos feladatokat megfogalmazó, legfőbb ügyészi utasításokat módosító 13/2015. (X. 21.) LÜ utasítás kiadását tette szükségessé. Az átszervezés eredményeként 2015. november 1-jén

a 20 nyomozó ügyészségből 18 tagozódott be a székhelyén működő járási ügyészségbe. Így a járási és járási szintű ügyészségek száma 118-ra csökkent.

Az ügyészi szervezethez tartozik a Magyar Ügyészképző Központ, amely elsősorban az ügyészségi fogalmazók képzését és a jogi szakvizsgára való felkészítését végzi, valamint – nem ügyészi szervként – az ügyészség tudományos és kutató intézménye, az Országos Kriminológiai Intézet.

Az elmúlt évben az ügyészi szervezeti rendszerben a nyomozó ügyészségek átszervezésén és kisebb kiigazításokon kívül nem történt érdemi átalakítás. A változások az ügyészség szervezetéről és működéséről szóló 12/2012. (VI. 8.) LÜ utasítás módosításaiban kerültek közzétételre.

Az ügyészség 2015. november 1-jén módosult szervezeti felépítését az 1. melléklet, a Legfőbb Ügyészség 2015. évi – május 1-jén megváltozott – szervezeti felépítését a 2. melléklet mutatja.

2. A büntetőjogi ügyészi tevékenység

Az ügyészi tevékenység számottevő részét a büntetőjogi feladatok alkotják. Az Alaptörvény 29. cikke meghatározza az ügyészség működésének alkotmányos alapjait. Kimondja, hogy az ügyészség az igazságszolgáltatás közreműködőjeként, mint közvádó az állam büntetőjogi igényének kizárólagos érvényesítője.

2.1. A nyomozás felügyelet, a vádelőkészítés és az ügyészségi nyomozás

2.1.1. A bűnözésre vonatkozó főbb adatok

A 2015. évben iktatott és elintézésre váró ügyek száma 760.272 volt (2014: 818.050). A 2015. évben 280.113 bűncselekményt regisztráltak. Ez az előző évhez képest 14,9%-os csökkenést jelent (2014: 329.303). Az elmúlt évben a regisztrált elkövetők száma 101.494 volt, a megelőző évhez képest csökkent (2014: 108.389).

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) 2013. július 1-jei hatályba lépésével bekövetkezett változások miatt a bűnözésnek az egyes fejezetek szerinti szerkezeti megoszlását követő, több évre visszamenően összehasonlításra alkalmas adatai teljeskörűen még ez évben sem állapíthatók meg. Az új Btk. Különös Része az 1978. évi IV. törvénynél (rég Btk.) több, azonban kisebb terjedelmű fejezetet, egy fejezet alá tartozóan pedig részben eltérő bűncselekmény-csoportokat alkotott.

Az egyes bűncselekményekre, illetőleg a tartalmában a régivel egyező fejezetekhez tartozó bűncselekmény-csoportokra vonatkozóan a következő főbb adatok adnak tájékoztatást:

A 2015. évben összesen 99 szándékos befejezett emberölést regisztráltak (2014: 129), emberölés kísérlete 86 volt (2014: 105).

Az összbünyözés mértékét döntően meghatározó vagyon elleni bűncselekmények közül a leggyakoribb a lopás. A regisztrált lopások száma a 2015. évben 111.446 volt. A lopások száma a megelőző évhez képest csökkent (2014: 141.469).

A regisztrált csalások száma is csökkent, 2015-ben 31.976 ilyen bűncselekményt követtek el (2014: 33.370).

A korábban a vagyon elleni bűncselekmények körében szabályozott szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése a tavalyi évben ismét jelentősen csökkent, 1060 ilyen bűncselekményt regisztráltak (2014: 5785).

A 2015. évben a közlekedési bűncselekmények száma gyakorlatilag megegyezett az egy évvel korábban regisztrált bűncselekmények számával: 17.695 közlekedési bűncselekményt regisztráltak (2014: 17.639).

A közlekedési bűncselekmények között jelentős arányt képvisel a közúton, ittas állapotban elkövetett járművezetés, ezek száma 2015-ben csekély mértékben emelkedett, 12.730 ilyen cselekményt regisztráltak (2014: 12.494). A 2013. évtől növekvő számot mutat a regisztrált ittas állapotban elkövetett járművezetés.

A közúti baleset gondatlan okozása gyakorlatilag azonos volt a korábbi évekkel, a 2015. évben 2792 ilyen bűncselekményt regisztráltak (2014: 2689).

Az embercsempészség az előző évihez képest közel a duplájára emelkedett, 662 ilyen bűncselekményt követtek el (2014: 363).

A hivatalos személy, közfeladatot ellátó személy és a hivatalos személy támogatója elleni erőszak bűncselekményéből 969-et regisztráltak, mely az előző évihez képest némi csökkenést mutat (2014: 1086).

2015-ben az igazságszolgáltatás elleni bűncselekmények száma is csökkent, 3087 ilyen bűncselekményt regisztráltak (2014: 3982).

A köznyugalom elleni bűncselekmények körében a garázdaság száma a 2015. évben csökkent, 12.689 ilyen bűncselekményt követtek el (2014: 13.628).

A közbizalom elleni bűncselekmények csoportjában folytatódott az okirattal kapcsolatos bűncselekmények számának csökkenő tendenciája: 2015-ben 26.043 okirattal kapcsolatban elkövetett bűncselekményt

regisztráltak. E bűncselekmény-csoport magába foglalja a köz- és magánokirat-hamisítást, illetőleg az okirattal visszaélést is (2014: 31.005). A jelentős csökkenés oka a régi Btk. 2013. február 1-jétől hatályos módosításában keresendő, amely szerint az egy vagy több közokirat, magánokirat vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszköz egyidejű elvételével megvalósuló lopás törvényi egységet alkot.

A kábítószerrel visszaélések előfordulása gyakorlatilag azonos volt a megelőző esztendővel, a 2015. évben 6059 ilyen típusú bűncselekmény miatt kellett eljárni (2014: 6159).

Az ügyészség elmúlt évi tevékenységének továbbra is központi elemét képezte a korrupció elleni küzdelem, amit jól példáz, hogy e körben a bűnelkövetési forma jellemzőinek elemzése, és az ellenük történő fellépés hatékonyságának növelése érdekében vizsgálat lefolytatására is sor került. A korrupciós bűncselekmények miatt indított eljárásokban a vagyoneklopbzás elmaradásának okait elemző utóvizsgálat célja a vagyoneklopbzási indítványokkal és a vagyoneklopbzás biztosítására szolgáló kényszerintézkedésekkel kapcsolatos gyakorlat, illetőleg az ebben a körben felmerülő jogalkalmazási hibák részletesebb feltárása és értékelése volt. A feltárt hibák jövőbeli elkerülése érdekében a vizsgálat során szerzett tapasztalatokat az egységes és helyes jogalkalmazás biztosítását célzó külön iránymutatás formájában a főügyészségekkel is megosztottuk.

A közélet tisztaságát sértő regisztrált korrupciós cselekmények száma 761 volt, amely az azt megelőző évben regisztrált 3268 esethez képest lényeges csökkenést mutat. Ennek oka a gazdasági vesztegetések körében a tavalyi beszámolóban is jelzett ún. nyelvvizsga ügy kiugró értéke volt. A korrupciós cselekmények száma ugyanakkor nagyságrendileg nem tért el a korábbi évek adataitól, gyakorlatilag megegyezett azok számtani átlagával.

A bűncselekmény-csoporton belül a hivatali vesztegetések száma 333 volt, amely viszont az azt megelőző évi 141 cselekményhez képest növekedést jelent. Gazdasági vesztegetés 351 esetben fordult elő, ez a számadat a 2014-ben mért 1684 bűncselekménnyel összehasonlítva lényeges csökkenést mutat.

A befolyással üzérkedések száma a 2014. évi 1416-hoz képest 53-ra csökkent. A két számadat szembetűnő különbsége a 2014. évben mindössze 4 ügyben regisztrált bűncselekmények nagy számára vezethető vissza, éppen ezért a mennyiségi összehasonlítás nem tükrözi hűen az e téren mutatkozó tendenciát. Tény azonban, hogy a 2015. évi esetszám a 2013. évi 115 ilyen bűncselekményhez képest is csaknem a felére redukálódott.

Szükséges azonban kiemelni, hogy az ügyészség kizárólag azokkal a bűncselekményekkel foglalkozik, amelyek felderítésre kerülnek.

A korrupció visszaszorítására irányuló erőfeszítéseink mellett továbbra is kiemelt hangsúlyt kap a szervezett bűnözés elleni fellépés, amelynek terén jelentős sikerekről számolhatunk be.

Az Európát 2015-ben elérő migrációs hullám kapcsán tapasztalhattuk, hogy a szervezett bűnözés volumene markánsan megnövekedett, ami elsősorban az embercsempészség miatt indult büntetőeljárások számának emelkedésében mutatkozott meg.

Az egész európai közvélemény figyelmét kiváltotta a „halál furgon” néven elhíresült ügy, amely 71 migráns halálát okozta.

A Magyarországon eddig lefolytatott nyomozás eredményeként megállapítható, hogy összesen 9 gyanúsított egy embercsempészségre szakosodott bűnszervezet tagjaként, költségeiket jelentősen meghaladó anyagi ellenszolgáltatás fejében, rendszeresen szállítottak harmadik országból származó migránsokat az Európai Unió tagállamaiba.

2015. augusztus 26-án a magyar-szerb határ térségében 71 migráns szállt be egy kizárólag áruszállításra alkalmas gépkocsiba, amely Ausztria irányába indult. A jármű utasai kb. 3 órával az elindulást követően, még Magyarország területén, a jármű rakterében fellépő oxigénhiány következtében életüket veszítették. A migránsok által elhalálozásukat megelőzően adott vészjelzéseket figyelmen kívül hagyó embercsempész a kamionnal Nickelsdorf térségében belépett Ausztria területére, majd a gépkocsit az A4 jelű autópályán hagyta.

A több embercsempészséget is érintő ügy felderítése kapcsán példás együttműködés alakult ki az érintett európai uniós tagállamok társhatóságaival, amely nagymértékben hozzájárul a rendkívül súlyos bűncselekmény-sorozat minden részletre kiterjedő felderítéséhez. A gyanúsítottak közül 8 személy előzetes letartóztatásban van, a nyomozás rövid időn belül várhatóan befejeződik.

Az ügyészség megkülönböztetett figyelmet fordított a környezet és a természet elleni bűncselekményekre is. A jogellenes fakivágásokkal kapcsolatos folyamatos jelentéstételi kötelezettség alapján felterjesztett határozatok és intézkedések értékelésének pozitív tapasztalatokat hozó eredményét iránymutatást is tartalmazó jelentés formájában foglaltuk össze. Fokozott figyelmet fordítottunk a természeti értékeket nagymértékben károsító cselekményekre; az ilyen magatartások elleni fellépés hatékonyságának növelése érdekében lépéseket tettünk a büntetőjogi és a közjogi szakági együttműködés intenzitásának fokozására.

A környezetkárosítások száma összesen 48 volt, ez a 2014. évhez képest (38) viszonylag csekély mértékű növekedést mutat.

A hatóságok összesen 91 természetkárosítást tártak fel, ami a 2014-ben és 2013-ban regisztrált 125 ilyen bűncselekményhez képest 27,2%-os csökkenést jelent.

A hulladékgazdálkodás rendjének megsértése miatt 307 bűncselekményt regisztráltak, ami évek óta a legalacsonyabb esetszám.

Az előbb említettek mellett további súlypont a régi Btk. által még önálló fejezetbe foglalt, az új Btk. szerint már a fejezetek szerinti tagolást illetően is más szerkezeti felépítésben és részben eltérő tartalommal, illetve megnevezéssel szerepeltetett gazdasági bűncselekmények elleni fellépés. Ebbe a csoportba tartoznak a pénz- és bélyegforgalom biztonsága elleni, a költségvetést károsító, a gazdálkodás rendjét sértő, a fogyasztók érdekeit és a gazdasági verseny tisztaságát sértő bűncselekmények, valamint a pénzmosás is.

A gazdasági bűncselekmények számának 2008 és 2011 közötti emelkedésével szemben 2012-2014-ben csökkenő esetszámot regisztráltak. A 2014. évi 5970 regisztrált bűncselekményhez képest a 2015-ben mért érték 7710, ami ismét a növekedés irányába mutat.

A gazdasági bűncselekmények között szerepeltettük az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalásokat is, amely a régi Btk. XVII. Fejezetében szereplő számítástechnikai rendszer és adatok elleni bűncselekmény vagyoni kárt okozó alap- és minősített esetének feleltethető meg. A tárgyévben az említett bűncselekményből 2176-ot regisztráltak.

A költségvetési csalás büntette kapcsán ki kell emelni, hogy a törvényi tényállás jogdogmatikai természete is befolyásolja a számadatokat, hiszen törvényi egységként a korábban önállóan értékelt részcsselekményeket egyetlen bűncselekménybe foglalja össze, ami nem csupán a 2011. december 31-ig hatályban volt adócsalásra terjed ki, hanem Magyarország és az európai közösségek költségvetését és pénzügyi érdekeit sértő más – korábban önálló törvényi tényállásokban testet öltő – bűncselekmények elkövetését is magában foglalja.

A 2015. évben összesen 2154, a költségvetési csalás bűncselekmény-csoportjába tartozó esetet regisztráltak, ami a 2014. évi 2324 ismertté vált bűncselekményhez képest némi csökkenést mutat, de a költségvetési csalás a gazdasági bűncselekmények immár kriminológiai értelemben vett kategóriáján belül továbbra is meghatározó szerepet játszik. A mennyiségi értékek azonban nem tükrözik megfelelően az ügyfeldolgozási tapasztalatokból leszűrhető világos tendenciát, hogy a különböző költségvetéseket sértő bűncselekmények egyre inkább magukban hordozzák a nagyfokú szervezettség jeleit, és találkozhatunk kiugróan magas, akár milliárdos nagyságrendű elkövetési értékekkel is. Külön említést érdemelnek az általános forgalmi adóra elkövetett költségvetési csalások, ahol az elkövetők az Európai Unión belüli szabad árumozgás elvéből következő

szabályok kijátszásával valósítják meg a bűncselekményeket, amelyek felderítését a tagállamok határain átnyúló jellegük sokszor rendkívüli módon megnehezíti. Az ügyészi szervezet erre az uniós bűnügyi együttműködés szabályrendszere által biztosított lehetőségek felhasználásával, például a közös nyomozócsoportok felállításával igyekszik megfelelő módon reagálni.

A készpénzforgalom biztonságát sértő bűncselekmények közül a pénzhamisítások számának 2013-tól jól érzékelhető csökkenése tovább folytatódott, a 2014. évi 695 cselekménnyel szemben a 2015. évben regisztrált bűncselekmények száma már csak 593-at tett ki.

A mára igen széles körben elterjedt készpénz-helyettesítő fizetési eszközökkel kapcsolatos visszaélésekhez köthető bűncselekmények száma 2156 volt, amely a 2014-ben regisztrált 1384 esethez képest emelkedést mutat.

A gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények közül továbbra is meghatározónak tekinthető a csődbűncselekmény, amely kiemelten fontos szerepet játszik a hitelezők érdekeinek védelmében. Az ilyen jogsértő magatartások elleni fellépés a nemzetgazdaság egészének szempontjából is lényeges, hiszen a bűncselekmény következményei számos piaci szereplőt érinthetnek, de arra is láthatunk példákat, hogy jellemzően pénzügyi tevékenységet végző gazdálkodó szervezet a tartozása fedezetéül szolgáló vagyonának csalárd elvonásával számos befektetőt károsít meg.

2015-ben 293 csődbűncselekményt regisztráltak, ami a 2014-ben mért 270 ilyen cselekményhez viszonyítva mérsékelt növekedésként értékelhető.

A bűnözés elleni küzdelem egyik legfontosabb feladata a bűncselekmény útján szerzett javak elvonása, amely a reparációs igények kielégítésének biztosításán túl a bűnös úton szerzett vagyon felhalmozásának megakadályozását is célozza, megelőzve, hogy újabb bűncselekmények elkövetéséhez használják fel, vagyis kulcsfontosságú szerepet tölt be a bűnözés egésze elleni harcban is. A pénzmosás visszaszorítása és a vagyonvisszaszerzés egy logikai egységet alkotva szorosan kapcsolódik egymáshoz. E területek fontossága kifejezésre jutott abban is, hogy az ügyészi szervezet az elmúlt évben a tárgykörhöz kapcsolódó két vizsgálatot is lefolytatott.

Ezek egyike az Európa Tanács Pénzmosás és Terrorizmus Finanszírozása Elleni Szakértői Bizottsága (Moneyval) ún. 5. körös országvizsgálatára tekintettel vált szükségessé. A vizsgálat legfontosabb megállapításai közé tartozott, hogy az ún. vagyongeneráló bűncselekmények miatt indult eljárások mennyiségéhez képes csekély számban indultak pénzmosás miatt folytatott nyomozások. Az összefoglaló jelentésben feltártuk a pénzmosással kapcsolatos dogmatikai problémákat, amelyek egyben iránymutatást tartalmaztak a bűncselekmény megvalósulásának

felismerésére, amely előfeltétele, hogy az ilyen jogsértések a jövőben ne maradjanak büntetőjogi következmények nélkül.

Az említett tárgykörhöz kapcsolódó másik vizsgálat „A vagyonvisszaszerzésre irányuló kényszerintézkedések gyakorlatáról, a gazdasági bűncselekmények körében” címet viselte. A vizsgálat tapasztalatainak elemzésével a Legfőbb Ügyészség ugyancsak részletes iránymutatást adott a jogalkalmazói munka ezzel összefüggő részét illetően, hangsúlyosan rámutatva, hogy kivétel nélkül minden büntetőügyben meg kell vizsgálni a bűnös úton szerzett vagyon elvonásának szükségességét, és igenlő válasz esetén elsőként a szóba jöhető kényszerintézkedések ténybeli alapját, valamint jogi feltételeit kell tisztázni. Ugyancsak fontos konklúzió volt, hogy a vagyonelvonás szükségességének felmerülése esetén kivétel nélkül el kell végezni a célirányos vagyonszűrlést, amelynek fontos része a bűncselekményekkel érintett vagyonelemek útjának nyomon követése, ami egyidejűleg a pénzmosás esetleges megvalósulására nézve is szolgáltatathat adatokat.

A vizsgálat eredményeként adott iránymutatásokat és előírásokat legfőbb ügyész helyettesi körlevél formájában is hozzáférhetővé tettük.

Az előbbieken említett vizsgálatok során feltárt hibák jövőbeli kiküszöbölését célzó iránymutatások kibocsátásának szükségességére rávilágítanak a pénzmosásra vonatkozó statisztikai adatok is, amelyek az említett bűncselekmények miatt folytatott eljárások csekély számán keresztül alacsony hatékonyságú felderítésre, illetve arra utalnak, hogy a bűncselekménnyel érintett vagyonelemek sorsának követésére a szükségesnél kevesebb figyelem jutott.

A regisztrált pénzmosás bűncselekmények száma a 2015. évben 27 volt, ami a 2014-ben mért 21 esethez képest sem jelent érdemi elmozdulást.

E körben megemlítendő még, hogy a pénzmosással szembeni fellépés eszköztárába tartoznak az igazgatási jellegű normák egyes előírásai is. Ezek közül egyik a gyanús pénzügyi tranzakciók bejelentésére vonatkozó kötelezettség elmulasztása.

A pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása miatt 2011 és 2014 között mindössze egyetlen büntetőeljárás folyt. Ez a tendencia 2015-ben sem változott, ugyanis ilyen bűncselekményt nem regisztráltak. Ez arra utalhat, hogy a pénzmosás gyanúját keltő pénzügyi műveleteket az arra kötelezettek bejelentik.

Az információs rendszerek biztonságát sértő bűncselekmények elleni fellépés egyre nagyobb jelentőséghez jut, amit a jogalkotó azzal is kifejezésre juttatott, hogy az e körbe tartozó büntető törvényi tényállásokat önálló fejezetbe rendezte.

A 2015. évben tiltott adatszerzés 22, az információs rendszer védelmét biztosító technikai intézkedés kijátszása 15, míg az információs rendszer vagy adat megsértése 455 esetben fordult elő, és 65 volt azoknak a jogsértő magatartásoknak a száma, amelyek esetében az utóbb említett bűncselekményt még a régi Btk. szerinti számítástechnikai rendszer és adatok elleni bűncselekményként kellett minősíteni.

2.1.2. Az ügyészségi nyomozás

A büntetőeljárás nyomozási szakasza a vád előkészítését szolgálja. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) az ügyészt bármely ügy nyomozására feljogosítja, meghatározott bűncselekmények nyomozását pedig az ügyész kizárólagos hatáskörébe utalja. Az ügyész – kivételesen – a nyomozó hatóságtól magához vont eljárások esetében is teljesíthet nyomozást.

A kizárólagos hatáskörbe utalt nyomozásokat az ügyészség erre kijelölt központi egysége (Központi Nyomozó Főügyészség), illetőleg területi szervezeti egységei (a Budapesti Nyomozó Ügyészség, a Pestvidéki Nyomozó Ügyészség, továbbá a járási és nyomozó ügyészségek) végzik.

Az ügyészségi nyomozó szervekhez a 2015. évben 9678 feljelentés érkezett (2014: 12.858). Az elrendelt nyomozások száma 4038 (2014: 4474), a befejezetteké 6308 volt (2014: 7260). (Az utóbbi szám a tárgydőszakban befejezett – a korábbi évről áthúzódó nyomozásokra és a nyomozás elrendelése után átvett – ügyekre is vonatkozik.)

A hivatali bűncselekmények és a korrupció elleni eredményesebb fellépés érdekében létrehozott Központi Nyomozó Főügyészség illetékessége az ország egész területére kiterjed, hatáskörét pedig a Be. ügyészségi nyomozásra irányadó rendelkezéseinek keretei között a legfőbb ügyész utasítása szabályozza.

A Központi Nyomozó Főügyészséghez a tárgydőszakban összesen 3733 feljelentés érkezett, amely az azt megelőző évhez képest 30,3%-os csökkenést mutat (2014-ben a feljelentések száma 5353 volt). A feljelentések alapján 1397 nyomozás elrendelésére került sor, 1556 volt a feljelentés elutasítások száma.

A Központi Nyomozó Főügyészség központi szervezeti egységének működése kapcsán keletkezett adatok a következők szerint alakultak:

2015-ben 103 nyomozást rendeltek el. Ezen túl, más szervek által már megkezdett nyomozás után átvett 39 ügyben, valamint 4 elkülönített ügyben került sor a nyomozás főügyészség részéről történő folytatására. Az elmúlt évben a nyomozás megszüntetése 71, felfüggesztése 12 ügyben történt, valamint 37 ügyben emeltek vádat 85 fővel szemben.

Az elrendelt nyomozás példaként említhető az előnyért hivatali helyzetével egyébként visszaélve elkövetett hivatali vesztegetés elfogadásának büntette és más bűncselekmények miatt indított büntetőeljárás. A feljelentés adatai szerint egy határmenti város korábbi önkormányzati tisztségviselője több vállalkozó számára állított ki hamis tartalmú adóigazolást, amelyben valótlanul szerepelt olyan adat, miszerint a gazdálkodónak nincs adótartozása. Az érintett vállalkozások vezetői mindezért cserében térítésmentesen nyújtottak a tevékenységi köreikbe tartozó szolgáltatásokat a jegyző számára.

A másik példa szerint egy súlyos bűncselekmény miatt indult büntetőeljárás terheltjének ügyvédje a védenca részére egy ügyész kedvező elbírálást biztosító közbenjárását ígérte meg azzal, hogy a kilátásba helyezett segítség ellenében a terhelt által nagyobb összeg fizetése szükséges, amelynek egy részét az ügyésznek juttatják. Ezt követően a védő személyes találkozót kért védencétől, végül egy bírósági meghallgatáson létrejött kapcsolatfelvétel alkalmával korábbi ajánlatát konkretizálva azt mondta: 1,5 millió forintért cserében az ügyészségen elintézi, hogy a terheltet csak felfüggesztett szabadságvesztésre ítéljék. Az említett ügyekben a nyomozás még folyamatban van.

A központi szervezeti egység által folytatott büntetőeljárások túlnyomórészt továbbra is hivatali, illetve korrupciós jellegű, vagyon elleni és közlekedési bűncselekmények, valamint hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntette miatt voltak folyamatban.

A Központi Nyomozó Főügyészség 5 regionális osztályán a 2015. évben 1527 – túlnyomórészt katonai büntetőeljárás hatálya alá tartozó – ügyben rendeltek el nyomozást, és összesen 421 büntetőügyben 641 fővel szemben emeltek vádat. A regisztrált katonai bűncselekmények száma a tárgyidőszakban 611 volt, mely az előző évhez képest elhanyagolható csökkenést mutat (2014: 622).

A korrupció elleni küzdelemmel a Központi Nyomozó Főügyészség több szervezeti egysége is kiemelten foglalkozik. A Korrupció Elleni Ügyek Osztálya a Központi Nyomozó Főügyészség hatáskörébe tartozó korrupciós, illetve esetenként hivatali vagy hivatalos személyek által elkövetett vagyon elleni bűncselekmények gyanúját keltő, rendszerint bonyolult ténybeli és jogi megítélésű ügyekben jár el.

A korrupciós bűncselekmények felderítésének speciális jellegére figyelemmel a Központi Nyomozó Főügyészség különböző nyomozó hatóságokkal, illetve titkosszolgálatokkal való hatékony együttműködése elengedhetetlen. A főügyészség munkatársainak helyszíni nyomozati cselekmények elvégzéséhez jelentős támogatást nyújtanak a Terrorelhárítási Központ műveleti egységei, illetve a különböző rendőri egységek, elsősorban a Készenléti Rendőrség. A feljelentés megtétele előtti titkos nyomozásokat

folytató Nemzeti Védelmi Szolgálat tevékenységének eredménye számos ügyben alapozta meg a Központi Nyomozó Főügyészség sikeres eljárását.

Kitűnő példaként szolgálnak erre a határellenőrzésekhez kötődő korrupciót feltáró nyomozások is, amelyek közül a tárgyévből kiemelhető a záhonyi vám- és pénzügyőrök, illetve rendőrök ellen a Nemzeti Védelmi Szolgálat által tett feljelentés alapján indított eljárások.

A hatékony együttműködésre utalnak továbbá a megbízhatósági vizsgálatok eredményeként indult korrupciós ügyek is. 2015-ben 11 eredményes megbízhatósági vizsgálat alapján indult nyomozás, amely 7 esetben már a tárgyévből vádemeléssel zárult.

Az ennek tipikus példaként említhető ügyben a Nemzeti Védelmi Szolgálat eredményes megbízhatósági vizsgálata alapján a Központi Nyomozó Főügyészség hivatali vesztegetés elfogadásának büntette miatt indított büntetőeljárást. A lefolytatott nyomozás adatai szerint egy, a rendőrség állományába tartozó személy gépjármű nyilvántartási adatok megszerzésének és átadásának ígéretével 60.000 Ft-ot vett át egy bevásárlóközpont parkolójában.

A Központi Nyomozó Főügyészség a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsánál vádat emelt.

2.1.3. A nyomozás törvényessége feletti felügyelet

Az Alaptörvény 29. cikkének (1) bekezdése és a Be. 28. §-ának (1) bekezdése szerint az ügyész a közvádoló. Az ügyész a vádemelés feltételeinek megállapítása céljából nyomozást végeztet, felügyeli a nyomozó hatóság önálló nyomozását, illetve a Be.-ben meghatározott esetekben a nyomozást maga végzi. A nyomozás feletti felügyelet keretében az ügyész a törvényben meghatározott jogkörei felhasználásával biztosítja, hogy a nyomozó hatóság az önálló nyomozását törvényesen, a vádemelés kérdésében történő döntésre alkalmas módon teljesítse; gondoskodik arról, hogy az eljárásban résztvevő személyek jogait érvényesíthessék.

A befejezett nyomozást követően az ügyész vádat emel, vagy a Be.-ben meghatározott más módon dönt a büntetőeljárás befejezéséről.

A büntetőeljárás rendszerint feljelentésre indul meg. A feljelentés alapján vagy nyomozás indul, vagy a feljelentést el kell utasítani. Ha a feljelentés alapján a nyomozás elrendeléséről, illetőleg a feljelentés elutasításáról nem lehet megnyugtatóan állást foglalni, a feljelentés kiegészítésének van helye. Nyomozás akkor indítható, ha a feljelentésben közölt adatok bűncselekmény gyanúját keltik, és a nyomozás megindításának nincs törvényes akadálya.

A feljelentés elutasítására elsősorban az ügyész jogosult, hiszen közvádloként ő felel az állami büntetőigény érvényesítéséért. A törvényben meghatározott esetekben – amelyek megítélése nem jelent nehézséget – a nyomozó hatóság is elutasíthatja a feljelentést. A feljelentést elutasító határozatot a nyomozó hatóság az ügyésznek haladéktalanul megküldi.

A 2015. évben a nyomozó hatóságoktól 30.305 feljelentést elutasító határozat érkezett az ügyésséghez (2014: 29.170).

A nyomozó hatóság rendeli el a nyomozást, amennyiben a hatáskörébe tartozó ügyben a feljelentést nála teszik meg, vagy maga észleli a bűncselekmény gyanúját. A 2015. évben a nyomozó hatóság 192.545 általa elrendelt nyomozásról értesítette az ügyészt (2014: 218.079).

2015-ben 69.827 nyomozást felfüggesztő határozat érkezett az ügyésséghez (2014: 90.169).

A 2015. évben a nyomozó hatóság 111.259 nyomozást megszüntető határozatot hozott (2014: 112.296).

A megelőző évről áthúzódott ügyekkel együtt az ügyész az év folyamán összesen 409.580 – az előzőekben részletezett – határozatot vizsgált meg. Ez összesen 10,1%-kal kevesebb, mint 2014-ben (455.495). A nyomozó hatósági határozatok túlnyomó többségét – 393.751 határozatot (96,1%) – az ügyész tudomásul vette, 6296 határozat esetében az annak alapjául szolgáló iratokat bekérte, de nem intézkedett. Az iratok megvizsgálása alapján 3889 esetben (0,9%) a határozatot megváltoztatta, 5644 esetben (1,4%) pedig a határozat megváltoztatása nélkül egyéb intézkedést tett.

A nyomozó hatóság önállóan végzett nyomozása felett az ügyész fokozott felügyeletet akkor gyakorol, ha az ügy ténybeli vagy jogi megítélése bonyolult, a nyomozás során lényeges törvénysértést, mulasztást vagy a nyomozás eredményességét veszélyeztető körülményt észlelt, a terhelt személyi szabadságát elvonó kényszerintézkedés elrendelése vagy a terhelt kihallgatása óta hosszabb idő eltelt, a nyomozás súlyos (tíz évet meghaladó szabadságvesztéssel fenyegetett) bűncselekmény miatt folyik, végül, ha az ügyet kiemelt üggyé nyilvánították.

A fokozott felügyelettel érintett ügyek körét a vádelőkészítéssel, a nyomozás törvényessége feletti felügyelettel és a vádemeléssel kapcsolatos ügyészi feladatokról szóló 11/2003. (ÜK. 7.) LÜ utasítás határozza meg.

A fokozott ügyészi felügyelet gyakorlása esetén az ügyész a nyomozás iratait havonta teljes terjedelmében köteles megvizsgálni, és a nyomozás teljessége, valamint törvényességének biztosítása érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni. A nyomozó hatóság az ügyész utasításait akkor is köteles végrehajtani, ha az ügy bármely részletét érintően jogi álláspontja az ügyészi utasításban foglaltaktól eltér.

A fokozott ügyészi felügyelet alá került ügyek száma az előző évben a 2014. évhez képest 5,4%-kal csökkent. 2015-ben az ügyészség 5336 ügyben gyakorolt fokozott ügyészi felügyeletet (2014: 5639). Az iratvizsgálat alapján tett érdemi intézkedések száma a megelőző évhez képest elenyésző mértékben változott: 14.876 érdemi intézkedést tett az ügyész a fokozott ügyészi felügyelet keretében (2014: 14.774).

A panasz elintézésének szabályai a 2015. évben nem változtak: a panasz elbírálására, ha a határozatot a nyomozó hatóság hozta, az ügyész, ha az ügyész hozta, a felettes ügyész jogosult. A panasz egyfokú jogorvoslat, további jogorvoslatra általában nincs lehetőség. A törvényben meghatározott külön esetekben (pl. házkutatás, motozás, lefoglalás) azonban a panaszt elutasító határozat felülbírálati indítvánnyal támadható, amelynek ügyében a nyomozási bíró dönt.

A nyomozó hatóság határozata elleni, elintézésre váró panaszok száma az elmúlt évben 2,6%-kal csökkent, 41.465 panaszt kellett elbírálnia az ügyésznek (2014: 42.578). Ebből 23.906 panaszt a gyanúsítás ellen (az összes elintézésre váró panasz 57,7%-a), 3451 panaszt a feljelentést elutasító határozat ellen, 977 panaszt a nyomozást felfüggesztő, 6525 panaszt a nyomozást megszüntető határozat ellen jelentettek be. 1464 panasz sérelmezte az őrizetbe vételt, 963 panasz érkezett a házkutatás, 1565 panasz a lefoglalás miatt, 2614 pedig egyéb okból került bejelentésre. A panaszok 8,6%-ának (3585 panasz) helyt adtak, 80,2%-át (33.250 panasz) elutasították, a többi egyéb intézkedés volt.

A panaszok ügyészi elbírálását – intézkedések szerint részletezve – a következő adatok jellemzik:

A gyanúsítás ellen bejelentett panaszok 2,1%-ának (505 panasz) adott helyt az ügyész.

A feljelentést elutasító határozat elleni panaszból az ügyész 849-nek (24,6%) helyt adott (2014: 27,1%). A megalapozott panaszok arányának csökkenése arra utal, hogy a nyomozó hatóságok a büntetőeljárás alapjául szolgáló egyszerű gyanú megítélésekor nagyobb körültekintéssel jártak el a megelőző évekhez képest.

A nyomozó hatóság nyomozást felfüggesztő határozata ellen 977 panasz érkezett (2014: 1042), amelyből az ügyész 283 panasznak adott helyt (29%). E tény utalhat arra, hogy az ismeretlen tettes ellen indult nyomozásokban a nyomozó hatóság anélkül döntött a nyomozás felfüggesztéséről, hogy minden szükséges intézkedést megtett volna az elkövető kilétének megállapítására.

A panasszal támadott nyomozást megszüntető határozatok száma a 2015. évben 6525 volt (2014: 6903). Az ügyész 1411 panasznak (21,6%) helyt adott.

Az elmúlt évben 1464 bűnügyi őrizet ellen jelentettek be panaszt (2014: 1374), amelyből az ügyész 81-nek (5,5%) helyt adott. Az alaposnak talált panaszok aránya csökkent az előző évihez képest (2014-ben a panaszok 7,6%-ának adtak helyt), amely a nyomozó hatóságok részéről az őrizetbe vétel törvényi feltételeinek javuló megítélését mutatja.

A házkutatás ellen bejelentett panaszok száma az előző évinél valamivel kevesebb, 963 volt (2014: 1047), amelyből az ügyész 11 panaszt (1,1%) talált megalapozottnak.

A lefoglalással kapcsolatban 1565 panaszt jelentettek be (2014: 1441), amelyből az ügyészi elbírálás során 116 (7,4%) bizonyult eredményesnek.

A nyomozó hatóság egyéb intézkedése (vagy annak elmulasztása) miatt bejelentett, összesen 2614 egyéb panaszból 329-et talált az ügyész alaposnak (12,6%).

Az ügyésznek a vádemelés előtti eljárása során hozott határozatai, intézkedései, illetőleg intézkedéseinek elmulasztása ellen is panasznak van helye. A 2015. évben saját ügyészi határozatok ellen 6125 panaszt jelentettek be (2014: 6644), a helyt adások aránya 4,4% (271 panasz), a panaszok 90,7%-át felterjesztették a felettes ügyészhez (5558 panasz), 239 esetben pedig egyéb intézkedést tettek.

Az alsóbb fokú ügyészség határozata elleni elintézésre váró 7152 panasz (2014: 7771) 9,3%-ának (666 panasz) a felettes ügyész helyt adott, 75%-át (5366 panasz) elutasította, 13,2%-ában (944 panasz) egyéb intézkedést tett.

Ügyészi határozat elleni panasz elbírálása ellen bejelentett felülbírálati indítványok száma 50 volt, a bíróság egy indítványnak sem adott helyt.

Az ügyész a nála tett feljelentést maga köteles elbírálni, kivéve, ha a feljelentés kiegészítését a nyomozó hatóságra bízta. Akkor is az ügyész bírálja el a feljelentést, ha a nyomozás az ügyész kizárólagos hatáskörébe tartozik, vagy az ügyész egyébként így rendelkezik.

A 2015. évben – a tárgydőszak első napján elintézetlen 142 ügygel együtt – összesen 22.890 feljelentést kellett elbírálni, az év utolsó napján 244 feljelentés maradt elintézetlen. Az ügyészségen tett összes feljelentés számának alakulása az elmúlt tíz évben hullámszerű tendenciát mutat: az évekig tartó emelkedés a 2011-2012. években megtorpant, majd 2014-ben ismét emelkedett, a tavalyi évben pedig 13,1%-kal csökkent (2014: 26.334).

Feljelentés alapján az ügyész 9360 nyomozást (41,3%) rendelt el, 3667 feljelentést (16,2%) elutasított, 3606 feljelentés kiegészítéséről (15,9%) döntött. Feljelentés kiegészítés alapján az ügyész további 797 nyomozást rendelt el, így összesen 10.157 nyomozás elrendelésére került sor. 1524 feljelentés kiegészítés vezetett a feljelentés elutasításához, amely száma így 5191 volt.

A feljelentések alapján az ügyész 6013 egyéb intézkedést tett (26,6%).

A biztosíték letétbe helyezése arra szolgál, hogy lehetővé tegye az eljárást (tárgyalást) a külföldön élő terhelt távollétében, és emellett biztosítsa a pénzbüntetés, a vagyonelkobzás és a bünygyi költség fedezetét. Kisebb tárgyi súlyú bűncselekmény elkövetése esetén erre – a terhelt, illetve a védő kezdeményezésére – akkor van lehetőség, ha a terhelt a várható vagyoni jellegű szankciót fedező biztosítékot letétbe helyezi. Nem engedélyezhető biztosíték letétbe helyezése, ha a bűncselekmény halált okozott. A biztosíték letétbe helyezéséről a vádemelés előtt az ügyész, azt követően a bíróság dönt.

A 2015. évben előterjesztett 140 kérelemből az ügyész 128 esetben engedélyezte a biztosíték letétbe helyezését, 10 kérelmet elutasított. A 2014. évhez képest az előterjesztett kérelmek száma 47,4%-kal nőtt (2014: 95).

Az előzetes letartóztatás a büntetőeljárás során elrendelhető leg súlyosabb kényszerintézkedés, amely a terhelt személyi szabadságának teljes elvonását jelenti a bűnösség kérdésében hozott jogerős döntés nélkül [Be. 129. § (1) bekezdés]. Az előzetes letartóztatás célja az, hogy a terhelt a hatóság, illetőleg a bíróság által elérhető legyen, szabadlábon hagyása a bizonyítást ne veszélyeztesse, újabb bűncselekmény elkövetésével az eljárást ne akadályozza. A kényszerintézkedés alkalmazásának az is feltétele, hogy az eljárás célja más, ennél enyhébb korlátozással járó cselekménnyel egyébként nem biztosítható.

Az előzetes letartóztatás elrendeléséről mindig a bíróság dönt, alkalmazásának szükségességét illetően azonban a nyomozó hatóság és az ügyész is rendelkezik mérlegelési jogkörrel. Időtartamának meghosszabbítására – az eljárás nyomozási és vádemelési szakaszában az ügyész indítványára – is csak a bíróság jogosult. A törvényben meghatározott esetekben és feltételek mellett az előzetes letartóztatást a vádirat benyújtásáig az ügyész is megszüntetheti.

Az előzetes letartóztatás ügyészi indítványozására rendszerint a nyomozó hatóság tesz előterjesztést.

A 2015. évben 6205 előterjesztés érkezett az ügyészségre a gyanúsított előzetes letartóztatásának elrendelése céljából. Ebből az ügyész 4842 terhelttel (78%) szemben indítványozta a kényszerintézkedés elrendelését. 233 terhelttel szemben nyomozó hatósági előterjesztés nélkül

tett indítványt, így összesen 5075 terhelt előzetes letartóztatását indítványozta a nyomozási bírónál (2014: 5319).

A bíróság 4453 terhelttel (87,7%) szemben elrendelte az előzetes letartóztatást, míg e helyett 154 terhelt lakhelyelhagyási tilalom alá helyezéséről és további 162 terhelt házi őrizetéről döntött.

Az ügyész törvényi kötelezettsége annak biztosítása is, hogy az előzetes letartóztatás az elkerülhetetlenül szükséges időre korlátozódjék. Az előzetes letartóztatás határidejének meghosszabbítása előtt az ügyész megvizsgálja, hogy a kényszerintézkedés célja lakhelyelhagyási tilalom vagy házi őrizet elrendelésével elérhető-e.

Az előzetes letartóztatásokból 1051 legfeljebb egy hónapig, 924 egy és három hónap közötti, 1639 három és hat hónap közötti ideig tartott; 162-nek (3,3%) az időtartama több mint egy év volt.

A 2015. év során 2660 terhelttel szemben került sor előzetes letartóztatás melletti vádemelésre, 1014 letartóztatottal szemben az ügyész, 260 letartóztatottal szemben a bíróság szüntette meg a kényszerintézkedést.

A személyes szabadságot korlátozó kényszerintézkedések közül legnagyobb számban az őrizetbe vétel elrendelésére került sor.

Az elmúlt évben az őrizetbe vétel gyakorlatának törvényességi vizsgálatát végeztük el azokban az ügyekben, amelyekben az előzetes letartóztatás elrendelését nem kezdeményezték. A vizsgálat tapasztalatai alapján a legnagyobb számban előforduló szabadságelvonást jelentő kényszerintézkedés jogszabályi előírásainak betartása hatékonyabban ellenőrizhető. A nyomozó ügyészségek gyakorlatának vizsgálata téves jogalkalmazást nem tárt fel.

A nyomozás elvégzését követően a nyomozó hatóság az iratokat megküldi az ügyésznek. Ekkor az ügyész elsősorban azt ellenőrzi, hogy az ügy vádemelésre alkalmas-e. Az ennek keretében végzett vizsgálat alapján a következő intézkedéseket teheti meg: további nyomozási cselekményt végezhet, vagy annak elvégzéséről rendelkezhet, a nyomozást felfüggesztheti, megszüntetheti, az ügyet közvetítői eljárásra utalhatja, a vádemelés elhalasztásáról határozhat, vádat emelhet, vagy a vádemelést részben mellőzheti.

A nyomozást követő legjelentősebb intézkedés a *vádemelés*, amelyről közvádlóként az ügyész dönt. A vádnak törvényesen beszerzett bizonyítékokon kell alapulnia. Az ügyész gondoskodik arról, hogy az ügy eldöntéséhez szükséges minden tény, bizonyíték és jogi okfejtés a bíróság elé kerüljön.

A Be. 2. §-ának (2) bekezdése meghatározza a törvényes vád fogalmát: „Törvényes a vád, ha a vádemelésre jogosult a bírósághoz intézett indítványában meghatározott személy pontosan körülírt, büntető törvénybe ütköző cselekménye miatt a bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezi.” Megalapozott a vád, ha olyan bizonyítékokon alapul, amelyek törvényesen beszerzett bizonyítási eszközökből származnak.

A 2015. évben a nyomozó hatóságtól vádemelési javaslattal érkezett és vádemelésre váró, befejezett nyomozások együttes száma 110.847 volt (2014: 114.538). Az előző évről átkerült 5592 elintézetlen ügygel együtt 116.439 ügyet (2014: 120.440) kellett a vádemelésre alkalmasság szempontjából megvizsgálni.

A 116.439 ügyből 59.144 ügyben (50,8%) az ügyész vádat emelt, 13.532 ügyben (11,6%) a nyomozást megszüntette, 8834 ügyben (7,6%) a vádemelést elhalasztotta, 4269 ügyben (3,7%) az ügyet közvetítői eljárásra utalta, 124 ügyben (0,1%) a nyomozást felfüggesztette. Az ügyek 21,25%-ában egyéb intézkedésre (pl. áttételre, további nyomozási cselekmények elrendelésére) került sor.

A vádemelés típusai a következők szerint alakultak: 30.956 ügyben az ügyész vádiratot nyújtott be, 11.430 ügyben a terheltet bíróság elé állította, tárgyalás mellőzésére 18.592 ügyben tett indítványt.

A nyomozás megszüntetésére irányuló javaslattal elintézésre váró ügyek száma 2015-ben 5732 volt. Az ügyész ebből 4569 esetben (79,7%) a nyomozást megszüntette, 106 ügyben vádat emelt, 48 ügyben a vádemelést elhalasztotta, 3 ügyet pedig közvetítői eljárásra utalt. A nyomozást 15 ügyben függesztette fel.

Az ügyésznek az ismertetett érdemi döntések meghozatalára 30, kivételes esetben 60 nap áll rendelkezésére. Nagy terjedelmű ügyben a felettes ügyész legfeljebb 90 napos határidőt engedélyezhet.

A vádemelési javaslatok folytán szükséges intézkedésekre 91.819 ügyben (83%) 30 napon belül, 10.328 ügyben (9,3%) 30 és 60 nap között, 8494 ügyben (7,7%) 60 napon túl került sor. A 90 napos ügyintézési határidő túllépése a tavalyi évben 11 ügyben (2014: 243) fordult elő. Ez utóbbiak oka jellemzően a téves ügyviteli adatrögzítés vagy az adatrögzítés elmulasztása, illetve az olyan rendkívüli terjedelmű ügyek feldolgozása volt, amelyekre a törvény által megállapított 90 napos ügyintézési határidő nem lehetett elegendő.

A nyomozás megszüntetésére irányuló javaslattal érkezett ügyek elintézési határideje is hasonlóan alakult: az elintézésre váró ügyek 89,9%-ában 30 napon belül, 5%-ában 30 és 60 nap között, 5,1%-ában pedig 60 napon túl került sor az ügyészi intézkedésre. A 90 napos ügyintézési határidő túllépésére az ügyeknek ebben a körében nem került sor.

Az összes elintézésre váró 122.171 ügyből (vádemelési és megszüntetési javaslat) a múlt év utolsó napján 6015 ügy maradt elintézetlen, amely a folyamatos ügyintézés természetsszerű következménye.

A közvetítői eljárás kisebb súlyú ügyekben az elkövető és az áldozat között a bűncselekmény folytán keletkezett konfliktus kezelésének azon módja, amikor az állami büntetőigény érvényesítésével szemben a sértett és a terhelt közötti megegyezés, valamint az okozott sérelem elkövető általi jóvátétele kerül előtérbe. Az intézmény célja a sértett sérelmeinek kompenzációja mellett a terhelt jövőbeni jogkövetésének elérése és a büntetőeljárás elhúzódásának megakadályozása. Közvetítői eljárásra utalásra általában a nyomozás befejezését követően – az ügyész mérlegelése alapján – kerül sor, bár annak a vádemelés után, az elsőfokú bírósági eljárásban is helye van.

Az ügyet a bűncselekmények törvényben meghatározott eseteiben az ügyész akkor utalhatja közvetítői eljárásra, ha a büntetőeljárás tartama alatt ahhoz a gyanúsított és a sértett előzetesen önként hozzájárul.

A 2015. évben az ügyész 4633 terhelt ügyét utalta közvetítői eljárásra (2014: 4464), míg 3844 közvetítői eljárásra irányuló kérelmet elutasított (2014: 3625). Az eljárás eredményességére tekintettel 3138 terhelttel szemben az ügyész az eljárást megszüntette. A közvetítői eljárás után 397 terhelttel szemben a vádemelést elhalasztotta, 736 terhelttel szemben pedig vádat emelt.

A bírósági út elkerülésének további lehetőségei: a nyomozás megrovás alkalmazásával történő megszüntetése, a vádemelés részbeni mellőzése és elhalasztása.

A vádemelés elhalasztásának indoka a gyorsabb, egyszerűbb büntetőeljárás, ha a büntetőjogi szankcióval elérendő cél egyéb eszközökkel is megvalósítható. Alkalmazására a kisebb tárgyi súlyú bűncselekményt elkövető terhelttel szemben – a bűncselekmény súlyára és a rendkívüli enyhítő körülményekre tekintettel – kerülhet sor, ha ennek a gyanúsított jövőbeni magatartásában mutatkozó kedvező hatása feltételezhető.

A 2015. évben az ügyész 10.858 személlyel szemben halasztotta el a vádemelést (2014: 11.218). A jogintézmény alkalmazásának eredményességét a következő statisztikai adatok tükrözik: 6918 személlyel szemben az eljárást megszüntették a határidő eredményes eltelte folytán, 933 személlyel szemben pedig az eljárás megszüntetését az tette lehetővé, hogy a terhelt a feltételeket teljesítette. Mindössze 1509 terhelttel szemben vált szükségessé vádemelés.

A vádemelés elhalasztására a 2015. évben az azt megelőző évhez képest 3,2%-kal kevesebb terhelt esetében került sor. Azon terheltek

számában, akiknek az ügyét közvetítői eljárásra utalták, szerény mértékű, 3,8%-os növekedés volt tapasztalható.

Az eljárás egyszerűsítését, gyorsítását és a munkateher csökkenését szolgálja, amikor a bíróság – az ügyész indítványára vagy hivatalból – tárgyalás, illetve a vádlott meghallgatása és bizonyítás lefolytatása nélkül állapít meg büntetést, illetőleg alkalmaz intézkedést. A 2015. évben az ügyész az összes vádemelés 30,5%-ában, 18.592 ügyben (2014: az ügyek 26,3%-a, 16.857 ügy) tárgyalás mellőzésére tett indítványt. A tárgyalás mellőzésére tett indítványok száma a megelőző évhez képest 10,3%-kal nőtt.

Az arra alkalmas ügyek gyors lezárását szolgálja a bíróság elé állítás intézménye is, amely egyszerű megítélésű, bizonyítási nehézségektől mentes ügyekben alkalmazható a terhelt beismerése vagy tettenérés esetén. Bíróság elé állításra a 2015. évben az összes vádemelés 18,7%-ában, 11.430 ügyben került sor, ez 22,2%-kal kevesebb ügyet jelent, mint a megelőző évben (2014: 14.695).

2.2. A vádhatósági tevékenység

Az ügyészi szervezet vádképviselési tevékenységet ellátó ügyészei az állam büntetőjogi igényét érvényesítik a bíróság előtt, és közreműködnek abban, hogy a bíróság határozatai valamennyi, jogszabályban írt követelménynek megfeleljenek. Az ügyész a tárgyaláson képviseli a vádat, azzal rendelkezik. A bíróság döntése előtt az ügy valamennyi kérdésében indítványt, észrevételt tehet, és a büntetőeljárási törvényben biztosított jogorvoslati jogokat gyakorolja.

2015-ben tovább folytatódott a regisztrált bűncselekmények és a regisztrált bűnelkövetők számának csökkenése, ami ugyanabban az évben már a vádemelések számának a csökkenésében is jelentkezett. Ennek megfelelően csökkent a bíróság által jogerősen befejezett ügyek száma is. 2015-ben a bíróság 61.589 ügyben (2014: 67.718) 79.957 vádlottal szemben (2014: 88.550) hozott jogerős határozatot. A jogerős bírósági határozattal érintett vádlottak száma lényegében a megvádolt személyek számának megfelelő arányban – csaknem 10%-kal – csökkent.

A büntetőbíróság előtti ügyészi tevékenység egyik legjelentősebb területe tavaly is a tárgyalásokon való kötelező részvétel volt. 2015-ben 48.068 ügyben (2014: 54.969) került sor egy- vagy többnapos elsőfokú tárgyalás tartására. A tárgyévből tehát ezen a területen 12,6%-os csökkenés volt tapasztalható.

A 2014. évhez képest (12.904) igen kis mértékben, de csökkent a másodfokú eljárásban befejezett ügyek száma is, ami a 2015. évben 12.868 volt. Ebből ügyészi részvétellel tartott tárgyalás eredményeként 894 ügyben (2014: 892) született érdemi döntés. Nem volt jelentéktelen azon ügyek aránya sem, ahol a kötelező ügyészi részvételt nem igénylő nyilvános

ülésen az ügyész személyesen képviselte álláspontját. 2015-ben 2257 ügy nyilvános ülésén, az ülések 21,6%-án vett részt ügyész (2014: 2512, 24,4%).

A 2015. évben 134 ügyben (2014: 164) 166 terheltet (2014: 208) érintően harmadfokon emelkedett jogerőre a bíróság érdemi döntése. A kötelező ügyészi részvétellel tartható harmadfokú nyilvános ülésre 2015-ben 120 ügyben (2014: 149) került sor. A harmadfokú eljárások száma eddig is elenyésző volt, de a tárgyévi számok arra utalnak, hogy megtört a 2010 óta tapasztalható csekély növekedés, és 2015-ben a harmadfokú eljárások száma visszaesett. Továbbra is jellemző volt, hogy harmadfokú eljárásra jelentős arányban ügyészi fellebbezésre került sor. 2015-ben 97 vádlottal (2014: 159) szemben ügyészi fellebbezést követően folytattak harmadfokú eljárást.

Összefoglalóan megállapítható, hogy a járásbíróságokon a 2012. és 2013. években tapasztalt stagnálást, majd a 2014. évi jelentős növekedést követően az ügyészség tárgyalási terhe csökkent.

A bűncselekmények és a vádemelések számának csökkenésével 2015-ben jelentősen csökkent az ügyészség indítványára bíróság elé állítás keretében jogerősen elítélt vádlottak száma; 10.761 vádlott (2014: 14.527), a jogerősen elítélt vádlottak 13,5%-ának az ügyét (2014: 16,4%) bírálta el a bíróság ebben a gyorsított eljárási formában. Az ügyész bíróság elé állításra vonatkozó kezdeményezése továbbra is igen magas arányban, 95,1%-ban (2014: 94,9%) vezetett eredményre.

2015-ben 17.162-re (2014: 16.260) emelkedett az elsőfokú bíróság által tárgyalás mellőzésével felelősségre vontak száma. Ezzel folytatódott a 2014-ben tapasztalt tendencia. Ennek a gyors és gazdaságos eljárásnak a hatékonyságát mutatja, hogy 15.125 vádlott (2014: 14.550) – az így megvádoltak 76,5%-ának – esetében jogerőre emelkedett a tárgyalás mellőzésével hozott határozat.

Változatlanul elenyésző számban éltek a vádlottak a tárgyalásról való lemondás lehetőségével. Tovább csökkent a vádemelést megelőzően (2015: 77, 2014: 81) és a vádemelést követően (2015: 67, 2014: 88) a tárgyalásról lemondó vádlottak száma. Változatlanul csekély volt a terhelt távollétében lefolytatott és befejezett eljárások száma.

A büntetőeljárásunknak a büntetőbírósági területen igénybe vehető gyorsító intézkedései közül a tárgyalásról lemondás és a terhelt távollétében történő eljárás alig érvényesül. A büntetőeljárás törvény jelenleg folyó újrakodifikálása során megfontolandó, hogy miként tarthatók fenn ezek a jogintézmények.

Ugyanakkor – a bíróság elé állítások számának csökkenése ellenére – 2015-ben is a jogerős bírósági határozattal érintett vádlottak 34,9%-a esetében (2014: 36%) vagy bíróság elé állítás keretében vagy tárgyalás

mellőzésével került sor az ügydöntő határozat meghozatalára. Ez arra mutat, hogy ez a két jogintézmény, egymást kiegészítve, jól szolgálja a bírósági eljárás gyorsításának célját.

Annak megfelelően, hogy csökkent a jogerős ügydöntő határozattal érintett vádlottak száma, 8,8%-kal csökkent azon terheltek száma, akikkel szemben a bíróság büntetést szabott ki vagy intézkedést alkalmazott. 2015-ben a bíróság 76.462 vádlottat (2014: 83.861) sújtott büntetéssel vagy intézkedéssel. A büntetéssel vagy intézkedéssel sújtottak számának lényeges csökkenése mellett a büntetőjogi szankciók körében alig változott a büntetések aránya, a bíróság a vádlottak 80,8%-ánál (2014: 78,7%) szabott ki büntetést.

A bíróság 39 terheltet (2014: 27) sújtott életfogytig tartó szabadságvesztéssel. A legsúlyosabb büntetések számának emelkedése is jelzi, hogy az ügyészség a 2015. évben változatlanul példás büntetés kiszabására törekedett a kimagasló tárgyi súlyú és a jogbiztonságot alapjaiban veszélyeztető bűncselekmények elkövetőivel szemben. Nem hagyható figyelmen kívül azonban az sem, hogy a büntető jogszabályok – meghatározott feltételek fennállása esetén – az erőszakos többszörös visszaesőkre továbbra is kötelező erővel rendelik az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés alkalmazását.

A bíróság leggyakrabban továbbra is a határozott tartamú szabadságvesztés büntetést szabja ki. A tárgyévben 26.439 terhelttel (2014: 29.300) szemben került erre sor. Lényegesen nem változott, nagyjából 1/3-2/3 maradt a végrehajtandó és a felfüggesztett szabadságvesztések aránya. 2015-ben a szabadságvesztéssel sújtottak 63,1%-a (2014: 65%) esetében függesztette fel a bíróság a büntetés végrehajtását.

A tárgyévben a kiszabott büntetések között csökkent a közérdekű munka büntetések száma (2015: 12.940, 2014: 15.034), és ezzel némileg csökkent a többi büntetéshez mért aránya (2015: 20,9%, 2014: 22,8%).

Az új Btk. tágitotta a pénzbüntetés tételkeretét. Ennek eredményeként 2015-ben is nőtt a pénzbüntetéssel sújtott terheltek aránya (2015: 34,5%, 2014: 32,6%).

Az új Btk. által beiktatott elzárás büntetések száma 2015-ben csaknem duplájára, 938-ra (2014: 455) emelkedett. Az elmarasztalt vádlottak 1,5%-a esetében (2014: 0,7%) alkalmazta a bíróság ezt a rövid tartamú végrehajtandó szabadság elvonással járó büntetést. A növekedés arra utal, hogy a bírósági gyakorlat elfogadta, és megtalálta az elzárás helyét a büntetési rendszerben.

Növekedett, de még mindig elenyésző a sportrendezvények látogatásától való eltiltások száma (2015: 28, 2014: 15). E büntetés alkalmazásának gyakorlata továbbra sem tekinthető kialakultnak.

Jelentősen csökkent a próbára bocsátások száma, de az intézkedések közül továbbra is ezt rendelte el legtöbbször a bíróság (2015: 13.086 – 17,1%, 2014: 16.175 – 19,3%).

A 2013. július 1-jével bevezetett intézkedések közül a jóvátételi munkát 183 esetben (2014: 116) alkalmazta a bíróság. Az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tételének elrendelésére 2015-ben sem került sor.

A tárgyévből az elsőfokú bíróság 64.660 vádlott (2014: 73.819) ügyében hozott ügydöntő határozatot. A 12,4%-os csökkenés ellenére alig változott az elsőfokú ügydöntő határozatok ellen bejelentett fellebbezések száma (2015: 17.264, 2014: 17.308). Ennek megfelelően csökkent az első fokon jogerőre emelkedett ügydöntő határozatok aránya (2015: 73,3%, 2014: 76,5%). 2015-ben 8068 vádlott (2014: 7798) esetében élt fellebbezéssel az ügyész az elsőfokú ügydöntő határozat ellen. A fellebbezéseken belül nőtt az ügyészi fellebbezések aránya (2015: 46,7%, 2014: 45%), és némileg csökkent az ügyészi fellebbezések eredményessége (2015: 52,1%, 2014: 55,7%). Ezek az adatok arra utalnak, hogy a bűncselekmények és az elsőfokú bíróság által felelősségre vont vádlottak számának visszaesésével nem csökkent az ügyészség fellebbezési tevékenysége. Az ügyésznek ez, a bíróság döntéseit a jogszabályok keretei között kritizáló tevékenysége, az egyik legfontosabb eszköze arra, hogy a bíróság döntései törvényesek, a közérdeknek megfelelőek legyenek.

Az ügyészi fellebbezések 82,4%-a (2014: 82,3%) irányult a büntetés súlyosítására. Ezek eredményessége lényegesen nem változott, 26,2% volt (2014: 27,8%). Az ügyész által a büntetés enyhítése végett bejelentett fellebbezések száma növekedett ugyan, de változatlanul nem számottevő. A tárgyévből 44 terheltet (2014: 30) érintett ilyen jogorvoslat.

Felmentés érdekében a 2015. évben 16 esetben (2014: 18) jelentett be az ügyész fellebbezést.

A váderedményesség változatlanul kedvező, és a korábbi évhez képest is tovább emelkedett (2015: 97,3%, 2014: 96,6%).

A tárgyévből – a csökkenő elítélések ellenére – növekedett a másodfokú bíróság által hatályon kívül helyezett ügyek száma. 2015-ben 1716 terheltet (2014: 1592) – a másodfokon elbírált ügyek vádlottainak csaknem 9,5%-át – érintette a másodfokú bíróság ilyen határozata.

A korábban említettek alapján megállapítható, hogy az ügyek csökkenő száma ellenére nőtt a másod- és harmadfokú bíróságok hatályon kívül helyezést és új eljárást elrendelő határozatainak száma.

2015-ben viszont csökkent a harmadfokon elbírált ügyek (2015: 134, 2014: 164) és vádlottak (2015: 166, 2014: 208) száma, ami arra utal, hogy

rendes perorvoslati fórumként továbbra is elenyésző a súlyuk. Ezen a területen is megfigyelhető, hogy a csökkenő ügyszám mellett emelkedett a harmadfokon hatályon kívül helyezéssel érintett vádlottak aránya (2015: 22,3%, 2014: 15%).

A rendkívüli jogorvoslatok közül továbbra is a perújítás fordult elő a leggyakrabban. A tárgyévben 1309 perújítási kérelem, illetve indítvány (2014: 1334) érkezett, melyből 941 (2014: 945) került a bírósághoz. Hivatalból 154 perújítási eljárást (2014: 155) kezdeményeztünk, amelynek 79,7%-a, 118 indítvány (2014: 75,5%, 117 indítvány) bizonyult eredményesnek.

Az ügyészség büntetőbíróság előtti tevékenységének egységesítése érdekében 2015-ben is több elvi állásfoglalást tettünk közzé.

A tárgyév legjelentősebb kihívását a büntetőbírósági tevékenység körében is a tömeges bevándorlás kezelésével kapcsolatos bűnügyek gyors és hatékony elintézése jelentette. 2015. szeptember 15-ével az egyes törvényeknek a tömeges bevándorlás kezelésével összefüggő módosításáról szóló 2015. évi CXL. törvény több ponton érintette a Btk.-t és a Be.-t is. Három új bűncselekményt kodifikált: a határártiló tiltott átlépését, a határártiló megrongálását és a határártilóval kapcsolatos építési munka akadályozását.

Határártiló tiltott átlépése miatt 2015. szeptember 15. és december 31. között 908 elkövetőt regisztráltak. A nyomozás 796 ügyben vádemeléssel fejeződött be. 772 ügyben gyorsított eljárás keretében bíróság elé állításra került sor, 24 ügyben vádiratot nyújtottunk be. A bíróság 755 ügyben jogerősen megállapította a vádlottak bűnösségét, 41 ügyben a bírósági eljárás a tárgyévben nem fejeződött be. Határártiló megrongálása miatt 22 elkövetőt regisztráltak. Határártilóval kapcsolatos építési munka akadályozása miatt nem indult büntetőeljárás.

Elsősorban az említett 2015. évi CXL. törvény alkalmazásával kapcsolatban fordultak elő olyan elvi és gyakorlati, a Btk. és a Be. módosításaiból adódó problémák, amelyek gyors megoldásával a bírósági eljárásokban meg kellett teremteni az egységes jogalkalmazás feltételeit. A Legfőbb Ügyészség három büntetőjogi főosztályának vezetője közösen adott iránymutatást ezek megoldására. Az iránymutatás az új bűncselekmények részletes dogmatikai elemzése mellett hangsúlyosan foglalkozott az azok miatt kiszabható büntetésekkel és a legfontosabb eljárásjogi kérdésekkel. Tájékoztatást adott az új bűncselekményekkel kapcsolatban a bíróság elé állítás feltételeiről, a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet feltételeiről és értékeléséről, valamint a tolmácsok igénybevételéről is. A szakmai felkészülés mellett nem volt elhanyagolható az előre nem becsülhető feladatok sikeres teljesítéséhez szükséges személyügyi, tárgyi, logisztikai feltételek megteremtése sem. Mindezek megoldása kellett ahhoz, hogy a tárgyévben az ügyészség sikeresen teljesíteni tudja a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetből adódó feladatait.

A tárgyév során több vizsgálatot is végeztünk, melyek eredményeit az elvi irányítás során ugyancsak hasznosítottuk.

Vizsgáltuk a zaklatás bűncselekményével kapcsolatos jogalkalmazói gyakorlatot. A vizsgálat célja a zaklatás bűncselekményével összefüggő jogalkalmazói problémák feltárása, az ügyészségi gyakorlat elemzése volt. A vizsgálat feltárta, hogy nem egységes a magánindítvány joghatályosságának értékelése a háborgatással elkövetett zaklatás részselekményeivel kapcsolatban. Felhívtuk a figyelmet olyan gyakorlat kialakítására, amelynek során figyelmeztetik a sértettet, hogy ha a feljelentett a háborgatással a feljelentést követően sem hagy fel, úgy az utóbb elkövetett részselekmények tekintetében is nyilatkoznia kell a magánindítványról, míg a Btk. 222. §-ának (2) bekezdése szerinti zaklatás esetében minden egyes cselekmény tekintetében – amennyiben az elkövető személye ismert – 30 napon belül magánindítvánnyal élhet. Felhívtuk a figyelmet a célzat vizsgálatának jelentőségére is.

Az ügyészség kiemelkedően fontosnak tartja a korrupció elleni eredményes harcot. Ennek érdekében vizsgáltuk, hogy a büntetőjogi felelősség jogerős megállapításával befejeződött korrupciós bűncselekmények esetében miként alakult a joghátrány alkalmazási gyakorlat, illetve a felmentéssel (eljárás megszüntetésével) végződött büntetőügyek esetében melyek voltak a felmentéshez (megszüntetéshez) vezető okok.

A korrupciós bűncselekmények felderítése, nyomozása, vádképviselése több okból is bonyolult, összetett munka. Egyrészt az esetek jelentős részében sok terhelttel kell számolni, másrészt az ilyen típusú ügyekben nagyon ritkán fordulnak elő valóban objektívnek tekinthető bizonyítékok (teljesen kívülálló, elfogulatlan tanúk, okiratok). A felderítés során, illetve a nyomozás kezdeti szakaszában elkövetett hibákat később igen nehéz helyrehozni, az akkor beszerezni elmulasztott bizonyítékokat később sok esetben lehetetlen pótolni. Ez értelemszerűen általában nem az ügyészség felelősségét veti fel, ugyanakkor szükségesnek mutatkozik, hogy a felderítésben jelentős szerepet betöltő társszervek visszajelzést kapjanak az egyes büntetőeljárások eredménytelenségének okairól.

A korrupciós ügyek bizonyításának nehézségeire utal, hogy előfordultak olyan ügyek, ahol terhelő bizonyítékként csak a titkos információgyűjtés vagy titkos adatszerzés során beszerezett adatok álltak rendelkezésre. A bíróságok több esetben hivatkoztak arra, hogy csupán ezekre alapítottnan büntetőjogi felelősséget nem lehet megállapítani. Amellett, hogy ez a kijelentés általános értelemben vitatható, a vádhatóságnak kell kétséget kizáróan bizonyítania az adatokban szereplők személyét és azt is, hogy az esetenként használt „virágnyelv” ténylegesen mit takar. A titkos információgyűjtés vagy titkos adatszerzés során keletkezett adatokat be kell illeszteni a rendelkezésre álló – a mérlegelés során logikus indokok alapján

elfogadott – egyéb bizonyítékok rendszerébe, és meg kell vizsgálni, hogy azokkal koherens rendszert alkotnak-e.

A vizsgálati jelentést közzétettük az ügyészség hivatalos honlapján. Ezen túl a vizsgálat tapasztalatait továbbképzések során ismertettük, a feltárt hibák elkerülésére felhívtuk az ügyészek figyelmét. A bírói hibák kiküszöbölése, a megfelelő joghátrány kieszközlése nehezebb feladat. Ezek az ügyész részéről a megfelelő felkészülés mellett, a rendelkezésre álló rendes és rendkívüli perorvoslati eszközök következetes alkalmazásával érhetők el. Az ügyészség a jelenleg folyamatban lévő kodifikáció során javaslataival olyan eljárásjogi lehetőségek megteremtését – egyes rendes (másodfellebbezés) és rendkívüli perorvoslatok (jogorvoslat a törvényesség érdekében) lehetőségeinek kibővítését – szorgalmazza, amelyek hatékonyan szolgálnák az ilyen tévedések kiküszöbölését.

A kedvező váderedményesség mellett is szükség van a bíróság előtt eredménytelenül végződött ügyek figyelemmel kísérésére és az ezekből levonható tapasztalatok hasznosítására. Ennek megfelelően 2015-ben is tételesen ellenőriztük az eredménytelenül végződött kiemelt, kiemelt jellegű és széles közérdeklődés mellett folyó büntetőügyeket. Rendszeressé tettük az egyéb eredménytelen ügyek vizsgálatát is. Feltártuk a tipikus, gyakran előforduló hibákat. Az erre vonatkozó megállapításainkat ismertettük az ügyészi szervek vezetőivel, a továbbképzéseken felhívtuk a figyelmet arra, hogy a hibák miként kerülhetők el. Ellenőriztük azt is, hogy megállapításaink hogyan érvényesültek az ügyészség gyakorlatában.

Az egységes és hatékony ügyészi vádképviselési tevékenység segítésére 2015-ben a Büntetőbírósági Ügyek Főosztályán megalakult a Tárgyalást Segítő Csoport. A csoport legfontosabb feladata, hogy konzultációs lehetőséget biztosítva részt vegyen a járásbíróságokon, a törvényszékeken, illetve az ítéletáblákon folyó tárgyalásokon, elsősorban a kiemelt, a kiemelt jellegű és a jelentéstételi kötelezettség alá eső ügyekkel kapcsolatban felmerülő, rövid idő alatt eldöntendő szakmai probléma megoldásában, ha ezt a főügyészség vagy a fellebbviteli főügyészség igényli.

2.3. Gyermek- és fiatalkorúak büntető ügyeiben kifejtett ügyészi tevékenység

A fiatalkorúak által elkövetett bűncselekmények miatt indult büntetőügyekben, valamint a fiatalkorúak és a felnőttkorúak összefüggő büntetőügyeiben eljáró ügyészek a törvényben meghatározott feladatok ellátása során kiemelt figyelmet fordítanak arra, hogy a büntetőeljárásban a fiatalkorúak büntetőjogának különös anyagi jogi és eljárásjogi szabályai a Btk. 106. §-ában és a Be. 447. §-ának (1) bekezdésében írtakkal összhangban maradéktalanul érvényesüljenek.

A 2015. évben 7872 fiatalkorú elkövetőt regisztráltak, ami a regisztrált elkövetők (101.494) 7,8%-át jelenti.

A statisztikai adatok alapján megállapítható, hogy a szakterületen az ügyészi tevékenység időszerűségét jelző kedvező adatok nem változtak. A tárgyidőszakban a szakterülethez 10.008 vádemelési javaslatlalt és 393 megszüntetési javaslatlalt befejezett ügy érkezett a nyomozó hatóságoktól. A fiatalokorúak ügyészei 10.401 nyomozással befejezett ügyet intéztek el érdemben, amely a teljes büntető szakág ügyintézésének a 8,95 %-a. Az ügyészek a nyomozó hatóságok által döntésre megküldött ügyek közül a vádemelési javaslatlalt érkezetteket 87,8%-ban (2014: 87,7%), a megszüntetési javaslatlalt érkezetteket 98,5%-ban (2014: 96,5%) 30 napon belül feldolgozták, 60 napon belül pedig lényegileg az ügyek 100%-a (2014: 100%) elintézésre került.

A 2013. július 1. napján hatályba lépett Btk.-ban a büntethetőségi korhatár szektorális leszállításával összefüggésben a szakterületi tevékenység hangsúlyos részét képezik a tizenkettedik életévet betöltött, de tizennegyedik életévet be nem töltött fiatalokorú terheltek ellen folytatott büntetőügyek. Ezen ügyekben a különös elkövetői kör, az eltérő anyagi jogi és eljárásjogi szabályok, valamint a sajátos bizonyítási igény miatt az alsóbb fokú ügyészségek nyomozás felügyeleti és vádképviselési tevékenysége a Legfőbb Ügyészség részéről szoros felügyeletet igényel. Ezért a tárgyévből a helyes jogértelmezés és az egységes jogalkalmazás biztosítása céljából sor került a tizennegyedik életévet be nem töltött fiatalokorú terheltek elleni büntetőeljárások törvényességének értékelő-elemző vizsgálatára, majd a tapasztalatok alapján elvi iránymutatást is megfogalmazó vizsgálati jelentés közzétételére. A jelentés megállapításai nem csupán az ügyészi tevékenységben hasznosulnak, hanem a nyomozó hatóságok eljárásának törvényességére, valamint a következetes ügyészi jogalkalmazáson keresztül a nyomozási bírói és perbírói tevékenységre nézve is komoly joggyakorlat formáló hatással vannak.

A tárgyidőszakban 41 ügyben 49 (41 fiú és 8 lány) tizenkettő és tizennégy életév közötti fiatalokorú ellen indult összesen 56, a Btk. 16. §-ában meghatározott bűncselekmény – döntően rablás büntettének alap- és minősített esete – miatt büntetőeljárás (2014: 35 ügy 42 tizennegyedik életévet be nem töltött fiatalokorú, 1 ügy – kifosztás büntette – kivételével valamennyi ügy tárgyat rablás büntette képezte). A bíróság 9 terhelte előzetes letartóztatását rendelte el. A 2015. évben indult eljárások közül 13 ügyben 13 terhelttel szemben emeltek vádat, ebből a tárgyidőszakban 2 ügyet fejezett be a bíróság jogerősen javítóintézési nevelés joghátrány alkalmazásával.

A szakterületi ügyészek részéről körültekintő mérlegelést igényel a fiatalokorúak elleni büntetőeljárásokban – az időszerűség követelményét is szem előtt tartva – a joghátrány alkalmazásával elérni kívánt speciálpreventív cél és a bűnismétlés kockázatának a csökkentése érdekében az egyénre szabott leghatékonyabb intézkedés megválasztása, ennek körében az eljárás lefolytatásának gyorsítását szolgáló törvényes lehetőségek (tárgyalás mellőzése, bíróság elé állítás) kihasználása, valamint a bíróságon kívüli

ügyelintézési (vádemelés elhalasztása, közvetítői eljárás) módok lehetséges alkalmazása.

Mindezek alapján a 2015. évben a fiatalkorúak ügyészei 175 ügyben 224 fiatalkorú terheltet állítottak bíróság elé (2014: 286 ügy 345 fiatalkorú), tárgyalás mellőzésére 891 ügyben (2014: 1098) tettek indítványt, a vádemelés elhalasztásáról 1411 fiatalkorú tekintetében született döntés (2014: 1502), a közvetítői eljárásra utalások száma pedig 440 volt (2014: 512).

A tárgydőszakban 3655 ügyben 6813 fiatalkorúval szemben került sor vádemelésre (2014: 4376 ügy 8232 fiatalkorú), míg a bíróság 3948 ügyben 5275 fiatalkorú vádlott cselekményét bírálta el jogerősen (2014: 4604 ügy 6133 vádlott). Vádemeléskor 301 vádlott állt személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés – ebből 259 vádlott előzetes letartóztatás – hatálya alatt.

A jelzett adatok az érdemi intézkedéssel érintett ügyek és fiatalkorú elkövetők számát illetően a korábbi időszak adataihoz képest kétség kívül csökkenést mutatnak. A regisztrált bűncselekmények és elkövetők számában tapasztalt csökkenésen belül azonban arányosan jelentkezik, ami azt jelenti, hogy a regisztrált fiatalkori bűnözésnek a regisztrált össz-bűnözésen belüli aránya, s ebből következően a fiatalkorúakkal szembeni ügydöntő intézkedések struktúrája és gyakorisága számottevően a 2015. évben sem változott.

A jogerős határozattal elbírált ügyekben a bíróság 2572 vádlottal szemben szabott ki büntetést (2014: 2796), és 3793 vádlottal szemben alkalmazott intézkedést (2014: 4547). Szabadságvesztésre 1396 fiatalkorú vádlottat ítélték (2014: 1618), amelyből a végrehajtandó szabadságvesztések száma 331 volt (2014: 361). Az intézkedések közül a fiatalkorúakkal szemben továbbra is a próbára bocsátás a leggyakrabban elrendelt intézkedés (2015: 2196, 2014: 2800). Javítóintézeti nevelésre 248 vádlottat ítélték (2014: 232).

A Btk. a fiatalkorúval szembeni szankció megválasztásában – a fokozatosság elve mentén – követendő sorrendet határoz meg a szabadságelvonással nem járó intézkedéstől a szabadságelvonással járó büntetésig. Ezzel együtt a büntetési cél elérését – a fiatalkorú helyes irányú fejlődésének a biztosítását és a társadalom hasznos tagjává válását – egyes esetekben kizárólag a szabadságvesztés szolgálhatja. A végrehajtandó szabadságvesztés kiszabásának indoklására az elmúlt évből példaként említendő az a nyereségvágyból, különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntette és más vagyon, illetve személy elleni erőszakos bűncselekmények miatt folyamatban volt ügy, amely súlyosságánál fogva kiemelkedik a fiatalkorúak által elkövetett hasonló jellegű bűncselekmények köréből, figyelembe véve az elkövetés indítékát, módját és a fiatalkorú terhelt személyiségét.

A 2015. évben meghozott jogerős ügydöntő határozat adatai szerint a büntetett előéletű fiatalkorú terhelt és felnőtt korú társai az éjszakai órákban anyagi haszon megszerzése érdekében Miskolc környéki otthonában megtámadták az idős, egyedül élő, megromlott egészségű és védekezésében korlátozott sértettet, akit elhúzódoan bántalmaztak, testszerte ütlegeltek, rugdostak, megtapostak, késsel 19 alkalommal megszártak, s végül – jelentéktelen értékű ingóságokat magukhoz véve – a sorsára hagytak. Helyesen döntött ezért a bíróság, amikor a köznyugalmat is súlyosan megzavaró ügyben a tizenhatodik életévét betöltött fiatalkorú terhelttel szemben a törvény szigorát alkalmazta, és halmazati büntetésül súlyos – tizenhat évi – szabadságvesztésre ítélte.

A tárgydíszszakban az elsőfokú bírói döntés ellen az ügyészség 416 vádlott vonatkozásában nyújtott be fellebbezést. Harmadfokú eljárásra 4 ügyben 4 vádlott esetében került sor.

A szakterületi ügyekben a váderedményesség 98,45% volt, amely változatlanul megfelel az elmúlt évek (2014: 98,4%) átlagának.

A 2015. évben a rendkívüli jogorvoslati eljárások közül 45 ügyben 54 terhelt vonatkozásában folyt a Kúria előtt felülvizsgálati eljárás, amelyből 31 ügyben 40 terhelt tekintetében ügyész nyújtotta be a felülvizsgálati indítványt.

A helyes jogértelmezés és az egységes joggyakorlat biztosítása szempontjából a Legfőbb Ügyészség Gyermek- és Fiatalkorúak Bűnügyi Önálló Osztályának a Kúria előtti eljárásokban kifejtett tevékenysége nem csupán az ügyészi jogalkalmazás terén jelentős. Ennek eredményeként a 2015. évben is több, a fiatalkorúak büntetőjogán messze túlmutató és a bírói gyakorlatra nézve is valóban iránymutatásul szolgáló felsőbbbírói eseti döntés született. Az Osztály emellett a tárgydíszszakban 25 olyan belső intézkedést és állásfoglalást bocsátott ki, amelyek iránymutatást fogalmaztak meg a büntető anyagi jog és eljárásjog különböző kérdéseiben a szakterületi ügyészek jogalkalmazói gyakorlatának egységesítésére és segítésére.

3. A közjogi ügyészi tevékenység

3.1. A közérdekvédelmi ügyészi tevékenység

Az Alaptörvény deklarálja, hogy az ügyészségnek a klasszikus vádképviselési funkción túlmenően további hatáskörei is vannak, s ezek a törvényben biztosított jogosítványok a közérdek védelmezőjeként illetik meg. Az ügyész közérdekvédelmi feladatait részben az Ütv., részben külön törvények határozzák meg.

A közérdekvédelmi ügyészi tevékenységet érintő jogszabályi változások

Az Államreform program keretében a Kormány a területi államigazgatási szervezetrendszer átalakításáról döntött. 2015. április 1-jével az egyes közigazgatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi VI. törvény, valamint a területi államigazgatási szervezetrendszer átalakításával összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2015. évi VIII. törvény megteremtette egyes területi államigazgatási szervek fővárosi és megyei kormányhivatalokba integrálásának feltételeit, átalakította a kormányhivatalok belső szervezetét, és megalkotta az eljárási szabályoknak az integráció következtében szükségessé váló módosítását. A részletes hatásköri változásokat kormányrendeletek tartalmazzák. A jogszabálysértő közigazgatási hatósági döntések orvoslását célzó, az ügyész közérdekvédelmi tevékenysége során kiadott felhívások a beszámolási időszak nagyobb részében már a megváltozott hatáskörű szervekhez kerültek benyújtásra.

A közérdekvédelmi ügyforgalom statisztikai mutatói és tendenciája

A büntetőjogon kívüli ügyészi tevékenység jellemző vonása, hogy az ügyésznek hatáskört biztosító konkrét törvényi előírások – a közérdek védelme érdekében – a jogszabálysértés kiküszöbölését célzó feladatmeghatározást jelentenek. Az ügyész közérdekvédelmi tevékenységében nem az önálló ügydöntő hatáskör, hanem a bírósághoz fordulás jogának gyakorlása a meghatározó.

A közjogi szakághoz a 2015. évben 319.348 ügy érkezett, amelynek mintegy 80%-át, 267.059 ügyet a közérdekvédelmi szakterület dolgozott fel. A 2015. évben 4,82%-kal volt kevesebb ügy, mint az előző évben (2014: 280.603).

Az ügyek számának csökkenése jelentős részben a bíróságtól érkező ügyek számának csökkenésére vezethető vissza (2015: 20.067, 2014: 26.824). A tárgyévben a törvényszékektől ugyanis – észlelt törvénysértés hiányában – nem érkezett a 2014. évihez hasonló számú értesítés azon civil szervezetekről, amelyek a számviteli beszámolóik letétbe helyezését elmulasztották.

A civil szervezetekkel kapcsolatosan tett ügyészi intézkedések (felhívások, jelzések, peres és nemperes eljárásindítások, fellebbezések) száma az ügyérkezés tendenciájával ellentétesen alakult a 2015. évben, és 148%-kal nőtt (2015: 11.751, 2014: 4739). A növekedés részben arra vezethető vissza, hogy számos intézkedést a 2014. évi bírósági megkeresésekre indult és 2015-re áthúzódott törvényességi ellenőrzési vizsgálatok alapján tett meg az ügyész.

A törvényességi ellenőrzési eljárások tapasztalatai

A közigazgatási hatósági döntések törvényességi ellenőrzése a közérdekvédelmi ügyészi tevékenység legsokrétúbb területe, hiszen valamennyi közigazgatási hatósági ügytípusban kiterjed az ügyész hatásköre a bíróság által felül nem vizsgált jogerős döntésekre. Az ügyész a törvénysértő hatósági döntések orvoslása érdekében, illetve a hatóság eljárási kötelezettségének megsértésekor a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén élhet felhívással a döntést hozó szervnél vagy annak felettes szervénél. Ha a felhívás nem vezet eredményre, a határozat felülvizsgálata, illetve a mulasztó hatóság eljárásra kötelezése érdekében az ügyész a bírósághoz fordulhat.

A 2015. évben a közigazgatási hatósági eljárások és döntések törvényességi ellenőrzését 2288 ügyben, az eljárásban érintett ügyfelek ügyészi intézkedés iránti kérelmei alapján végeztük.

Ügyészi felhívásokat jellemzően a határozatok megalapozatlansága vagy a jogszabályban megállapított jogkövetkezmények helytelen alkalmazása miatt nyújtottunk be, a 2015. évben összesen 887 esetben. A felhívások alapján a címzettek a törvénysértés kiküszöböléséhez szükséges intézkedést az ügyész indítványának megfelelően minden esetben megtették.

Az ügyészség a 2015. évben is kiemelt figyelemmel kezelte a termőföld tulajdonjogával, használatával összefüggő közigazgatási határozatok törvényességének ellenőrzését. Felhívások benyújtására 79 ügyben került sor azért, mert az ingatlanügyi hatóság a bejegyzéshez szükséges okiratok tartalmi és formai követelményeit figyelmen kívül hagyva döntött a bejegyzésről, esetenként az eladó az elővásárlási joggal kapcsolatos rendelkezéseket szegte meg, vagy a jogügylet mezőgazdasági igazgatási szerv általi jóváhagyása hiányzott. Az ügyészi intézkedések eredményesek voltak.

A közigazgatási hatóságok egyes kényszerintézkedéseinek foganatosításához – a törvényességi kontroll biztosítása érdekében – ügyészi jóváhagyás szükséges. A 2015. évben személyi szabadságot korlátozó, közigazgatási szerv által elrendelt elővezetés jóváhagyása iránt 785 megkeresés érkezett (2014: 945). Az elővezetés jóváhagyásának megtagadására 57 esetben (2014: 74) került sor. A megtagadást elsősorban az elővezetendő személy eljárásbeli pozíciója, illetve az ebből eredő jogkövetkezmények helytelen megállapítása, valamint az elővezetést megelőző idézések szabálytalansága indokolta.

A szabálysértési jogterületen meghatározó ügyészi feladat a szabálysértési hatóságok és az előkészítő eljárást folytató rendőri szervek eljárást megszüntető határozatainak ellenőrzése, amely a 2015. évben 99.321 határozatot érintett (2014: 118.012). Az ügyész által ellenőrzött megszüntető határozatok alapján 840 esetben felhívást, 1517 ügyben – kisebb jelentőségű jogszabálysértés miatt – jelzést nyújtott be az ügyész,

illetve 392 esetben más – leginkább büntető felelősségre vonás iránti – eljárást kezdeményezett. Így összesen 2749 szabálysértési megszüntető határozatot érintő intézkedést tettek az ügyészi szervek. Kiemelendő, hogy abban az esetben, ha az ügyész észleli, hogy a szabálysértésként elbírált cselekmény helyes jogi megítélése szerint bűncselekmény, akkor minden esetben kezdeményezi az eljárás alá vont személy büntetőjogi felelősségre vonását.

Az elzárás végrehajtása érdekében hozott elővezetést elrendelő határozatok törvényességét is vizsgálja az ügyész. A szabálysértési törvény rendelkezésének megfelelően a rendőri szabálysértési hatóságok elővezetést elrendelő határozatának és az azzal kapcsolatos eljárási iratainak tanulmányozása elektronikusan történik, de az általános szabálysértési hatóságok – a járási hivatalok – által előterjesztett elővezetések és azok iratai továbbra is papíron érkeznek, így azonos ügykörben továbbra is kétféle ügymenet alkalmazása szükséges.

Az elővezetést elrendelő határozatok ellenőrzésének eredményeként 80.403 határozatot vett tudomásul az ügyész, míg az alapeljárásban vagy a végrehajtás során előforduló törvénysértésre tekintettel a 2015. évben 6345 esetben került sor elővezetést elrendelő határozat ügyész általi hatályon kívül helyezésére (2014: 6489). A határozat hatályon kívül helyezése mellett, a törvényi feltételek fennállása esetén, a járásbíró előtt perújítás érdekében is eljárást kezdeményezett az ügyész.

A bíróságok szabálysértési ügyben meghozott végzései ellen az ügyész 1208 esetben nyújtott be perújítási kérelmet, ez a megelőző évhez képest 18%-os növekedést jelent (2014: 1021). A perújítások zöme a végrehajtási szakban lévő ügyekben azért válik szükségessé, mert a pénzbírság, illetve a közérdekű munka elzárásra átváltoztatásakor a bíróság előtt nem ismertek azok a személyi körülmények (egészségi állapot, családi körülmények), amelyek megállapíthatósága esetén a törvény rendelkezése szerint kizárt a személyi szabadság elvonásával foganatosítandó büntetés-végrehajtás. Az ügyészi perújítási kérelem benyújtásának további jellemző oka az, hogy – általában utóbb ismertté vált okok miatt – az eljárás alá vont személy szabálysértésnek minősített cselekménye valójában bűncselekmény megállapítására alkalmas.

A 2015. évben a szabálysértési ügyben benyújtott panaszok száma nem jelentős mértékben csökkent, összesen 1415 panaszt nyújtottak be az ügyészhez (2014: 1556). A panaszok egyharmada megalapozottnak bizonyult: az ügyész 453 esetben helyezte hatályon kívül a szabálysértési hatóság megpanaszolt intézkedését, illetve – ha hatályon kívül helyezésre nem volt mód – állapította meg a jogsértést.

A megbízhatósági vizsgálat során a vizsgálatot végző szerv a védett állomány tagját a valóságban is előforduló mesterségesen létrehozott élethelyzetben arra teszteli, hogy a vizsgált személy követ-e el hivatali

működésével összefüggő bűncselekményt. A megbízhatósági vizsgálat lefolytatására ügyészi jóváhagyást követően kerülhet sor, majd a vizsgálat befejezését követően az ügyész a végrehajtás törvényességét is ellenőrzi.

A feladat ellátására kijelölt főügyészségek a 2015. évben 1199 megbízhatósági vizsgálatot elrendelő határozatot hagytak jóvá, amely az előző évit mintegy 26%-kal haladta meg. Az elvégzett ellenőrzések alapján a rendőrség, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, a büntetés-végrehajtás, a kormányhivatal, a katasztrófavédelem és a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal állományába tartozó személyek ellen indult büntetőeljárás.

A 2015. évben célvizsgálat keretében elemeztük a megbízhatósági vizsgálatok jóváhagyásának ügyészi gyakorlatát.

Ugyancsak célvizsgálatot végeztünk a civil szervezetek közhasznú jogállásának megállapítására irányuló nemperes eljárásokban benyújtott ügyészi fellebbezések gyakorlatának elemzése érdekében.

Az ügyész részvétele a bírósági eljárásokban

A magánjogi tevékenység keretében az ügyész a törvényekben meghatározottak szerint polgári peres és nemperes eljárásokat kezdeményez.

A 2015. évben az ügyész a törvényekben biztosított keresetindítási jogkörében 5638 keresetet nyújtott be (2014: 1959). A bíróság előtt kezdeményezett nemperes eljárások száma 2056 volt (2014: 1312).

A civil szervezetekkel kapcsolatban került sor a legnagyobb számban – 5509 ügyben – perindításra, ami jelentős mértékben meghaladta az előző évi 1653 keresetet. Az ügyészi perindítások – a civil szervezet működése vonatkozásában folytatott vizsgálatok alapján – nagyszámban a több éve nem működő, céljuk megvalósítására képtelenné vált civil szervezetek megszűnésének megállapítására irányultak.

Az uzsorával, továbbá a mezőgazdasági földekre vonatkozó jogszabályi rendelkezések megsértésével kapcsolatos ügyekben történő hatékony ügyészi fellépés rendszerint a büntető szakág és a közérdekvédelmi szakterület ügyészeinek eredményes együttműködésén alapul: ezekben az ügyekben az ügyészek már az eljárások kezdeti szakaszától kezdve együttműködnek.

Az uzsorával kapcsolatos ügyekben megindított peres eljárások esetenként nagyszámú jogalanyt érintenek, és bár több beszámolási időszakot is átölelnek, észszerű időn belül, felperesi szempontból túlnyomórészt eredményesen fejeződnek be. Így – példaként kiemelve – a büntető szakág által feltárt adatok alapján uzsorás szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt a 2013. évben indított per 41 alperest érintett. A törvényszék tárgyévben meghozott jogerős ítélete a kölcsönszerződések érvénytelenségét két alperes kivételével megállapította.

A mezőgazdasági földek használatát, tulajdonjogának átruházását a törvény feltételekhez köti, és az ügyésznek hatáskört ad a törvénysértő szerződésekkel, az azon alapuló hatósági nyilvántartási bejegyzésekkel szembeni fellépésre. Ezen ügykörben az ügyész tevékenységét gyakran a közigazgatási hatóságoktól származó adatok alapozzák meg, és tapasztalható, hogy a törvényes rend már pusztán az ügyészi fellépés kilátásba helyezésével helyreáll. (Egy adott ügyben a járási hivatal földhivatali osztálya 71 ingatlant érintő 52 törvénysértő szerződést hozott az ügyész tudomására. A felek a szerződéseik törvénysértését a per előkészítése során az ügyész felhívására kiküszöbölték, és szerződésük időtartamát a törvényes maximumra csökkentették.)

Az ügyészség változatlanul kiemelt figyelmet fordít a fogyasztóvédelmi feladatok ellátására. A törvényességi ellenőrzési jogkörben eljáró ügyészek rendszeresen áttekintik a fogyasztóvédelmi hatóságok határozatait, és ennek során vizsgálják a közérdekű keresetindítás feltételeinek esetleges megállapíthatóságát is.

Vállalkozások általános szerződési feltételeinek tisztességtelensége miatt a beszámolási időszakban is indított pereket az ügyész (2015: 11, 2014: 10). Több esetben azért nem került sor perindításra, mert az érintett vállalkozás a per előkészítésének időszakában – az ügyész perelhárító felhívására – megszüntette általános szerződési feltételeinek tisztességtelenségét. Az ügyészi feladatellátás igen különböző tevékenységi területeken működő vállalkozásokat érintett: az alperesek között megtalálható volt webáruházakat üzemeltető, illetve egyéb kiskereskedelmi tevékenységet folytató vállalkozás éppúgy, mint távközlési vagy biztosítási tevékenységet folytató gazdálkodó szervezet.

A környezet- és természetvédelmi törvények felhatalmazása alapján az ügyész a környezetveszélyeztető, állatvédelmi szabályokat sértő magatartástól eltiltás, illetve a környezetveszélyeztetéssel okozott kár megtérítése iránt indított kereseteket (2015: 16, 2014: 17). A már befejeződött eljárásokban a bíróság egy ügy kivételével a keresetnek helyt adó döntést hozott. Ezen ügykörben is tapasztalható volt, hogy a perindításra okot adó törvénysértést a jogalanyok a kereset előkészítése során kiküszöbölik, azaz a perindításra már nem kerül sor.

A cégeljárásban való közreműködés körében a 2015. évben 43 perindításra került sor, amely az előző évihez viszonyítottan 50%-os csökkenést jelent (2014: 84). A csökkenés oka, hogy a 2014. évben a perindítások felére a közhasznú jogállásra vonatkozó új jogi szabályozás által generált változásbejegyzést elrendelő döntések jogszabálysértése adott okot. Jelentősen növekedett ugyanakkor a cégtörvényességi felügyeleti eljárás lefolytatását megalapozó jogszabálysértés miatt a cégbírósághoz benyújtott kérelmek száma, 969 nemperes eljárás kezdeményezésére került sor az előző évi 635-tel szemben. Az eljárás megindítására számos esetben az adott okot,

hogy az eljárással érintett cégek elmulasztották létesítő okiratukat a 2014. évben hatályba lépett Polgári Törvénykönyv rendelkezéseihez igazítani. Az ügyész mind a keresetindítás, mind pedig a cégbíróság törvényességi felügyeleti eljárása kezdeményezése esetén arra törekszik, hogy a cég működése a jogszabályoknak megfeleljen.

Az ügyész a polgári bíróság előtt a hozzátartozók közötti erőszak miatt elrendelhető megelőző távoltartás érdekében indult ügyekben a 2015. évben 1320 esetben lépett fel (2014: 1418). Ezekben az ügyekben az ügyész indítványtételi joga a bántalmazott érdekének érvényesítését szolgálja.

A gyermek- és ifjúságvédelmi közérdekvédelmi tevékenység

Az ügyészség törvényi felhatalmazás alapján ellenőrizheti a gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet ellátó intézmények működésének törvényességét. A törvény előírja a speciális gyermekotthonokban elhelyezett gyermekek fokozott védelmét, továbbá lehetővé teszi személyes szabadságot korlátozó intézkedések alkalmazását. Ezek a körülmények nyomatékosan indokoltá teszik az ügyészi törvényességi ellenőrzést.

A 2015. évi országos vizsgálat keretében az ügyész valamennyi intézményben végzett a működés törvényességére vonatkozó átfogó ellenőrzést, melynek során vizsgálta a gyermeki jogok érvényesülését, az intézményi működésre és az ellátásra vonatkozó jogszabályi rendelkezések megtartását, a személyes szabadságot korlátozó intézkedések jogszerűségét. Az ügyészség az intézményeknél feltárt jogszabálysértések kiküszöbölése érdekében 13 felhívást és 11 jelzést nyújtott be.

Az ügyészi intézkedések benyújtására többek között azért került sor, mert 3 speciális gyermekotthonban a biztonsági elkülönítőt nem alakították ki a jogszabályban előírt határidőre, vagy a biztonsági elkülönítő céljára szolgáló helyiség a jogszabályban előírt követelményeknek nem felelt meg. Ügyészi intézkedés történt továbbá azért, mert egy esetben a gyermek biztonsági elkülönítőben való elhelyezése a törvényben előírt 24 órás időtartamot meghaladta. Az ügyészi ellenőrzések az egyéni gondozási-nevelési terv elkészítésével és a szakmai létszámminimumnak megfelelő működéssel kapcsolatos hiányosságokat is feltártak.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló kormányrendelet alapján az ügyésznek megküldött gyermektartásdíj megelőlegezéséről rendelkező határozatokból megállapítható volt, hogy a jogosultság ideje alatt nagykorúvá váló gyermek esetén a gyermektartásdíj megelőlegezése tekintetében eltérő jogalkalmazási gyakorlat alakult ki. Az egységes joggyakorlat kialakítása érdekében a Legfőbb Ügyészség szakmai egyeztetést folytatott az Emberi Erőforrások Minisztériumával, majd szakmai álláspontjáról tájékoztatta az alárendelt ügyészi szerveket.

A gyermek- vagy fiatalkorú védelme, tartása érdekében a gyermekvédelmi jelzőrendszer megfelelő szintjén sor került a szükségessé vált büntetőeljárások, további hatósági eljárások kezdeményezésére is, valamint az ügyészek – a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló törvény előírása alapján – a hozzátartozók közötti erőszak veszélye miatt jelzéssel éltek a családvédelmi koordinációért felelős szervekhez (2015: 590, 2014: 602).

A belső szervezetszabályozó eszközök változása

A 2015. évben az 5/2015. (IV. 30.) főv. körlevél a közérdekvédelmi szakterületen folytatott ügyészi gyakorlat figyelemmel kísérése és a gyakorlat egységesítésének megteremtése érdekében szabályozta az ügyészi fellépések során elkészített, a körlevélben nevesített kiadmányok utólagos felterjesztésének kötelezettségét.

Az ügyészség hatáskörébe tartozó fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ügyekben folytatott tevékenységgel összefüggésben új együttes főosztályvezetői körlevél kiadására került sor. A 8/2015. (X. 31.) főv. körlevél rendelkezik a fogyasztókat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány esetén a büntető szakág és a közérdekvédelmi szakterület együttműködéséről, valamint szabályozza a perindítás előkészítése és a kereset benyújtása körében az ügyész tevékenységét az általános szerződési feltételek tisztességtelenségének megállapítása iránt indult ügyekben.

3.2. A büntetés-végrehajtás törvényességi felügyelete

Az ügyész alapfeladatai közé tartozik, hogy törvényességi felügyeletet lát el a büntetések, a mellékbüntetések, az intézkedések, a személyi szabadságot elvonó és azt korlátozó eljárási kényszerintézkedések, az utógondozás, valamint a bűnügyi, a szabálysértési, a körözési nyilvántartás és a központi elektronikus hozzáférhetetlenné tételi határozatok adatbázisának végrehajtásáról szóló jogszabályi rendelkezések megtartása felett, továbbá közreműködik a büntetés-végrehajtási bíró (bv. bíró) eljárásában.

A büntetés-végrehajtási törvényességi felügyeleti és jogvédelmi (bv. felügyeleti) szakterület által alkalmazandó joganyag az elmúlt évben jelentős mértékben megújult, 2015. január 1-jén hatályba lépett a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény, valamint az ahhoz kapcsolódó végrehajtási rendeletek. A nagymértékben megváltozott jogszabályi környezet, különösen az új jogintézmények alkalmazása, számos megoldandó feladat elé állította nemcsak a büntetés-végrehajtásban közreműködő szerveket, de a bv. felügyeleti ügyészeket is. A hazai büntetés-végrehajtási jog gyökeres átalakítása a bv. felügyeleti szakterület feladatait meghatározó, szintén 2015. január 1-jétől hatályos új legfőbb ügyészi utasítás megalkotását is indokoltá tette.

A bv. felügyeleti szakterületen a 2014. évhez képest bekövetkezett feladatnövekedést jól érzékelteti az ügyészekhez érkezett panaszok, kérelmek és bejelentések számának alakulása. 2015-ben 5235 büntetés-végrehajtási tárgyú ilyen érkezés volt, ami 20,3%-os növekedést jelent a 2014. évi 4351-hez képest. E körben helyt adó döntés meghozatalára az esetek 14%-ában (2014: 12,8%) került sor.

A főügyészségek büntetés-végrehajtási tárgyú panaszt, kérelmet, illetőleg bejelentést elutasító állásfoglalásai ellen az elmúlt évben 262 felülvizsgálati kérelem (2014: 207) érkezett a Legfőbb Ügyészség Büntetés-végrehajtási Törvényességi Felügyeleti és Jogvédelmi Önálló Osztályára (Önálló Osztály). A felülvizsgálati kérelmek számának évek óta tartó folyamatos emelkedése a főügyészségek felett gyakorolt szakmai kontroll fokozatos erősödését eredményezte. Az Önálló Osztály 2015-ben az ügyek 15,3%-ában (2014: 12,5%) adott helyt a bejelentett panaszoknak.

2015-ben a bv. bírák eljárásaiban 21.005 (2014: 21.108) ügy fejeződött be jogerősen. A bv. felügyeleti ügyészek 11.823 esetben jelen voltak a bv. bírói meghallgatáson, illetőleg tárgyaláson, és közreműködésükkel elősegítették a törvényes határozat meghozatalát, valamint az eljárás gyors lefolytatását.

A szabadságvesztés végrehajtásához kapcsolódó bv. bírói határozatokra vonatkozó számadatok közül az elítéltek jogi helyzetét leginkább befolyásoló feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos bv. bírói döntések statisztikai adatainak kiemelése indokolt. 2015-ben a bv. bírák 5075 elítéltet (2014: 4558) bocsátottak feltételes szabadságra, 1189 személyt (2014: 1227) érintően pedig mellőzték azt. Az elmúlt év folyamán 1218 elítéltet (2014: 1359) helyeztek enyhébb fokozatba, ugyanezen időszakban szigorúbb fokozatba helyezésre csak 37 esetben (2014: 46) került sor. Az enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazását elrendelő bírósági döntés 228 (2014: 302), e szabályok alkalmazását megszüntető bv. bírói határozat pedig 9 elítélt (2014: 12) vonatkozásban született.

A tárgyévben a közérdekű munka végrehajtásával kapcsolatos, intézkedést igénylő kezdeményezések száma 23.418 volt (a növekedés a 2014. évhez képest 26,3%-os). Különösen a munkahely kijelölésével kapcsolatos érkezések (2015: 12.647, 2014: 7572) száma emelkedett meg, de jelentősen megnőtt a közérdekű munka végrehajthatósága megszűnésének megállapítása tárgyában született bv. bírói döntések száma is (2015: 864, 2014: 163). Ugyanakkor a közérdekű munka szabadságvesztésre történő átváltoztatása érdekében 2015-ben közel ugyanannyi ügyészi indítvány (2790) került benyújtásra, mint 2014-ben (2799).

A személyes szabadsággal összefüggő törvénysértések megszüntetése egy jogállamban azonnali intézkedést igényel. Ezt biztosítja a bv. felügyeleti

ügyészek vizsgálati és intézkedési jogköre, amivel az elmúlt évben is kitartó következetességgel éltek. A 2015. évben a bv. felügyeleti ügyészek összesen 9271 (2014: 8285) vizsgálatot végeztek. A 2014. évhez képest az elvégzett vizsgálatok számában tapasztalható 11,9%-os növekedés a bv. felügyeleti ügyészek aktivitásának további fokozódását jelzi. A vizsgálatok eredményére figyelemmel a szakterületi ügyészek büntetőeljárást 7 esetben, szabálysértési eljárást 2 alkalommal, fegyelmi eljárást 3 ízben kezdeményeztek. A szakterület ügyészei ellenőrzéseik segítségével az elmúlt évben is feltárták a büntetés-végrehajtás területén előforduló jogszabálysértéseket, és azok megszüntetése, valamint megelőzése érdekében is határozottan felléptek. 2015-ben a bv. felügyeleti ügyészek 12 esetben éltek rendelkezéssel, míg felhívás kibocsátására 131 esetben került sor.

A bv. felügyeleti ügyészek által lefolytatott vizsgálatok tárgyát többek között az alábbiak képezték:

- a házi őrizet végrehajtása,
- a fogvatartottakkal szemben alkalmazott kényszerítő eszközök jogszerűsége,
- a fogvatartottak anyagi ellátásának törvényessége,
- a fogvatartottak egészségügyi ellátásának törvényessége,
- az elkülönítésre vonatkozó jogszabályi előírások betartása,
- a fogvatartottakkal szemben lefolytatott fegyelmi eljárások törvényessége,
- a fiatakorú fogvatartottakkal kapcsolatos speciális szabályok érvényesülése,
- a közérdekű munka végrehajtása,
- a pártfogó felügyelet végrehajtása.

Az elmúlt évben a bv. felügyeleti szakterület számára érzékelhető feladatnövekedést okozott az illegális migrációval összefüggésben fogvatartott személyek számának jelentős mértékű növekedése. A többletfeladatok több főügyészség vonatkozásában (Csongrád, Bács-Kiskun, Fejér, Vas, Nógrád, Pest, Komárom-Esztergom és Szabolcs-Szatmár-Bereg) jelentkeztek, de leginkább Csongrád és Bács-Kiskun megyében nőtt ebből az okból a szakterületi ügyészek munkaterhe. Az érintett főügyészségeken az ügyészi vizsgálatok számának emelkedését általában az idegenrendészeti őrizetek elhelyezésére szolgáló új őrzött szállások létesítése eredményezte, mely intézmények döntő többségükben – ideiglenes jelleggel – büntetés-végrehajtási intézetekben (bv. intézetek) lettek kialakítva.

A szakterület ügyészeinek hosszú idő óta kiemelt feladatát képezi a fogvatartottakkal való bánásmód törvényességének folyamatos ellenőrzése. A 2015-ben elvégzett országos vizsgálat szerint a korábbi évekhez hasonlóan hazánkban a fogvatartottakkal való bánásmód – bár nem volt mentes az eseti jelleggel előforduló hibáktól, hiányosságoktól – általában megfelelt a nemzetközi jogi normákban és ajánlásokban megfogalmazott elvárásoknak, valamint a hatályos jogszabályokban előírtaknak. Az ügyészi szervek az

esetenként feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében a szükséges, törvényes intézkedéseket minden alkalommal megtették.

A főügyészségek intézkedései alapján megállapítható, hogy a fogvatartottak elhelyezési körülményei számos fogva tartó intézetben mutattak olyan hiányosságokat, amelyek több esetben eredményeztek törvénysértő bánásmódot, illetve vezettek az emberi méltóság sérelméhez. E téren a legnagyobb problémát a bv. intézetek zsúfoltsága jelenti, emellett alkalmanként a törvényes bánásmód sérelmét idézték elő az egyéb, elégtelennek minősülő fogvatartási körülmények – így pl. a zárkák rovarfertőzöttsége – is. A bv. felügyeleti ügyészek a túlzásfoltosság, illetve a nem megfelelő fogvatartási körülmények miatt esetenként rendelkezéssel, illetőleg felhívással éltek az érintett bv. intézetek parancsnokai felé.

Az említetteken kívül a fogvatartási intézetekben tartott vizsgálatok során feltárt jellemző jogszabálysértések a következők voltak:

- az örök a fogvatartottakkal szemben emberi méltóságot sértő kifejezéseket, illetőleg tegező megszólítást használtak,
- a fogvatartottak leveleit a bv. intézetből késedelmesen továbbították,
- a fogvatartottak elhelyezésére szolgáló zárkákban a jogszabályban előírt berendezési és felszerelési tárgyakat nem biztosították,
- a zárkákban kialakított mellékhelyiségeket nem különítették el megfelelően a zárka többi részétől,
- a fogvatartottak elkülönítésére vonatkozó szabályokat nem tartották be.

Az elmúlt esztendőben az illetékes főügyészségek a Legfőbb Ügyészség iránymutatása alapján vizsgálták a büntetés-végrehajtási egészségügyi intézetek működésének törvényességét. Az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézetre (IMEI), a Büntetés-végrehajtás Központi Kórházára és a Krónikus Utókezelő Részlegére kiterjedő vizsgálat főként a központi kórház és az IMEI épületeinek állagával, illetőleg berendezési tárgyaival kapcsolatban tárt fel hiányosságokat. A vizsgálat megállapításai szerint a központi kórházban, különösen a kórtermekben található ágyak és a nyílászárók rendkívül rossz állapota, valamint a víz- és a fűtőhálózat elöregedése okozott komoly problémát, míg az IMEI-ben az intézet fürdőhelyiségei és ablakai szorultak leginkább felújításra. Az IMEI indokolt renoválása az ügyészi vizsgálat időpontjában már folyamatban volt, a központi kórház felújítása a 2016. év folyamán várható. A vizsgálat során észlelt, egyéb természetű hiányosságok (pl. nővérhívó vagy jelzőcsengő rendszer hiánya) kiküszöbölése érdekében eredményes ügyészi intézkedések kerültek benyújtásra.

Ugyancsak a Legfőbb Ügyészség iránymutatásának megfelelően vizsgálták meg 2015-ben az illetékes főügyészségek bv. felügyeleti ügyészei a fiatakorúak fogva tartására szolgáló bv. intézetekben a fogvatartottak elhelyezésének a törvényességét. A vizsgálat megállapította, hogy a

Fiatalkorúak Büntetés-végrehajtási Intézetében (Tököl) törvénysértő fogvatartási gyakorlat folyt, ugyanis az intézetben a fiatalkorú fogvatartottak mellett – a bv. intézet működtetésében részt nem vevő – felnőtt korú szabadságvesztést töltő elítéltek és előzetesen letartóztatottak is elhelyezést nyertek. A Fiatalkorúak Büntetés-végrehajtási Intézetében elvégzett vizsgálat emellett számos, a fiatalkorúak elhelyezési körülményeit érintő hiányosságra mutatott rá, többek között a zárkák lég- és mozgástere, padlóburkolata, elektromos hálózata, nyílászárói és bútorzata vonatkozásában. A Fiatalkorúak Regionális Büntetés-végrehajtási Intézetében (Szirmabesenyő) lefolytatott ügyészi vizsgálat a fogvatartottak részére biztosított lég- és mozgástér, illetőleg egyéni felszerelési tárgyak, valamint a zárkák szellőzése, megvilágítása, illetőleg berendezési és felszerelési tárgyai tekintetében állapított meg hiányosságokat. Az észlelt jogszabálysértő gyakorlat és az említett hiányosságok megszüntetése érdekében a Legfőbb Ügyészség, valamint az érintett főügyészségek a szükséges intézkedéseket megtették.

A bűnügyi nyilvántartásokat kezelő Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala Bűnügyi Nyilvántartó Hatósága (BNYH) működése vonatkozásában ellátott ügyészi törvényességi felügyeleti tevékenységet az Önálló Osztály 2015. augusztus 1. napjától kiegészült vizsgálati módszertan alapján végzi. Ez lehetőséget biztosít a BNYH adatrögzítési feladatainak szélesebb körű ellenőrzésére, elsősorban a köztársasági elnöki kegyelmi határozatok, a bírósági mentesítésről rendelkező, valamint a büntetés vagy intézkedés végrehajthatóságának elévülését megállapító bírósági döntések vonatkozásában.

2015-ben a főügyészségek megnövekedett számban észleltek hibás vagy helytelen adatot a bűnügyi nyilvántartásokban. Jelentéseik, valamint az ahhoz csatolt dokumentumok alapján az Önálló Osztály kezdeményezte a BNYH-nál a nyilvántartási adatok javítását, ezzel is hozzájárulva a bűnügyi nyilvántartások törvényességének és közhitelességének biztosításához.

A bv. felügyeleti szakterület a 2010. év vége óta felügyeli a kitoloncolások végrehajtásának törvényességét, mely feladat ellátását az Európai Bizottság folyamatosan figyelemmel kíséri. E feladatkörön belül kiemelt jelentőségű a légi úton történő kitoloncolások törvényességi felügyelete, amelynek keretében a szakterületi ügyészek tavaly 14 (2014: 10) alkalommal ellenőrizték a kényszerintézkedések végrehajtását a származási országba történő visszaszállításig.

A kínzás és az embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés megelőzésére létrehozott Európai Bizottság (CPT) 2015. október 21. és 27. között ellenőrzést végzett hazánkban. A bizottság delegációjának munkáját az ügyészség eredményesen segítette.

4. A legfőbb ügyész tevékenysége

4.1. Az Országgyűléshez kapcsolódó tevékenység

Kérdések

Az Alaptörvény 7. cikkének (1) bekezdése alapján az országgyűlési képviselő kérdést intézhet a legfőbb ügyészhez a feladatköréhez tartozó bármely ügyben.

Az országgyűlési képviselők 2015-ben 46 írásbeli kérdést, 14 azonnali kérdést – melyből 1 időhiány miatt nem került sorra, egyet pedig visszavontak – és 5 szóbeli kérdést intéztek a legfőbb ügyészhez.

A legfőbb ügyészhez intézett írásbeli kérdések:

- „Tisztán láthatunk-e a korrupció bűncselekmények ügyében?”, Lukács Zoltán (MSZP) K/2545,
- „Kettős mérce?”, Dr. Bárándy Gergely (MSZP) K/3160,
- „Kettős mérce? II.”, Dr. Bárándy Gergely (MSZP) K/3161,
- „Levonja a tanulságokat?”, Dr. Bárándy Gergely (MSZP) K/3162,
- „Ön szerint a megfélemlítés megengedett eszköz?”, Dr. Bárándy Gergely (MSZP) K/3164,
- „Merre hajlik a keze I.”, Dr. Bárándy Gergely (MSZP) K/3165,
- „Merre hajlik a keze II.”, Dr. Bárándy Gergely (MSZP) K/3166,
- „Merre hajlik a keze - III?”, Dr. Bárándy Gergely (MSZP) K/3167,
- „Merre hajlik a keze - IV.”, Dr. Bárándy Gergely (MSZP) K/3168,
- „Indítottak-e eljárást a visszaélés gyanús siófoki kórházberuházás ügyében?”, Harangozó Gábor István (MSZP) K/3353,
- „Lesz-e felelősségre vonás az ügyészségen belül a szigetszentmiklósi eset miatt?”, Szabó Tímea (független) K/3491,
- „Kitiltottak társasága?”, Dr. Vadai Ágnes (független) K/3532,
- „A vizsgálat lezárult felejtjük el?”, Dr. Vadai Ágnes (független) K/3539,
- „Valóban semmi dolga nincs a bűnüldöző szerveknek a nyilvánvaló választási csalás ügyében?”, Heringes Anita (MSZP) K/3747,
- „Valóban indult eljárás a honosítási eljárás során történt visszaélések gyanújával?”, Dr. Legény Zsolt (MSZP) K/4028,
- „Folyik-e büntetőeljárás az M4-es autópálya építése körüli botrány ügyében?”, Bangóné Borbély Ildikó (MSZP), Demeter Márta (MSZP) K/4108,
- „Hány büntetőeljárás indult választási csalás miatt?”, Bangóné Borbély Ildikó (MSZP) K/4531,
- „Hozzájutnak-e pénzükhöz a Civis Globál Brókerház Zrt. károsultjai?”, Dr. Legény Zsolt (MSZP) K/4532,
- „Elégedett-e a Legfőbb Ügyészség munkájával?”, Varju László (független) K/4945,

- „A bűnözők, vagy a megkárosított kisbefektetők érdekeit képviseli az ügyészség a Quaestor-botrányban?”, Szelényi Zsuzsanna (független) K/5000,
- „Nem látják a fától az erdőt, avagy mi történik Sopronnémetiben?”, Magyar Zoltán (Jobbik) K/5122,
- „Hol tart a nyomozás a játszótérbotrány ügyében?”, Sallai R. Benedek (LMP) K/5130,
- „Létezik-e a Tarsoly-lista?”, Dr. Tóth Bertalan (MSZP) K/5165,
- „Befejeződött a nyomozás az állampolgársági visszaélések ügyében?”, Dr. Legény Zsolt (MSZP) K/5369,
- „Hol tart az Ökotárs Alapítvány tevékenységének kivizsgálása?”, Dr. Staudt Gábor (Jobbik) K/5386,
- „Mit tett az ügyészség Lombard ügyben?”, Fodor Gábor (független) K/5427,
- „Vizsgálja-e a legfőbb ügyészség a Pócs János nevéhez köthető pályázati pénzek eltűnését?”, Sallai R. Benedek (LMP) K/5829,
- „Milyen korrupciós ügyekben indult eljárás rendőri vezetők ellen?”, Tukacs István (MSZP) K/5909,
- „Törvényes-e az eljárás a Csillagszem Állatvédelmi Alapítvány ügyében, és miért nem az állatkínzók elleni fellépésre helyezi a fő hangsúlyt a rendőrség és az ügyészség?”, Dr. Staudt Gábor (Jobbik) K/5937,
- „Hol tart a nyomozás a játszótérbotrány ügyében (II.)?”, Sallai R. Benedek (LMP) K/5943,
- „Mire van még szüksége az ügyészségnek egy büntetőeljárás elindításához?”, Dr. Tóth Bertalan (MSZP) K/6067,
- „Tudják-e már, hová tűnt a Quaestor-kötvényesek vagyona?”, Dr. Tóth Bertalan (MSZP) K/6078,
- „Létezik-e a Tarsoly-lista? (2)”, Dr. Tóth Bertalan (MSZP) K/6079,
- „Mi történt a Quaestor ingatlanjaival?”, Varju László (független) K/6368,
- „Hogy áll a választási csalás miatt indított büntetőeljárás?”, Bangóné Borbély Ildikó (MSZP) K/6405,
- „Milyen jogi ajánlásokat tett az OLAF a magyar ügyészségnek?”, Varju László (független) K/6504,
- „Hol tart a nyomozás az egységes területalapú támogatások jogosulatlan igénylése ügyében?”, Sallai R. Benedek (LMP) K/6557,
- „Hol tart a nyomozás a Tartalékgazdálkodási Nonprofit Kft. ügyében (II.)?”, Sallai R. Benedek (LMP) K/6566,
- „Mekkora vagyoni hátránya keletkezett a Magyar Államnak amiatt, a Quaestor Zrt.-nél került elhelyezésre a Magyar Államnak az Eximbank Zrt.-ben és a Magyar Exporthitel Biztosító Zrt.-ben tagsági jogviszonyt megtestesítő, együttesen 72 milliárd forintnak megfelelő értékű részvényportfólió?”, Dr. Tóth Bertalan (MSZP) K/6664,
- „Lát-e okot az ügyészség eljárás megindítására?”, Varju László (független) K/7162,
- „Tudják-e már, hová tűnt a Quaestor-kötvényesek vagyona? II.”, Dr. Tóth Bertalan (MSZP) K/7671,

- „Mi történt az Európai Unió Csalás Elleni Hivatala főigazgatója és az Ön között létrejött találkozón?”, Varju László (független) K/7847,
- „Hogyan állnak az V. kerületi nyomozások?”, Szabó Szabolcs (független) K/8076,
- „Tudják-e már, hová tűnt a Quaestor-kötvényesek vagyona? III.”, Dr. Tóth Bertalan (MSZP) K/8078,
- „Tisztán láthatunk a MOB ügyében?”, Lukács Zoltán (MSZP) K/8123,
- „Tudják-e már, hová tűnt a Quaestor-kötvényesek vagyona? IV.”, Dr. Tóth Bertalan (MSZP) K/8348;

azonnali kérdések:

- „Lesz-e vizsgálat az Országos Roma Önkormányzat pénzköltései miatt?”, Teleki László (MSZP) A/3729,
- „Meddig marad szőnyeg alatt a zöld dosszié?”, Dr. Schiffer András (LMP) A/3858,
- „Mi tartott eddig Legfőbb Ügyész Úr?”, Dr. Bárándy Gergely (MSZP) A/4127,
- „A "mindenfajta emberi jognak" ellentmondó ügyészségi gyakorlatról”, Dr. Bárándy Gergely (MSZP) A/4271,
- „Politikusbűnözés?”, Dr. Legény Zsolt (MSZP) A/4274,
- „Ugyanaz a kérdés Buda Cash ügyben, mint a múltkor csak a címzett más”, Dr. Bárándy Gergely (MSZP) A/4914,
- „Ugyanaz a kérdés Buda Cash ügyben, mint a múltkor csak a címzett más - a BM nem válaszolt, és a Legfőbb Ügyészség?”, Dr. Bárándy Gergely (MSZP) A/5008,
- „Vannak-e tudatmódosító jövedelmek?”, Burány Sándor (MSZP) A/5417,
- „Valóban megúszhatják a vörösiszap-katasztrófa felelősei?”, Kepli Lajos (Jobbik) A/6363,
- „Hányszor két hét kell még a rendhez? Miért nem mernek vádat emelni egy fideszes országgyűlési képviselő ellen?”, Kulcsár Gergely (Jobbik) A/7910,
- „Meddig púposodik a szőnyeg?”, Dr. Schiffer András (LMP) A/8115,
- „Meddig púposodik a szőnyeg?”, Dr. Schiffer András (LMP) A/8233 (visszavonva),
- „Holló a hollónak?”, Dr. Schiffer András (LMP) A/8249,
- „Transparency International jelentés - mi a véleménye Legfőbb Ügyész Úr?”, Dr. Bárándy Gergely (MSZP) A/6062;

szóbeli kérdések:

- „Kinek telefonált Tarsoly Csaba a Quaestor-csőd előtti héten?”, Varju László (független) K/5192,
- „Elfogult vagy alkalmatlan a nyomozó hatóság?”, Dr. Schiffer András (LMP) K/5273,

- „Az ügyészség a törvényesség őre, vagy a kormányzat védőügyvédje?”, Varju László (független) K/6826,
- „A törvéynél fontosabb az ügyészség ízlése?”, Szilágyi György (Jobbik) K/7744,
- „Miért nem gyanúsították meg Tiba Istvánt?”, Kulcsár Gergely (Jobbik) K/8085.

Éves beszámoló az Országgyűlés előtt

2015. szeptember, október és november havában került sor a 2014. évre vonatkozóan az ügyészség tevékenységéről szóló országgyűlési beszámoló megvitatására. 2015. szeptember 28-án az Igazságügyi Bizottság, október 21-én az Országgyűlés plenáris ülése vitatta meg, majd november 3-án fogadta el az előző év legfőbb ügyészi beszámolóját.

4.2. A legfőbb ügyészt illető egyes jogosítványok gyakorlása

A legfőbb ügyész a büntetőügyekben hozott jogerős határozatok ellen a törvényesség érdekében jogorvoslatot nyújthat be a Kúriához.

A törvényesség érdekében a legfőbb ügyész által bejelenthető jogorvoslat iránti kérelmek száma 2015-ben 111 volt (2014: 77). A törvénytől elrendelt új eljárások mellett, tipikusan a bűnismétlés hibás megállapítása vagy a külföldi ítélet érvényének törvénytől elismerése esetén került sor ezekre. Jogorvoslati indítvány benyújtására 2015-ben 26 esetben (2014: 9) került sor. A Kúria 11 jogorvoslati indítványt bíralt el, és azoknak minden esetben helyt adott.

2015-ben ez a rendkívüli jogorvoslat 5 olyan közérdeklődésre számot tartó, jelentős ügyet érintett, amelyekkel kapcsolatban törvénytől elrendelt sor az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére és új eljárás elrendelésére. Már 2016. évi adat, hogy 4 esetben a Kúria helyt adott a jogorvoslatnak, és megállapította, hogy törvénytől elrendelt volt a másodfokú bíróság döntése. A legfőbb ügyész által bejelentett jogorvoslatok eredményeként a Kúria olyan iránymutató döntéseket hozott, amelyek megakadályozhatják a jövőben, hogy hasonló, az eljárást indokolatlanul meghosszabbító és az eredményességét veszélyeztető határozatok szülessenek.

Törvényi felhatalmazás alapján a legfőbb ügyész jogegységi eljárást kezdeményezhet a Kúria előtt, illetve a Kúria előtti jogegységi eljárásban gyakorolja törvényben meghatározott jogkörét.

2015-ben a büntető szakágban 4 jogegységi eljárásra került sor. 2 esetben a Kúria a nyilatkozatunknak megfelelően döntött, 2 esetben még nem született döntés.

Közérdekvédelmi szakterületen a Kúria jogegységi tanácsának megkeresése alapján – jogegységi határozat meghozatala iránti indítványra – a legfőbb ügyész 8 alkalommal tett nyilatkozatot. A Kúria a nyilatkozattal érintett eljárások közül 7 esetben jogegységi határozatot hozott, 1 esetben mellőzte a jogegységi határozat meghozatalát.

A legfőbb ügyész indítványozza az országgyűlési képviselőknek az Alaptörvény 4. cikkében biztosított mentelmi joga felfüggesztésére irányuló – az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvényben és a Házsabályban szabályozottak szerinti – eljárást. A legfőbb ügyész a mentelmi jog felfüggesztését büntetőügyben a vádirat benyújtásáig terjeszti elő a házelnökhöz. Szabálysértési ügyben pedig akkor indítványozza az országgyűlési képviselő mentelmi jogának felfüggesztését, ha arról önként nem mond le.

A 2015. évben a legfőbb ügyész büntetőügyben országgyűlési képviselő mentelmi jogának felfüggesztését nem indítványozta, az országgyűlési képviselőkkel azonos, illetve ahhoz hasonló mentelmi joguk miatt 3 bíró esetében indítványt tett a mentelmi jog felfüggesztésére, 2 ügyész mentelmi jogát felfüggesztette, 1 diplomata hozzátartozója tekintetében pedig a külgazdasági és külügyminiszterhez fordult.

Szabálysértési ügyben a 2015. évben 4 alkalommal érkezett megkeresés a mentelmi jog felfüggesztése iránt. 3 esetben az országgyűlési képviselők lemondtak az eljárást akadályozó mentelmi jogukról, ezért a szabálysértési hatóság felelősségre vonásról rendelkező jogerős határozatáról adott tájékoztatást a házelnöknek a legfőbb ügyész. A negyedik esetben bíró mentelmi jogának felfüggesztésére irányuló indítvány előterjesztésére került sor. Valamennyi eljárás közlekedési szabálysértés miatt indult.

A legfőbb ügyész véleményt nyilváníthat egyes jogszabályok tervezeteiről. A tárgyévben a véleményezésre megküldött jogszabálytervezetek száma meghaladta a 240-et. A legfőbb ügyész, illetve átruházott jogkörben az ügyészség vezetői a 2015. évben a megküldött tervezetek közel negyedére tettek észrevételt.

A legfőbb ügyész kezdeményezheti az Alkotmánybíróságnál jogszabályok Alaptörvénnyel való összhangjának felülvizsgálatát. Erre a 2015. évben egy ízben került sor: a legfőbb ügyész indítványozta a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény egyes rendelkezéseinek megsemmisítését. A tárgyév végén az Alkotmánybíróság eljárása még folyamatban volt.

A legfőbb ügyész törvényben biztosított joga, hogy normatív utasításban szabályozza a vezetése, irányítása, felügyelete alá tartozó szervek szervezetét és működését, továbbá tevékenységét, valamint körlevelet adjon ki az ügyészség működésének, szakmai tevékenységének, a szakágak

együttműködésének segítésére. A 2015. évben 16 legfőbb ügyészi utasítás és 5 legfőbb ügyészi körlevél kiadására került sor.

4.3. A legfőbb ügyész nemzetközi tevékenysége

A legfőbb ügyész legmagasabb szintű kétoldalú nemzetközi találkozóit 2015-ben is két prioritás: az európai uniós tagállamokkal és a keleti partnerekkel való kapcsolattartás, illetve kapcsolatépítés mentén szerveztük.

A hagyományosan szoros magyar-osztrák ügyészségi együttműködés folytatásaként március 25. és 27. között Budapestre látogatott Werner Pleischl új osztrák legfőbb ügyész. A személyes kapcsolatfelvétel mellett a látogatás célja a korrupció elleni ügyészi fellépéssel összefüggő tapasztalatcsere volt. Werner Pleischl megismerkedett az Ausztriával határos megyék főügyészeivel is, és ellátogatott többek között a Központi Nyomozó Főügyészségre.

Dr. Polt Péter 2015. szeptember 10-én hivatalos látogatást tett Madridban, ahol a spanyol legfőbb ügyésszel áttekintették az európai uniós büntetőjogi együttműködés aktuális kérdéseit, különös tekintettel a migrációs helyzetre.

A keleti partnereinkkel való találkozások sorát a legfőbb ügyész asztanai útja nyitotta március 31. és április 2. között. Dr. Polt Péter Askhat Daulbayev kazah legfőbb ügyész 2014. évi budapesti látogatását viszonzva utazott a közép-ázsiai országba, ahol sor került a magyar és a kazah ügyészségek közötti Együttműködési Megállapodás aláírására.

Ugyancsak egy 2014. évi találkozó viszonzásaként látogatott a vietnámi legfőbb ügyész 2015. április 19. és 23. között Magyarországra. Nguyen Hoa Binh-t vendéglátóján kívül fogadta a Kúria elnöke, Dr. Latorcai János az Országgyűlés alelnöke és Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes is. A legfőbb ügyészek tárgyalásaik során közösen képviselték azt az álláspontot, hogy a Stipendium Hungaricum ösztöndíjprogram keretében a lehető legtöbb vietnámi diák vehessen részt hazánkban igazságügyi tárgyú felsőfokú képzésben.

Dr. Polt Péter kínai partnere Cao Jianming 2015. augusztus 23. és 25. között járt Magyarországon, és találkozott többek között Dr. Kövér Lászlóval, az Országgyűlés elnökével. A látogatás ideje alatt a felek öt évre szóló Együttműködési Megállapodást írtak alá, amelyben kifejezték kölcsönös akaratukat szakmai kapcsolataik elmélyítésére.

A beszámolási időszakban a legfőbb ügyész számos magas rangú nem ügyész szakmai partnerrel is tárgyalásokat folytatott: 2015. február 27-én fogadta Vera Jourovát, az Európai Unió Bizottsága igazságügyért, fogyasztóvédelemért és esélyegyenlőségért felelős biztosát. A találkozón eszmét cseréltek az Európai Ügyészség (EPPO) felállításáról. A legfőbb ügyész

bemutatta a biztosnak az EPPO ún. hálózati modelljét, amely álláspontja szerint megoldást jelenthet a jelenlegi szabályozási koncepcióval kapcsolatban megfogalmazott fenntartásokra.

Dr. Polt Péter a tárgyévben vendégül látta továbbá az Európa Tanács emberi jogi biztosát, az OLAF főigazgatóját, a vietnámi Legfelsőbb Bíróság elnökhelyettesét, a Budapestre akkreditált USA, spanyol és kazah nagyköveteket.

A legfőbb ügyész 2015-ben is aktívan tevékenykedett az európai és a regionális ügyészségi együttműködés terén.

Az Európai Unió Tanácsa soros elnökségét ellátó Lettország 2015. június 3. és 5. között Hágában rendezte meg a tagállamok legfőbb ügyészeinek Konzultatív Fórumát, amelyen Dr. Polt Péter is részt vett. A Fórum napirendi pontjai közül a magyar legfőbb ügyész az EPPO felállításának témájához szólt hozzá.

Az Európai Unió tagállamainak legfelsőbb bíróságai mellett működő legfőbb ügyészek Hálózatának 2015-ben a svéd legfőbb ügyész volt az elnöke. A Hálózat 8. ülésére október 5. és 7. között került sor Stockholmban, ahol Dr. Polt Péter „Az ügyészségek függetlensége” című szekció levezetőelnöke volt. A szekció munkáját megnyitó beszédében a magyar legfőbb ügyész bemutatta az egyes tagállamok modelljeit, és hangsúlyozta, hogy minden modellnek az ügyészségek demokratikus működését biztosító három fő követelménynek kell megfelelnie, melyek a következők: a törvénytelen külső beavatkozás tilalma, a legfőbb ügyésznek az ügyészek kinevezésére és a szervezet gazdálkodására vonatkozó szabadsága, valamint a szakmai vélemény kifejezésének lehetősége és tiszteletben tartása.

A Visegrádi Csoport országainak legfőbb ügyészei 2015-ben a lengyel elnökség alatt, Sopotban találkoztak május 14. és 16. között. A résztvevők által aláírt Sopoti Nyilatkozat az EPPO felállításáról, az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága tanácsadó testületeként működő Európai Ügyészek Konzultatív Tanácsa (CCPE) Római Kartájáról, valamint az ügyészség és a rendőrség viszonyáról fogalmazta meg a V4-ek legfőbb ügyészeinek közös álláspontját.

Az EPPO vonatkozásában a Sopoti Nyilatkozat kimondja, hogy az intézménynek felállítása esetén növelnie kell az Európai Unió pénzügyi érdekei védelmének hatékonyságát. Ehhez az EPPO hatásköreinek pontos meghatározására van szükség a jogbiztonság garantálása és a joghatósági összeütközések elkerülése érdekében. A Sopoti Nyilatkozat hivatkozik a magyar legfőbb ügyész által bemutatott hálózati modellre, mint olyanra, amelyet a V4-ek legfőbb ügyészei is támogatásukról biztosítanak.

Dr. Polt Péter a beszámolási időszakban is részt vett a CCPE munkájában, úgy is, mint a testület véleményeinek kidolgozásáért felelős

munkacsoport állandó tagja. 2015-ben a CCPE az ügyész nyomozásban betöltött szerepéről fogalmazott meg véleményt. Az ún. 10. Vélemény szerint a nyomozó hatóságnak és az ügyésznek mindig pártatlanul kell eljárnia, a bűnösséget és az ártatlanságot alátámasztó bizonyítékokat egyaránt be kell szereznie, illetve biztosítani kell. Az ügyésznek eljárása során mindig tiszteletben kell tartania a nyomozásban résztvevő személyek jogait. A nyomozáshoz kapcsolódó feladatai ellátásához az ügyész rendelkezésére kell állniuk a megfelelő jogi, anyagi és technikai feltételeknek.

5. Az ügyészség nemzetközi tevékenysége

5.1. Nemzetközi kapcsolatok

Az ügyészség nemzetközi tevékenységét 2015-ben is az ügyészségi alkalmazottak képzési jellegű, tapasztalatcsere célú rendezvényeken való részvétele, a szakértőként, előadóként való meghívás teljesítése jelentette. Ezen túl a konkrét ügyekben, külföldi partnerekkel való szakmai egyeztetés érdekében is teljesítettünk külföldi kiküldetéseket.

A szakértői szintű nemzetközi ügyészi együttműködés kiemelt eseményei voltak a román-magyar határmenti főügyészi találkozó Szatmárnémetiben október 22. és 23. között, valamint a Bajor-Magyar Vegyes Bizottság passau-i ülése május 6. és 8. között. Hagyományosan jó bajor kapcsolataink keretében 2015-ben is részt vehetett egy kollégánk az IRZ Alapítvány egy hónapos hospitációs programján.

Az európai uniós képzési programok egyik fő szervezője és finanszírozója továbbra is az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN), amelynek magyar ügyészségi kontaktpontja a Legfőbb Ügyészség Nemzetközi és Európai Ügyek Főosztályán működik.

Aktívan részt vettünk az ügyészségi alkalmazottak körében rendkívül népszerű EJTN csereprogramokban. Hosszú távú csereprogram keretében 1 ügyész töltött három hónapot az Eurojust-nál Hágában, 4 ügyész vett részt tanulmányúton az Európai Unió Bíróságánál Luxemburgban és ugyancsak 4 ügyész az Emberi Jogok Európai Bíróságánál Strasbourgban. A rövidtávú csereprogram részeként 1 ügyész Németországban, 1 pedig Spanyolországban tett látogatást, és fogadott 1 román, illetve 1 holland ügyészt itthon. A kifejezetten fogalmazóknak szóló AIAKOS csereprogramban 3 fogalmazó töltött egy-egy hetet Hollandiában, Romániában, illetve Lengyelországban, és fogadtak 1-1 külföldi (holland és román) ügyészségi fogalmazót. A fogalmazók számára meghirdetett tematikus EJTN THEMIS versenyre, amelyre 2015-ben Csehországban került sor, 3 fős csapatot küldtünk.

Az EJTN a bűnügyi együttműködés keretében több szemináriumot szervezett magyar ügyészi részvétellel: az európai elfogatóparancsról és a

bűnügyi jogsegélyről szóló szemináriumokon 10, a bizonyítékok határokon átnyúló elismeréséről szóló szemináriumokon 3, az igazságszolgáltatáshoz való jogról szóló szemináriumon pedig 2 ügyész vett részt. Az ugyancsak EJTN szervezésében sorra került angol és francia nyelvi szemináriumokra 3, illetve 2 ügyészt delegáltunk.

Intenzív kapcsolatokat ápolunk a Visegrádi Csoport országainak igazságügyi továbbképző intézeteivel. A szlovák Igazságügyi Akadémián német nyelvi képzésben, cseh partnerintézményünk szervezésében a családon belüli erőszak és a sértettek jogai címmel rendezett szemináriumon, Lengyelországban pedig a bírák és az ügyészek közös képzésének lehetséges fejlesztési irányairól tartott konferencián vettünk részt.

A korábbi évek gyakorlatának megfelelően 2015-ben is meghívottként vettünk részt egyes európai uniós, illetve Európa tanácsi finanszírozású projektekben: szakértői részvétellel támogattuk „A szervezett bűnözés és korrupció elleni bűnügyi nyomozások erősítése Koszovóban” című EU twinning projektet. Emellett a kitoloncolás monitoringjáról szóló FReM projekt, az Eurojust – ITOM kiberbűnözés elleni projekt és az ET HELP – EBESZ ODIHR gyűlöletbűncselekmények elleni küzdelemről szóló projekt részesei voltuk.

Az ügyészség szakértői szintű nemzetközi tevékenységének eredményességét mutatja, hogy a beszámolási időszakban 154 nemzetközi rendezvényen összesen 194 ügyészségi alkalmazott vett részt.

5.2. Jogsegély ügyek

Az utóbbi években az államhatárokon átnyúló szervezett bűnözés és egyéb kedvezőtlen globális jelenségek elleni küzdelem miatt növekedett az igazságügyi hatóságok, így az ügyészségek nemzetközi együttműködésének intenzitása.

Az Európai Unió tagállamaival folytatott együttműködés a legjellemzőbb a jogsegély ügyek intézése körében, amelynek alapja az Európai Unió tagállamai közötti kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló, 2000. május 29-én kelt egyezmény és annak a 2001. október 16-án kelt kiegészítő jegyzőkönyve (2005. évi CXVI. törvény).

Az egyezmény alkalmazásával – a közvetlen, főhatóságok mellőzésével folytatott, így gyorsabb és költséghatékonyabb eljárás során – 2014-ben 2310, 2015-ben 2434 (+5,4%) kérelem érkezett a tagállami igazságügyi hatóságoktól közvetlenül a főügyészségekhez és a járási, illetve járási szintű ügyészségekhez. A külföldre irányuló közvetlen jogsegélyek száma is nőtt, 2014-ben 1660, 2015-ben 1853 volt (+11,6%).

Az uniós jogsegélyegyezményen kívül a Strasbourgban 1959. április 20-án kelt, a kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló európai egyezmény

(1994. évi XIX. törvény) is meghatározó jelentőségű a jogsegélyforgalomban, továbbá egyes esetekben a kétoldalú jogsegélyszerződések, valamint egyéb nemzetközi (Európa tanácsi és ENSZ) egyezmények képezik az eljárási jogsegélyek alapját.

A Legfőbb Ügyészség 2014-ben 67, 2015-ben 73 (+9%) eljárási jogsegély iránti kérelmet továbbított külföldre, míg 492 kérelmet fogadott (2014: 608). 1 ügyben tettünk feljelentést külföldi államnál, és 751 ügyben kézbesítettünk határozatot külföldre.

Több olyan államtól érkezett eljárási jogsegély teljesítését is engedélyezte a legfőbb ügyész a külgazdasági és külügyminiszterrel egyetértésben [1996. évi XXXVIII. törvény 6. § (2) bekezdés], mely állammal nemzetközi szerződés és viszonyosság sem áll fenn.

Eljárási jogsegélyforgalom jellemzően vagyon elleni bűncselekmények, adó-, illetve költségvetési csalás büntette és emberkereskedelem büntette miatt indult büntetőeljárásokban volt.

A külföldre küldött eljárási jogsegélyek több évre kiterjedő vizsgálatának az volt a tapasztalata, hogy az Európai Unió tagállamaival folytatott együttműködés egyre zökkenőmentesebb, valamint kiegyensúlyozottabbá vált a más államokkal való jogsegélyi kapcsolat is.

Magyar állampolgár külföldön elkövetett bűncselekménye ügyében 240 esetben vettük át az eljárást a külföldi igazságügyi hatóságtól (2014: 226), míg 21 ügyben adtuk át az eljárást (2014: 30) külföldi állampolgár Magyarországon elkövetett bűncselekménye ügyében.

E körben is említést érdemel a 71 menekült halálát eredményező bűncselekmény miatti eljárás, amelyben a magyar ügyészség folyamatos információcserét folytatott az osztrák hatóságokkal, majd a Legfőbb Ügyészség az Osztrák Köztársaság Szövetségi Igazságügyi Minisztériumának a büntetőeljárás átadására irányuló kezdeményezését elfogadva az Ausztriában indult nyomozások átvételéről döntött.

2015-ben Magyarországon 5154 külföldi (1012 román, 619 ukrán, 565 szerb, 340 szíriai, 245 afganisztáni és 220 szlovák) állampolgár követett el bűncselekményt. 676 külföldi (166 román, 130 szerb, 39 bolgár, 32 szíriai és 26 ukrán) állampolgár előzetes letartóztatását pedig elrendelte a bíróság.

Magyarországon 6046 külföldi állampolgár sértett sérelmére követtek el bűncselekményt, a cselekmények zöme vagyon elleni bűncselekmény volt.

A szabálysértési jogsegély iránti ügyek száma az előző évekhez képest jelentősen csökkent (2015: 2089, 2014: 3491).

Az ún. „Prümi határozatok”-ból származó kötelezettségvállalások és az ún. „Információs irányelv” követelményeinek megvalósítása egyre szélesebb körben teszi lehetővé európai uniós tagállamok hatóságai számára az automatizált adatcserét. Ennek alapján a tagállamok nyilvántartó hatóságaitól online beszerezhetők a meghatározott közlekedési szabályszegést elkövető járművek üzemeltartóinak adatai. Jogi személy üzemeltartók esetében a képviselőt ellátó természetes személy adataihoz továbbra is az eljárási jogsegély hagyományos útján lehet hozzájutni.

Szabálysértési ügyben a magyar hatóságok külföldi jogsegély iránti előterjesztései leginkább a szlovák és az osztrák hatóságok felé irányultak (2015: 86, 2014: 110).

5.3. Az Eurojust magyar nemzeti tag tevékenysége

Az Eurojust az Európai Unió Tanácsa 2002/187/IB határozatával létrehozott és az Eurojust megerősítéséről szóló 2009/426/IB határozatával (Eurojust Határozat) módosított, az Európai Unió tagállamai közötti büntető igazságügyi együttműködés Hágában működő szerve. Feladata, hogy támogassa a határokon átvágó súlyos bűncselekmények, különösen a szervezett bűnözés elleni küzdelmet, a tagállamokban a büntetőeljárások összehangolását, az igazságügyi együttműködésre irányuló megkeresések teljesítését, illetve a kölcsönös elismerés elvén alapuló határozatok végrehajtását. Az Eurojust Határozat nemzeti jogba történő átültetésének főbb szabályait a 2012. évi CLXXX. törvény és a 2/2014. (I. 31.) LÜ utasítás rögzíti.

Magyarország 2004 óta tagja az Eurojust-nak, a részvétellel kapcsolatos feladatokat az ügyészség teljesíti. 2012. július 1-jétől négyéves megbízáttal nemzeti tagként a legfőbb ügyész által kinevezett főosztályvezető-helyettes ügyész képviseli Magyarországot. A nemzeti tag helyettese és asszisztense legfőbb ügyészségi ügyészek, akik hazai munkavégzési helyen teljesítik a hágai nemzeti szekcióhoz és a hazai nemzeti koordinációs rendszerhez kapcsolódó feladataikat. Hágában a magyar nemzeti tagot tevékenységében ugyancsak legfőbb ügyészségi ügyész segíti kiküldött nemzeti szakértőként.

Az Európai Unió tagállamainak igazságügyi hatóságai 2015-ben összesen 2214 konkrét büntetőüggyel, illetve a bűncselekmény kategóriákhoz köthető általános kérdéssel kapcsolatos ügyet terjesztettek az Eurojust elé, amely 23%-os növekedést jelent az előző évhez (2014: 1804) képest. A kettőnél több tagállamot érintő ügyek száma is nőtt 110-zel 410-re, arányuk azonban változatlanul csak az összes ügy egyötöde.

A magyar szekció 2015-ben az előző évhez képest 4-gyel több, összesen 189 új, az Eurojust Kollégiuma által regisztrált két- vagy többoldalú koordinációt igénylő üggyel foglalkozott. A magyar ügyek száma az eddigi években ütemesen, évi kb. 40%-kal növekedett. 2015-ben 96 konkrét

bűnügyben történt ilyen kezdeményezés, zömében ügyészek részéről, ami megegyezik az előző év adatával. Ennél jóval kevesebb, 80 konkrét bűnüggyel összefüggő kérést regisztráltak felénk más tagállamok és egyes harmadik államok (Norvégia, USA, Svájc) Eurojust-nál dolgozó igazságügyi összekötői. Ezen felül további 13 általános, tehát nem csak felénk irányuló tagállami vagy kollégiumi kérdést is megválasztunk. Magyarország az Európai Unió igazságügyi együttműködésének aktív tagjaként a legtöbb ügyet kezdeményező tagállamok sorában a 11. helyen áll, míg a 12. a legtöbbet megkeresett tagállamok közül, tehát kiegyensúlyozott az ügyteher eloszlása.

Az Eurojust megkeresések mintegy háromnegyede (73) járási ügyészségektől és főügyészségektől érkezett, ezen belül a legtöbbet (11) a Fővárosi Főügyészség küldte. A bíróság hatáskörébe tartozó európai elfogatóparancs tekintetében az Igazságügyi Minisztérium, mint központi hatóság többször, immár 15 ügyben fordult együttműködést igényelve az Eurojust magyar nemzeti tagjához.

Lényeges és pozitív változás, hogy 2015-ben a kettőnél több tagállamot érintő vagy egyébként bonyolultabb ügyek nagyobb számban kerültek iktatásra a magyar ügyészek kezdeményezésére, mint az előző években, a következők szerinti minőségi mutatók pedig összességében minden korábbi adatnál jobbak. A hazai ügyek fele a legfőbb ügyész hivatkozott utasításában kötelezővé tett, a jelentős ügyekre kidolgozott elektronikus formanyomtatványon (Art13 jelentés) került továbbításra, elősegítve ezzel a szükséges adatok helyes és automatikus – más tagállamok és az Europol adataival összevethető módon történő – rögzítését. Az Eurojust Határozat által előírt értesítési kötelezettség alapján egyébként az Eurojust-hoz megküldött összesen 219 ilyen tagállami jelentés közül minden ötödik, összesen 47 érkezett magyar ügyészekről.

Az Eurojust az általa finanszírozott korábbi 196 helyett immár 274 koordinációs értekezletet tartott. Ezek közül a hazai ügyészek – rendőrök, vámnyomozók kíséretében – 2014-hez képest kétszer több, összesen 26 koordinációs értekezleten vettek részt. A magyar ügyészek kezdeményezésére ezek közül – a megelőző években tapasztalt átlagosan 1-2 helyett – immár 7 koordinációs értekezlet tartására került sor. Az Eurojust támogatását igénybe véve ezeken az értekezleteken az előző évhez képest kétszer több (12) ügyészi szervezettől, a korábbi 13 helyett már 28 magyar ügyész vehetett részt, és mellettük többnyire a hazai nyomozó hatóságok képviselői is jelen voltak. A Hágában szolgálatot teljesítő magyar ügyészségi alkalmazottak hivatalból vezették a megbeszéléseket, vagy voltak azokon jelen.

Az egyik legfontosabb eredmény, hogy a hazai ügyészek részvételével 2015-ben 5 új közös nyomozócsoport alakítására kötött megállapodást az erre kizárólagos törvényi felhatalmazással rendelkező legfőbb ügyész. Ezekből 2 magyar kezdeményezésre történt, amely ugrásszerű növekedés tekintve, hogy a korábbi években eddig összesen csak 3 ilyen hazai

kezdeményezés volt. A közös nyomozócsoportok költségvetési (áfa-) csalásban, gyermekpornográfiában, prostitúció és emberkereskedelemben, nem utolsósorban pedig az illegális bevándorlással kapcsolatos embercsempészetben nyomoztak. A szárazföldi úton zajló illegális bevándorlással kapcsolatban egyébként számos más, a hazai ügyészek által kezdeményezett ügyben is közreműködik az Eurojust. Az ügyészek a közös nyomozócsoportokban meghatározó szerepet játszanak, mert az – elsősorban a bizonyítékok kölcsönös elismerése miatt – hatékony és a bűnügyi jogsegély formaságaitól is mentes igazságügyi együttműködési eszköz.

Az Eurojust egyik alapvető feladata, hogy kezdeményezi, illetve koordinálja a közös nyomozócsoportok alakítására vonatkozó megállapodásokat, finanszírozza az együttműködést. Emellett a tagállamok igénybe vehetik az Europol nyújtotta helyszíni operatív támogatást is. Az Eurojust erre rendszeresen, pályázatok útján biztosít fedezetet. 2015-ben az Eurojust közreműködésével létrejött 120 közös nyomozócsoport közül a korábbi 48 helyett 68 részére biztosítottak pénzügyi támogatást is.

Az Eurojust-nál a 28 tagállam nemzeti tagjából álló Kollégium dönt az egyedi és általános ügyek megnyitásáról, lezárásáról, illetve igazgatótanácsként irányítja az uniós ügynökséget. 2015-ben a Kollégium heti plenáris ülésein a magyar nemzeti tag részvétele folyamatosan biztosított volt.

Az Eurojust a Kollégium útján különböző szintű intézményi kapcsolatokat tart fenn egyes harmadik államokkal, ahol igazságügyi kapcsolattartók is közreműködnek a kölcsönös jogsegélyforgalom megkönnyítése érdekében. Az Eurojust feladatai ellátása során közvetlenül együttműködik más európai uniós ügynökségekkel, továbbá a Tanács és a Bizottság felkérésére szakmai vélemény biztosításával vesz részt az európai uniós jogalkotás egyes előkészítő fázisaiban, pl. az Eurojust-ról, az Europol-ról és az Európai Legfőbb Ügyészségről szóló rendeletjavaslatok tárgyalásain. A nemzeti tag a hamisításokkal kapcsolatos ügyekben képviseli az Eurojust-ot a Belső Piaci Harmonizációs Ügynökség (OHIM) és az Europol előtt, illetve a kirendelt nemzeti szakértővel együtt részt vesznek az Eurojust egyes, pl. az embercsempészzel vagy a pénzügyi és gazdasági bűncselekményekkel foglalkozó kollégiumi munkacsoportjainak tevékenységében.

A magyar nemzeti tag a kétevente igényelhető Eurojust-keret terhére a 2015. év során a tervezett 4 helyett 6 hazai főügyészségen tartott az Eurojust által támogatott nemzetközi igazságügyi együttműködési eszközöket, módszereket és lehetőségeket bemutató előadást.

Az Eurojust Határozat szerint a különböző európai uniós igazságügyi szakmai hálózatok képviselőiből Eurojust nemzeti koordinációs rendszer (ENKR) működik a tagállamokban. Az Európai Igazságügyi Hálózat (EIH) az Eurojust privilegizált partnere, ezért annak magyar ügyészségi, bírósági és igazságügyi minisztériumi kontaktpontjai is kapcsolódnak az ENKR-hez, a

megkeresések teljesítésében pedig az Eurojust-tal szorosan együttműködnek. Az EIH kontaktszemélyek 2015-ben közel 700 szóbeli vagy írásos, az igazságügyi együttműködést megkönnyítő információ szolgáltatására vonatkozó megkeresést kaptak, ebből az ügyészségi kapcsolattartó 140-et. A hazai ügyészekről, bíraktól, illetve a külföldi igazságügyi hatóságoktól érkező megkeresések az egyszerű kérdésektől (pl. illetékes hatóság címe, a kapcsolatfelvétel célszerű módja) a bonyolultabbakig (pl. külföldi anyagi és eljárási jogról felvilágosítás kérése) terjedtek.

6. Az ügyészség személyügyi helyzete

6.1. A személyügyi helyzet

Az ügyészségi alkalmazottak jogállásának szabályozásában a 2015. év során változást eredményezett a Magyarország 2015. évi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvény, amely az Üjt.-ben január 1-jétől megváltoztatta a vezetői pótlékra való jogosultság feltételeit.

Új szabály, hogy a három vagy több gyermeket nevelő ügyészségi alkalmazott kérelmére a munkáltató köteles a gyermek ötéves koráig a részmunkaidős foglalkoztatást engedélyezni.

Az Üjt. kisebb módosulását eredményezte a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a sportról szóló 2004. évi I. törvény, valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2014. évi CI. törvény is, melynek révén 2015. január 1-jétől a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony nem minősül tiltott kereső tevékenységnek, annak létesítése nem eredményez összeférhetetlenséget.

Az ügyészségi alkalmazottak jogállásának szabályozásában változást hozott még a 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 31. cikke szerinti megfeleltetési nemperes eljárásról, valamint egyes igazságügyi tárgyú törvénymódosításokról szóló 2015. évi LXXI. törvény, mely szerint 2015. július 1-jétől az ügyészségi fogalmazó és az alügyész az illetményalap 10 százalékanak megfelelő összegű munkaköri pótlékra jogosult.

Az Üjt. ugyancsak kisebb módosulását eredményezte a honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény, valamint az azzal összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2015. évi XLIII. törvény. A törvénymódosítás következtében 2015. július 1-jétől a Magyar Honvédség hivatásos állományába is tartozó tisztviselők, írnokok és fizikai alkalmazottak honvédelmi pótlék helyett annál magasabb összegű honvédelmi szolgálati díjra jogosultak.

A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény módosítása, továbbá a nemzetbiztonsági ellenőrzéssel összefüggő lényeges

adatokról, valamint a lényeges adatok bejelentésének rendjéről szóló 97/2015. (IV.10.) Korm. rendelet hatályba lépése folytán a nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső ügyészségi alkalmazottat nem csak a nemzetbiztonsági ellenőrzés során, hanem a nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső jogviszony fennállásának teljes időtartama alatt bejelentési kötelezettség terheli a biztonsági kérdőívben megadott adatai közül a lényeges adatok, tények vagy körülmények megváltozásakor.

A személyügyi területet érintően az elmúlt évben 5 legfőbb ügyészi utasítás kiadására került sor, melyek közül 4 a hatályos rendelkezéseket módosította, míg 1 az ügyészi szervezetben adományozható elismerések rendjét szabályozta újra. Az irányító intézkedések változásai – többek között – a lakásszerzés munkáltatói támogatását, a gépkocsivezetők balesetmentes közlekedése esetén járó elismerést, az ügyészségi alkalmazottak szolgálati igazolványáról szóló rendelkezéseket, valamint a munkaidőn kívüli ügyészi szolgálat szabályait érintették.

2015. november 1-jével került sor a nyomozó ügyészségek szervezeti átalakítására. Az átszervezés következtében, a be nem töltött álláshelyek átcsoportosításával a legleterheltebb szervezeti egységeinket erősítettük meg. Az átalakítás létszámleépítést nem eredményezett.

2015. január 1-jén az ügyészi szervezet engedélyezett álláshelyeinek száma 4826 volt, amely az év végéig 4783-ra csökkent. A csökkenés oka – egyebek mellett – az volt, hogy az ügyészségre háruló feladatok megfelelő ellátása, az egyes szervezeti egységeknél jelentkező munkaszervezési gondok megoldása, továbbá az ügyészi utánpótlás biztosítása már meglévő álláshelyek átalakítását tette szükségessé. Ennek során – többek között – 92 fogalmazói álláshelyből 46 alügyészi álláshelyet képeztünk.

2015. január 1-jén az engedélyezett ügyészi álláshelyek száma 2046 volt, amely 2015. december 31-ig 2045-re csökkent. A változást egy ügyészi álláshelynek két ügyészségi megbízotti álláshellyé történő átalakítása eredményezte. Az ügyészi utánpótlás biztosítása érdekében az engedélyezett ügyészi álláshelyekből 34 betöltetlen álláshelyet ideiglenesen alügyészi álláshelyként használunk fel, melyből 2015. december 31-én 19-et töltöttünk be.

A szervezeti egységek között felosztott ügyészi álláshelyek száma a 2015. január 1-jei 2033-ról év végéig 2006-ra csökkent. A központi tartalékban lévő, fel nem osztott ügyészi álláshelyek száma 13-ról 39-re nőtt. (Az ügyészi álláshelyek alügyészi álláshelyként történő ideiglenes felhasználására figyelemmel 2015. december 31-én a szervezeti egységekhez ténylegesen leosztott ügyészi álláshelyek száma 1972 lett.) A betöltött ügyészi létszám 1882-ről 1876-ra csökkent.

A betöltetlen ügyészi álláshelyek száma a 2015. év eleji 151-hez képest év végére 130-ra csökkent, ami 8,2%-os létszámhiányt mutat. (Ha figyelembe

vesszük az ügyészi álláshelyek előbbieken említett alügyészi álláshelyként történő ideiglenes felhasználását, akkor 2015. december 31-én a betöltetlen ügyészi álláshelyek száma 96, így számítva az ügyészi létszáoshiány 6,7%-os.)

A 33 ügyészi kinevezéssel szemben 32 ügyész ügyészségi szolgálati viszonya szűnt meg. (A kinevezések száma az előző évben 70, a megszűnéseké 17 volt.)

2015. január 1. és december 31. között nyugdíjjogosultság címén felmentéssel 7, egyéb okból felmentéssel 1, munkaügyi jogvita folytán 1, elhalálozás miatt 2, lemondás miatt 7 ügyésznek szűnt meg a szolgálati viszonya. Közös megegyezéssel 13, a határozott idő lejártá miatt 1 ügyész hagyta el a szervezetet.

2015-ben az engedélyezett alügyészi álláshelyek száma – a 92 fogalmazói álláshely 46 alügyészi álláshellyé történő átalakítása folytán – 167-ről 213-ra emelkedett, ebből 2015. december 31-én 211 volt betöltve. (Ha figyelembe vesszük az ügyészi álláshelyek alügyészi álláshelyként történő ideiglenes felhasználását, akkor 2015. december 31-ére az engedélyezett alügyészi álláshelyek száma 247-re változott.) Az alügyészek körében 2015-ben 113 kinevezésre 6 szolgálati viszony megszűnés jutott (2014-ben a 75 kinevezés mellett 6 megszűnés volt).

2015-ben az engedélyezett fogalmazói álláshelyek száma – a 92 fogalmazói álláshely 46 alügyészi álláshellyé történő átalakítása folytán – 322-ről 230-ra változott. A betöltött fogalmazói álláshelyek száma 2015. december 31-én 198 volt. 2015-ben 1 fogalmazó kinevezése mellett 8-nak szűnt meg a szolgálati viszonya (2014-ben 19 kinevezésre 13 megszűnés jutott).

2015-ben 35 ügyészi, 36 vezető állású ügyészi és 6 magasabb vezető állású ügyészi (összesen 77), továbbá 129 alügyészi álláshelyre írtunk ki pályázatot. 2015-ben fogalmazói pályázat kiírására nem került sor.

Az ügyészi szervezet 9 kiváló szakmai felkészültségű ügyésze az Igazságügyi Minisztériumba történő beosztása révén aktívan közreműködik a jogalkotásban, 7 ügyész büntetőjogi, míg 2 ügyész közjogi területen dolgozik. A minisztériumba beosztott ügyészek különösen az új büntetőeljárási kódex, továbbá a közigazgatási perrendtartás és a polgári perrendtartás kodifikációjában vesznek részt, valamint a civil szervezetek bejegyzésének gyakorlatával kapcsolatos elemzések elkészítésében nyújtanak segítséget.

Ezen túl ügyészek minisztériumi beosztás nélkül is közreműködtek a jogszabályok előkészítésében, így ügyész tagja is volt a Polgári Perjogi Kodifikációs Bizottságnak, az Általános Közigazgatási Rendtartás Kodifikációs Bizottságnak és a Közigazgatási Perjogi Kodifikációs

Bizottságnak. A büntetőeljárás megújítását előkészítő bizottságban pedig a fővárosi főügyész személyesen vett részt.

A tárgyévben a fegyelmi eljárások száma 21 volt, ami az ügyészi szervezet létszámához viszonyítva nem tekinthető jelentősnek (2014-ben ugyanennyi fegyelmi eljárás indult). A kiszabott büntetések közül még mindig az enyhébb súlyúak dominálnak.

6.2. Az ügyészségi alkalmazottak képzése, továbbképzése

A Magyar Ügyészképző Központ (MÜK) folytatta a 2006-ban megkezdett tevékenységét, melyre jelentősen kihatott, hogy 2015-ben az ügyészség nem hirdetett meg fogalmazói állaspályázatot, valamint az új Polgári Törvénykönyv hatályba lépése előtt a fogalmazók számára szervezett kurzus tematikájának részévé tettük a jogi szakvizsga „A” részvizsgájához szükséges ismereteket is.

A MÜK keretében az alügyészeknek két négynapos tanfolyamon folyt a képzés. Az előadásokat belső hálózatunkon elektronikus formában is elérhetővé tettük.

A fogalmazók és alügyészek továbbképzéséhez hozzájárultak mindazok a rendezvények, pályázatok, amelyeken lehetőségük nyílt a részvételre (Szakmai Tudományos Konferencia, Kozma Sándor Tudományos Pályázat, tanfolyamok, konferenciák stb.).

Az ügyészek részére 2015-ben 14, többségében egyhetes központi tanfolyamot szerveztünk, melyek közül a kriminalisztikai tanfolyam háromszor egyhetes egységben folyt. A szolgálati felettesek 60 oktatási nap alatt zajló, színes választékú továbbképzésekre jelölhettek résztvevőket, közel 1000 főt. Továbbképzést szerveztünk többek közt az informatikai területet irányító ügyészeknek, a büntetés-végrehajtási törvényességi felügyeleti és jogvédelmi szakterületi ügyészeknek, a gyermek- és fiatalkorúak bűnügyeivel foglalkozó ügyészeknek, a gazdasági és korrupciós bűncselekményeket nyomozó ügyészeknek, a büntetőbírói szakterületi csoportvezető ügyészeknek, a nyomozó ügyészeknek; valamint a büntető, illetve közjogi szakágat irányító főügyész-helyettesek részére. Retorikai, sajtószóvivői és vezetői tréningen is szerezhettek gyakorlati tapasztalatokat a résztvevők.

A szervezet anyagi lehetőségeihez mérten, továbbra is támogattuk az ügyészek posztgraduális tanulmányait és szakmai idegen nyelvi képzését.

A nem ügyészi állományon belül informatikusoknak, statisztikusoknak, pénzügyi vezetőknek és pénzügyi feladatokat ellátó ügyészségi alkalmazottaknak is szerveztünk tanfolyamokat.

A személyügyi és továbbképzési ügyészek, tisztviselők részére megszerveztük az elektronikus irat- és dokumentumkezelő rendszer bevezetését megelőző gyakorlati képzést.

A fogalmazók szakmai fejlődéséhez nélkülözhetetlen nyomozási gyakorlat elsajátítása érdekében a korábbi kéthónapos időtartam hat hónapra növelését, továbbá ennek a fogalmazói joggyakorlat kezdetére időzítését vezette be a nyomozásért felelős ügyészségeken az ügyészségi fogalmazók joggyakorlatáról és szakmai képzéséről szóló 16/2014. (VIII. 29.) LÜ utasítás módosítása.

7. Az ügyészség kommunikációs tevékenysége

Az ügyészség sajtókommunikációs tevékenysége alapvetően megváltozott 2013-2015-ben. Egyrészt minőségi változásként teret nyert a proaktív kommunikáció, másrészt a megjelenések mennyiségében is jelentős növekedés tapasztalható.

A tárgyévben a 2012. évhez képest háromszorosára nőtt az ügyészség sajtóaktivitása, összesen 5371 sajtónyilatkozatot, illetve közleményt adtunk ki, ami a megelőző évhez képest is jelentős növekedés.

Továbbra is a budapesti szervezeti egységek vannak – a Budapestre koncentrálódó médiumok – érdeklődésének középpontjában. Ebben minden bizonnyal szerepet játszik az a tény, hogy a legtöbb gazdasági, közéleti hírt a fővárosban publikálják. Országosan áttekintve az ügyészségi sajtómunkát megállapítható ugyanakkor, hogy valamennyi főügyészségen jelentős kommunikációs tevékenység folyik, szinte napi gyakorisággal adnak interjút, bocsátanak ki sajtóközleményt.

A sajtómunka 2015. évi növekedésében szerepet játszott, hogy a főügyészségek többségénél életbe lépett a helyettes szóvivői rendszer. Továbbra is stabil, működő munkakapcsolatot ápolnak az ügyészségi szóvivők a társszervek kommunikátoraival, valamint nagy hangsúlyt fektetnek a helyi sajtóval való kapcsolattartásra.

A sajtómunka elősegítésére képzéseket tartottunk, amelynek eredményeként már minőségi javulás figyelhető meg mind a sajtóközlemények, mind a televíziós szereplések terén.

Újításként a sajtó számára a 2015. évtől – a törvényi kereteknek megfelelően – rendszeresen videó anyagot is publikálunk az ügyészség hivatalos honlapján.

Az ügyészségi sajtómunkában mind tartalmi, mind formai téren – a korábbi eredmények megtartása mellett – a kommunikáció minőségének további emelése a célunk.

8. Az ügyészségi informatika

Az informatika napjainkra szerteágazóan beépült a jogi munkafolyamatokba, egyre több jogszabály tartalmaz olyan rendelkezéseket, melyek már nem csak lehetőségként, hanem kötelezően írják elő az elektronikus kapcsolattartást. A hatékony igazságszolgáltatáshoz nélkülözhetetlen a folyamatos, egyben gyors és megbízható információcsere. Ezért folytattuk az ügyészségi informatikában a külső kapcsolatok, valamint a társszervekkel való együttműködés területeinek szélesítését.

Az ügyészségi szervezeti stratégia kiemelten kezeli az ügyészségnek a jogszabályok által előírt, számítástechnikán alapuló adatáramlásba történő teljes körű bekapcsolását, az adminisztrációs munkateher csökkentését, az ügyészség munkáját támogató nyilvántartások minél szélesebb körű elérhetőségének biztosítását.

Az ügyészség országos, minden telephelyet érintő távadatátviteli hálózatot (Praetor Net) működtet. Az ehhez szükséges integrált adat- és központi internet szolgáltatásokat a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. biztosítja, az adatvédelmi és biztonsági szempontból lényeges hálózati eszközök tulajdon- és üzemeltetési jogával az ügyészség rendelkezik.

A Praetor Net szolgáltatásai kiterjednek az internet elérésére, a gyors információátadást biztosító elektronikus levelezésre, az ügyészségi munkát támogató – ügyészségi, illetőleg külső fejlesztésű – adatbázisok, nyilvántartások lekérdezésére.

Jelenleg az ügyészségi alkalmazottak 98%-a éri el saját munkaállomásán keresztül, jogosultságainak megfelelően az e-hálózatot, amely folyamatosan biztosítja az alkalmazások, adatok online elérését.

Rendkívül hatékonyá teszi az ügyészségi munkavégzést, hogy – megfelelő biztonsági intézkedések mellett – egyes informatikai szolgáltatások az ügyészségen kívül is elérhetők. Ennek érdekében folyamatosan szerzünk be munkaállomásként olyan eszközöket, melyek az irodai munkavégzést a meglévő monitorok és egyéb perifériák használatával, míg az irodán kívüli tevékenységet mobilitásukkal támogatják. 2015-ben valamennyi ügyész hordozható számítógéppel rendelkezett, így a tárgyalóteremben is kezelhették az elektronikus iratokat.

Minden ügyészségi szervezeti egységnél lehetőség van a Belügyminisztérium, az Igazságügyi Minisztérium, a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala, az Országos Rendőr-főkapitányság nyilvántartási rendszereiből, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága fogvatartotti rendszeréből történő lekérdezésre, valamint a Schengeni Információs Rendszer második generációjának (SIS II) elérésére.

2015-ben az ügyészek több mint fele rendelkezett biztonságos aláíró eszközzel, amelyre telepített tanúsítványok a minősített elektronikus aláírás létrehozásán túl a cég-, valamint az ingatlan-nyilvántartás elektronikus rendszeréhez való hozzáférést is biztosítják.

Az ügyészség elektronikus úton tájékoztatja a Szervezett Bűnözés Elleni Koordinációs Központot a szervezett bűnözéssel összefüggő bűncselekményekkel kapcsolatos, az 1999. évi LXXV. törvényben meghatározott adatokról.

A Legfőbb Ügyészség és az Országos Bírósági Hivatal által az ügyészség és a bíróság informatikai fejlesztéseinek összehangolása érdekében létrehozott közös informatikai munkacsoport tevékenységének eredményeként a két szervezet között 2015-ben is folyamatos volt a vádiratok elektronikus megküldése és fogadása, létrejött a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény új előírásai szerinti elektronikus kapcsolattartás, valamint megvalósultak a polgári perrendtartás módosuló szabályainak megfelelő adatáramlás informatikai feltételei.

2015-ben az ügyészség folytatta az együttműködést a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat eSzolgálati Jegy Rendszer informatikai projektjével. Az ügyészség 2015-ben is kiemelt résztvevője volt a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltár elektronikus levéltár projektjének, a büntetőjogi szakág ügyészségi ügyviteli adatait feldolgozó rendszerből újabb adatcsomagot adtunk át.

A tárgyévben az ügyészség sikeresen csatlakozott a megújult körözési nyilvántartási rendszerhez (HERMON KÖNYIR), valamint megteremtette az új központosított illetményszámfejtő rendszerhez (KIRA) történő kapcsolódás informatikai feltételeit is.

Nemzetközi együttműködésünk kapcsán kiemelendő az Eurojust Határozat végrehajtásával kapcsolatos informatikai részvétel. Az ügyészség által kialakított rendszer 2015-ben is biztosította a nemzeti kapcsolatot az Eurojust belső ügyviteli rendszeréhez.

2015-ben az informatikai beruházásokra, fejlesztésekre rendelkezésre álló összeg felhasználásánál a hálózati fejlesztések elsődleges célja a gazdaságosabb üzemeltetést és megfelelő biztonságot nyújtó központosított struktúra véglegesítése volt, olyan környezet biztosításával, amellyel a helyi kiszolgáló meghibásodása esetén a működés központilag helyreállítható vagy kiváltható, így jelentősen csökkenthető a szolgáltatások kieső időtartama.

A tömeges bevándorlással összefüggő igazságszolgáltatási többletfeladatok teljesítésének informatikai támogatását az ügyészség

zökkenőmentesen, hatékonyan biztosította, és az ezzel kapcsolatos tevékenység monitorozását vezette be.

A jogszabályi és szervezeti változásokat követve 2015-ben is korszerűsítettük a saját fejlesztésű ügyviteli, nyilvántartó és statisztikai rendszereinket. Az egyik legösszetettebb feladatként folyamatosan végezzük a meglévő ügyészségi ügyviteli rendszerek integrációját az Elektronikus Közigazgatás Operatív Programban (EKOP) megvalósított „Ügyészségi eljárások elektronizálása” projekt eredményeként létrehozott – az ügyészségre érkező, itt készített, illetve innen továbbított (elektronikus) iratok hiteles, jogszabályoknak megfelelő kezelésére alkalmas – irat- és dokumentumkezelő rendszerrel (eIR). Ennek kapcsán az Informatikai Főosztály vezetője körlevélben tette közzé az informatikailag támogatott igazgatási ügyvitel szabályait. Ezen kívül iránymutatás kiadására került sor az elektronikus dokumentumok kezelésének az ügyészségi szakfeladatok során alkalmazandó eljárására, valamint módszertani útmutatóban az elektronikus úton érkező küldemények kezelésének rendjére, a civil eljárásokban az illetékesség hiányának iktatás utáni megállapítására vonatkozóan.

Az ügyészség a büntetőeljárással érintett terheltek adatait tartalmazó – az ügyészségi ügyviteli adatokat feldolgozva létrehozott – adatbázis analizálását, az összefüggések felderítését végző rendszert működtet. Ennek kiemelkedő fontosságát mutatja, hogy felhasználásával az ügyészség évente közel százezer személyről szolgáltat adatot a törvényi felhatalmazással rendelkező katonai és polgári nemzetbiztonsági szolgálatok megkeresése nyomán. Az ügyészség 2015-ben e tevékenységet is elektronizálta, így az a jövőben jóval gyorsabbá válhat.

2015-ben valamennyi ügyészségi statisztikai adatgyűjtés teljeskörűen elektronikusan történt. Ezzel összefüggésben a Vádképviselési Informatikai Rendszerről szóló 2/2013. (VI. 30.) együttes főv. körlevél két esetben is módosításra került.

Saját fejlesztésű ügyviteli alkalmazásaink naprakész információt képesek adni az ügyészség büntetőjogi, közjogi tevékenységéről, illetve a rögzített adatok alapját képezik azoknak a központilag ellenőrzött és jóváhagyott információs rendszereknek, melyek részei az országos statisztikai adatgyűjtési programnak (OSAP).

Az ügyészség közvetlenül rögzíti az adatokat az egységes nyomozó hatósági és ügyészségi bűnügyi statisztika (ENyüBS) informatikai rendszerében. Az ügyészség az egyik adatgazdája ezen, a honi bűnözés és bűnüldözés jelenségeit legátfogóbban bemutató statisztikának, részt vesz az annak irányítását, ellenőrzését ellátó Bűnügyi Statisztikai Munkacsoportban, valamint ügyészségi alkalmazott vezeti a Munkacsoportot támogató előkészítő munkacsoportot.

Az ügyészség papíralapú, illetve elektronikus kiadványaiban megjelentette a bűnözés, a bűnüldözés, a vádképviselés, illetve az ügyészségi tevékenység tematikus adatait. A közvélemény mellett tájékoztatást adtunk az Országgyűlés elnökének és alelnökeinek, az Alkotmánybíróság, az Országos Bírósági Hivatal elnökének, az Országgyűlés bizottságainak, a parlamenti pártok frakcióvezetőinek, a minisztériumoknak, valamint az országgyűlési biztosoknak.

Az ügyészség 2015-ben is teljesítette a közérdekű adatok elektronikus szolgáltatásának törvényi kötelezettségét.

Honlapunkon (www.ugyeszseg.hu) az információs szabadság témakörében előírtakon túl rendre közzétesszük a közbeszerzéssel kapcsolatos hirdetményeket, valamint további – a tapasztalatok szerint leginkább közérdeklődésre számot tartó – tájékoztatásokat, statisztikai adatokat.

Az ügyészség folyamatosan szolgáltatott statisztikai adatot szervezeten kívülről érkező eseti megkeresésekre. Ezek zöme minisztériumok, társszervek részére történt adatközlés, valamint jelentős a tudományos kutatásokhoz, a nemzetközi szervezetek, illetve a sajtó, média részére adott adatok aránya is. 2015-ben kiemelkedő számban készültek adatközlések, elemzések a Be. és az elektronikus kapcsolattartás kodifikációjához, valamint a korrupciós bűncselekmények kapcsán.

2015-ben az ügyészség több nemzetközi vonatkozású tárcaközi bizottságot – a részvétel mellett – statisztikai adatok szolgáltatásával is támogatott. Ilyenek voltak például az emberkereskedelemmel szembeni fellépéssel, a Moneyval országvizsgálattal, valamint az ENSZ Kábítószer-ellenőrzési és Bűnmegelőzési Hivatalának (UNODC) Bűncselekmények statisztikai célú nemzetközi osztályozása [International classification of crimes for statistical purposes (ICCS)] projektjével összefüggő feladatok ellátása.

9. Az ügyészség működésének gazdasági feltételei

Az ügyészi szervezet szakmai feladatainak ellátására az elmúlt évben fejezeti szinten 39.881,9 millió forint eredeti kiadási előirányzat állt rendelkezésre, amely 1.625,5 millió forinttal, 4,2%-kal nőtt az előző évi előirányzathoz képest. A kiadási előirányzat növekedését a támogatási előirányzat 1.611,5 millió forintos, illetve a saját bevétel 14 millió forintos emelkedése eredményezte.

A fejezet támogatási előirányzatát növelte az ügyészi szervek új elhelyezésének forrásigénye és többletkiadásai 1.611,5 millió forinttal.

A tárgyév folyamán a különböző jogcímenek végrehajtott előirányzat-módosítások következtében a módosított kiadási előirányzat 43.224,2 millió forintba emelkedett.

A Kormány hatáskörében végrehajtott előirányzat-módosítások eredményeként:

- a központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2015. évi kompenzációjának fedezetéhez 152,9 millió forint,
  - az ügyészségi fogalmazókat és alügyészeket megillető munkaköri pótlék bevezetéséhez 117,9 millió forint és
  - a Magyar Honvédség hivatásos állományába is tartozó ügyészségi alkalmazottak részére a honvédelmi pótlék helyett folyósítandó honvédelmi szolgálati díj bevezetéséhez 1,4 millió forint
- összegű támogatás került biztosításra a központi költségvetés céltartaléka terhére.

A fejezetet irányító szerv, valamint a költségvetési szerv hatáskörében végrehajtott előirányzat módosítások a következők voltak:

- a 2014. évi előirányzat-maradvány igénybevétele 3.030,1 millió forint,
- többletbevétel teljesítéséhez kapcsolódó előirányzat-módosítás 61,3 millió forint,
- fejezetek közötti előirányzat átadás-átvétel (rendőrség, Nemzeti Adó- és Vámhivatal) alapján a támogatási előirányzat csökkenése 21,3 millió forint.

A fejezetnél a kiegyensúlyozott likviditási feltételeket egész évben sikerült biztosítani. Jelentős hangsúlyt kapott a gazdálkodásban a napi működés zavartalan feltételeinek megteremtése, az informatikai eszközellátottság szinten tartása, illetve javítása, a birtokba vett új épületek területi növekedésével, modern infrastruktúrájával együtt járó megemelkedő üzemeltetési költségek megfelelő biztosítása.

A 2015. évben rendelkezésre álló forrás szerkezete az előző évekhez képest alig változott. A kiadások forrását mintegy 92,6%-ban a tárgyévi támogatás, kisebb mértékben – 7,0%-ban – az előző évi előirányzat-maradvány igénybevétele és mindössze 0,4%-ban a saját bevétel biztosította.

A beszámolási időszakban rendelkezésre álló támogatási előirányzatot a Magyar Államkincstár 100%-ban finanszírozta.

A felhasznált előirányzathoz 76,5%-ot a személyi jellegű kiadások és a kapcsolódó járulékok tették ki, a fejlesztésekre 12,6% jutott, 10,9% pedig az üzemeltetési kiadások fedezetét biztosította.

Személyi juttatásra 25.715,3 millió forintot használtunk fel, amely fedezetet nyújtott az ügyészségi alkalmazottakat megillető, az Üjt.-ben előírt

kötelezettségekre, valamint a külső személyi juttatások körébe tartozó kifizetésekre.

Törvény szerinti illetményekre, munkabérekre teljesített kiadás 20.586,6 millió forint volt, amely tartalmazta az Üjt. alapján kifizetendő illetmények és kötelező előresorolások összegét.

A személyi juttatásokon belül – a törvény szerinti illetményeken kívül – további 4.951,9 millió forint kifizetése teljesült, többek között pénzbeli elismerés, készenléti, ügyeleti, helyettesítési díj, túlóra, jubileumi jutalom, béren kívüli juttatások, különféle költségtérítések, valamint a felmentési idejüket töltő ügyészségi alkalmazottak részére a munkavégzés alóli mentesítés idejére teljesített kifizetések jogcímeiken.

A külső személyi juttatásokra kifizetett összeg 176,8 millió forint volt, amely különösen a szakértői és védői díjakat, a tanúk díjazását, illetve a reprezentációs kiadásokat tartalmazta.

Az ügyészségi alkalmazottak lakáshoz jutását a 2015. évben 74,0 millió forint kamatmentes munkáltatói kölcsön folyósításával támogattuk. Összesen 48 fő részesült átlagosan 1.543 ezer forint támogatásban.

A dologi kiadásokra 3.719,4 millió forintot fordítottunk, amely 71,8 millió forinttal magasabb, mint az előző évi felhasználás. Az üzemeltetési költségek az áremelkedések, valamint a létszámnövekedések miatti fejlesztésekkel bővülő új vagy felújított épületek területnövekedése miatt az előző évekhez hasonlóan emelkedtek. A dologi kiadások 3,4%-át a szakmai anyagok beszerzésére, 9,3%-át az ügyészségi országos számítógépes hálózat üzemeltetésére, 8,5%-át szakértői és védői díjakra, fordítási és tolmácsolási kiadásokra fordítottuk.

A 2015. évben a fejezetnél felhalmozási kiadásokra 2.936,5 millió forint eredeti előirányzat állt rendelkezésre, amely az év közbeni előirányzat változások – döntően az előző évi maradvány – hatására 4.688,9 millió forintra módosult.

Az intézményi beruházásra fordítható eredeti előirányzat 2.836,5 millió forint volt, mely az év közbeni előirányzat-módosítások hatására 4.581,9 millió forintra emelkedett. A módosítás forrása elsősorban az előző évi előirányzat-maradvány igénybevétele volt.

Felújításra mindössze 30,0 millió forint eredeti előirányzattal rendelkezett a fejezet, amely az évközi módosításokkal 30,8 millió forintra változott.

Egyéb intézményi felhalmozási kiadásra 70,0 millió forint állt rendelkezésre, amelyből a támogatással finanszírozott előirányzat 10,0 millió

forint volt. Az előirányzat a kamatmentes munkáltatói kölcsöntörlesztések többletbevételével 76,2 millió forintra emelkedett.

A felhalmozási előirányzatoknál 3.097,7 millió forint előirányzat-maradvány keletkezett.

A fejezetnél a befektetett eszközök nettó értéke a beszámolási időszak végén 17.362,8 millió forint volt, amely 273,0 millió forinttal magasabb az előző évi időszak záró értékénél.

A vagyonváltozáson belül legnagyobb mértékben az ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok nettó értéke nőtt 272,2 millió forinttal. A Microsoft Office programcsomag év közbeni beszerzésének köszönhetően az immateriális javak mérleg szerinti értéke jelentősen, 104,1 millió forinttal emelkedett. A gépek, berendezések, felszerelések, járművek eszközcsoportban az eszközbeszerzések értéke elmaradt az elszámolt értékcsökkenés és egyéb állománycsökkenés értékétől, így az eszközcsoport mérleg szerinti értéke jelentősen, 265,6 millió forinttal csökkent. A folyamatban lévő, befejezetlen beruházásaink állománya jelentősen, 162,3 millió forinttal nőtt.

A 2015. évben a fejezetnél jelentősebb beruházások, felújítások tárgyévi pénzforgalmi finanszírozása a következők szerint alakult:

	Teljesített kiadás millió forintban
Számítástechnikai beszerzések	407,8
Kalocsai Járási Ügyészség építése	229,2
Budapest, Maros u. 6/A rekonstrukciója és klimatizálása	81,7
Budapest, József krt. 30-32. átalakítása	67,2
Sátoraljaújhelyi Járási Ügyészség átalakítása	62,1
Budapest, Tátra utcai ingatlanban irattár kialakítása	30,2
Budapest, Markó u. 16. I. em. klimatizálása	28,5
Paksi Járási Ügyészség felújítása	14,4

Járműállományunk a 2015. évben korszerűsödött: 20 új személygépkocsi beszerzésére került sor 102,8 millió forint értékben.

Az ügyészi szervezet a korábbi években bevezetett takarékosági intézkedések érvényesítésével gazdálkodott a 2015. évben is, a főügyészségek pénzügyi teljesítésének folyamatos figyelemmel kísérése mellett. A fejezet a szakmai feladatellátás alapvető személyi és tárgyi feltételeinek biztosításán túl kiemelt figyelmet fordított a folyamatos működés és likviditás feltételeinek megteremtésére is.

10. Az ügyészek tudományos tevékenysége és az Országos Kriminológiai Intézet

10.1. Az ügyészek tudományos tevékenysége

Az ügyészek megbecsült résztvevői a jogi tudományos közéletnek; rendszeresen jelennek meg cikkeik, tanulmányaik; továbbá szerzői szakkönyveknek, egyetemi tankönyveknek és más felsőfokú oktatási kiadványoknak. 43 ügyészségi alkalmazott rendelkezik tudományos fokozattal, közülük 18 ügyész, hárman pedig a Magyar Tudományos Akadémián MTA doktora címet szereztek. Az ügyészség legfelső vezetésében mindenki rendelkezik tudományos fokozattal. 66 ügyész, alügyész és fogalmazó különböző doktori iskolák hallgatója. Az egyetemek állam- és jogtudományi karain, más felsőfokú oktatási intézményekben és posztgraduális szakokon közel 70 ügyész oktat.

10.2. Az Országos Kriminológiai Intézet

Az Országos Kriminológiai Intézet (OKRI) az ügyészség tudományos és kutató intézményeként átfogóan foglalkozik a bűnözés okainak, a megelőzés lehetőségeinek, valamint a bűnözés és bűnüldözés aktuális elméleti és gyakorlati kérdéseinek kutatásával. Az intézet munkáját Tudományos Tanács segíti és ellenőrzi, amelynek a tagjai a Magyar Tudományos Akadémia, az egyetemek jogi karai és a bűnüldözésben érintett főhatóságok magas rangú képviselői.

Az intézet kutatóinak 64%-a (14 fő) rendelkezik tudományos fokozattal: három főnek akadémiai doktori, tizenegy kutatónak kandidátusi, illetve egyetemi PhD fokozata van, három kutató pedig habilitált egyetemi tanár is.

A kutatások eredményei – különösen a Legfőbb Ügyészség által kezdeményezett kutatások körében – az ügyészség kodifikációs és jogértelmezési tevékenységében hasznosulnak. Mindemellett a bűnügyi tudományok elméleti teljesítményét is gazdagítják, különösen a kriminálprevenció és a kriminálpolitika területén. Említésre érdemes az egyetemi, főiskolai oktatómunkában, valamint a posztgraduális képzésekben történő felhasználásuk is.

A tárgyévben az intézet kutatói összesen 120 publikációt jelentettek meg, ebből 17-et idegen nyelven (utóbbiak közül 10-et külföldön). A publikációk között 9 monográfia és 26 könyvfejezet szerepel, 24 tanulmány tudományos szaklapban, 24 értekezés a beszámolási időszakban kiadott 6 intézeti kiadványban, míg 5 tudományos cikk különböző konferenciakötetekben jelent meg.

Az intézet kutatói 2015-ben különböző konferenciákon és szakmai fórumokon összesen 133 előadást tartottak, amelyekből 24 hangzott el idegen nyelven 20 külföldi konferencián.

A tárgyévben az intézetben összesen 49 kutatási program zajlott, ezek közül 39 kutatás fejeződött be. A teljesség igénye nélkül a következő főbb kutatásokra került sor:

I. A Legfőbb Ügyészség által kezdeményezett kutatások:

- A kábítószerpiac új kihívásai, figyelemmel az új pszichoaktív anyagok elterjedésére.
- A környezetvédelmi feladatokat ellátó ügyész tevékenysége (további lépései) a büntetőügyekben hozott határozatok alapján.
- Az emberölés [Btk. 160. § (5) bek.] és az öngyilkosságban közreműködés (Btk. 162. §) hazai és nemzetközi gyakorlatának összehasonlító elemzése.
- A terrorcselekményekre és azok finanszírozására vonatkozó büntetőjogi szabályozás és jogalkalmazás áttekintése.

II. Főügyészségek által kezdeményezett kutatások:

- A műtárgy-kereskedelem körében elkövetett bűncselekmények, különös tekintettel a műtárgyak hamisításával és a hamis műtárgyak kereskedelmével elkövetett csalásokra.
- A kábítószerrel összefüggő bűncselekmények esetén a Be. 222. § (2) és 225. § (4) bekezdéseiben foglaltak hatásvizsgálata.
- A közvetítői eljárás tapasztalatai, az eredménytelenül végződő ügyek okai.
- A bűnügyi nyilvántartás helyzete és továbbfejlesztésének lehetőségei.

III. A kiemelt kutatási főirányok keretében végzett fontosabb kutatások:

- A felnőttek és a gyerekek közötti bántalmazás (bullying) jogi szabályozásának áttekintése – hazai szabályozás és nemzetközi kitekintés.
- Különbségek a 14–18 éves, gyermekotthonokban élők, és a gyermekvédelem által nem gondozott fiatalok bűnelkövetése, értékrendje, vallásossága és nemzetiségi megoszlása között.
- Megbüntethetetlen bűnök. A transznacionális termelési hálózatok kockázatmenedzselése.
- A biológiai és a pszichológiai pozitívizmus megjelenése a kriminológiában.
- Az erőszakos szexuális bűnözés aktuális hazai jellemzői.
- A vagyon elleni erőszakos bűncselekmények összehasonlító elemzése hazánkban és egyes angolszász országokban.

– Büntetéskiszabási körülmények és a kiszabott büntetések vizsgálata emberölési ügyekben, különös tekintettel az igazságügyi elmeorvosi és pszichológiai szakvélemények ítéletben történő felhasználására.

- Alkohol és (erőszakos) bűnözés.
- A hátrányos helyzetű települések rendőri ellátottsága.
- Internet és prostitúció.

Az OKRI nemzetközi kapcsolatai több szinten és különféle formában valósulnak meg. Az egyik legrégebbi és legjobban működő kapcsolat a freiburgi Max-Planck Intézethez fűződik, amellyel immár évtizedek óta folyamatos a tapasztalat- és információcsere, a közös konferenciák szervezése, és az MPI számos esetben fogadott OKRI kutatót ösztöndíjasként.

A kutatók jelentős része tagja vagy tisztségviselője egy, illetve több tudományos, a tudományos munkával összefüggő nemzetközi szakmai szervezetnek (pl. International Society of Criminology, Scientific Commission, European Crime Prevention Network).

Tisztelt Országgyűlés!

A részletesen bemutatott adatok alátámasztják, hogy az ügyészség 2015-ben – a változó jogszabályi környezetben – is teljesítette az Alaptörvényben és a jogszabályokban meghatározott feladatait.

Kérem, hogy beszámolómat szíveskedjenek elfogadni.

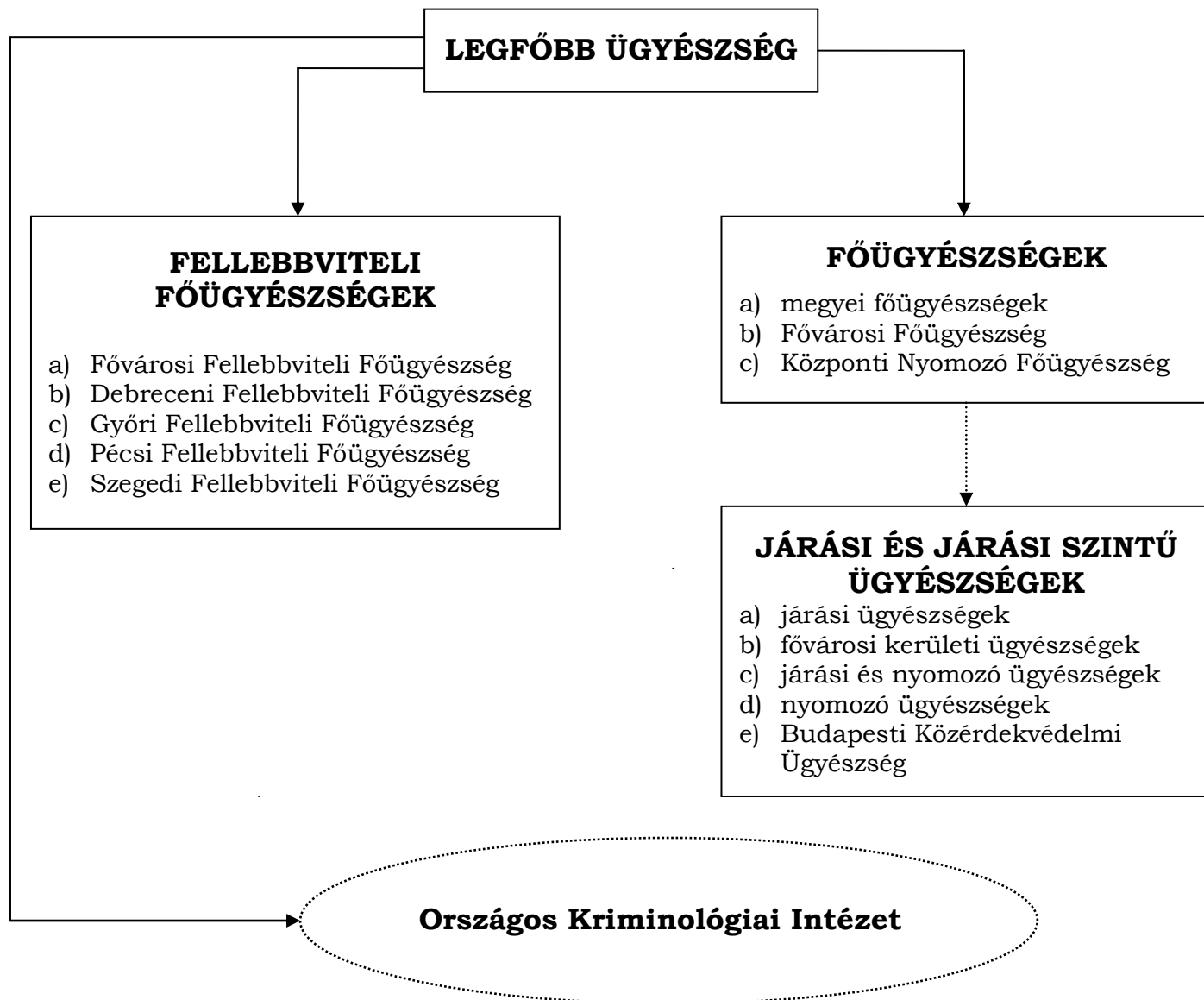
Budapest, 2016. augusztus 08.

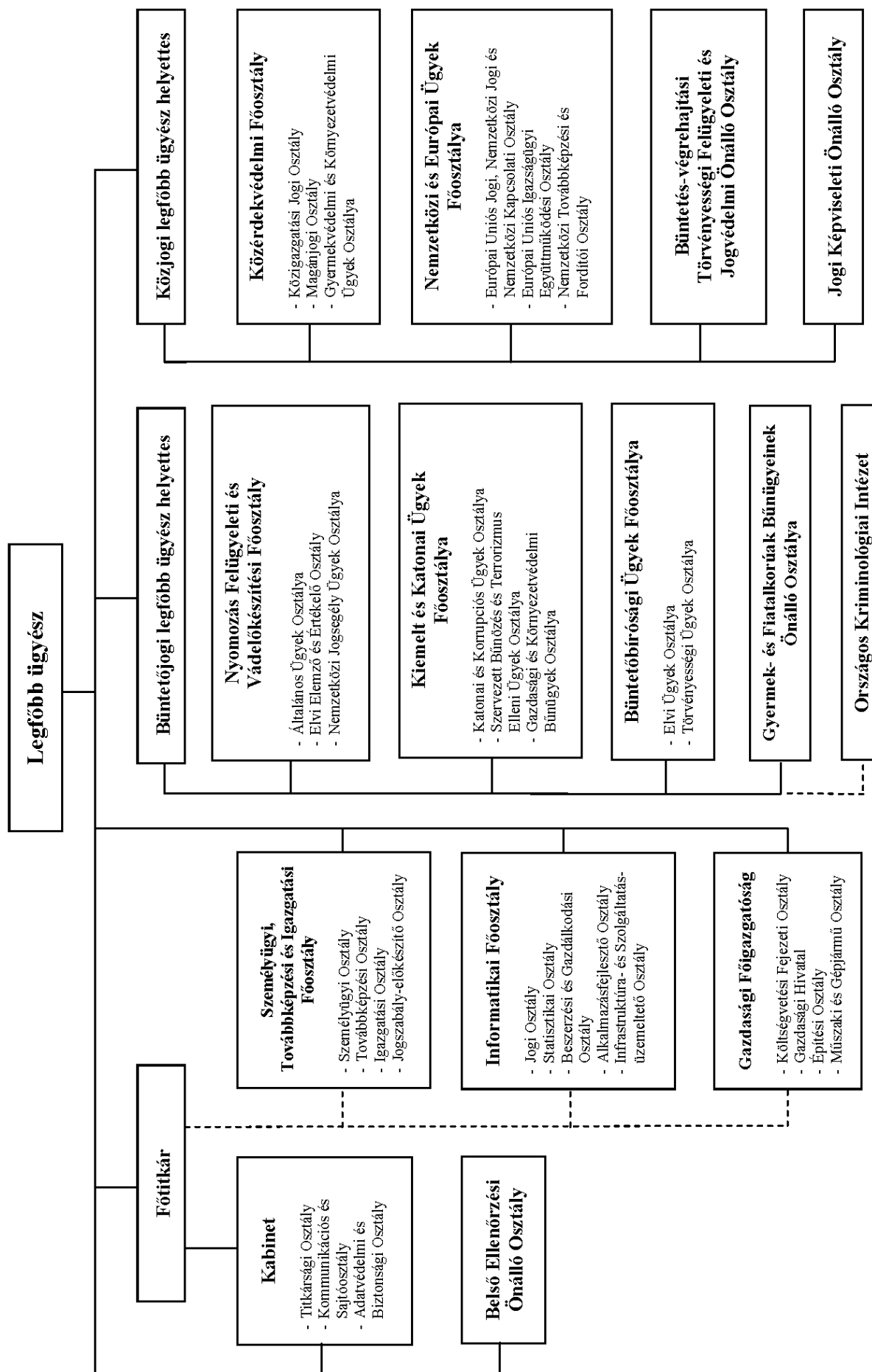

(Dr. Polt Péter)

Az ügyészségi szervezetrendszer

A Legfőbb Ügyészség szervezete

Függelék

Statisztikai táblák és ábrák
a legfőbb ügyésznek
az ügyészség 2015. évi tevékenységéről
szóló országgyűlési beszámolójához

TÁBLAJEGYZÉK

I. Ügyforgalmi adatok

1. számú tábla	Az ügyészségi ügyforgalom alakulása a 2006–2015. években	77
2. számú tábla	A főügyészségek ügyforgalma a 2015. évben	78

II. A büntetőjogi szakág táblázatai

3. számú tábla	Az ügyészi szervezet tevékenységének fontosabb mutatói a 2006–2015. években	79
4. számú tábla	A regisztrált bűncselekmények számának alakulása a 2006–2015. években	79
5. számú tábla	A regisztrált elkövetők, ezen belül a fiatalkorú és gyermekkorú elkövetők számának és gyakoriságának alakulása a 2006–2015. években	80
6. számú tábla	A büntetett (nem visszaeső, visszaeső, különös, többszörös visszaeső és erőszakos többszörös visszaeső) előéletű elkövetők számának alakulása a 2006–2015. években	80
7. számú tábla	A külföldi állampolgárságú elkövetők számának alakulása a 2006–2015. években	81
8. számú tábla	A nyomozó hatóságok határozatai elleni panaszok számának alakulása a 2006–2015. években	81
9. számú tábla	Az ügyészségi határozatok elleni panaszok számának alakulása a 2006–2015. években	82
10. számú tábla	Az elsőfokú bíróság érdemi határozata ellen bejelentett fellebbezések alakulása a 2006–2015. években	82

III. Közérdekvédelmi szakterület táblái

11. számú tábla	Elővezetésekkel kapcsolatos ügyészi tevékenység a 2015. évben	83
12. számú tábla	A közérdekvédelmi szakterület első fokú eljárásban végzett tevékenysége a 2015. évben	84
13. számú tábla	Törvényességi ellenőrzési ügyekkel kapcsolatos kiemelt ügyészi intézkedések, valamint az elbírált intézkedések száma és eredményessége a 2015. évben	85
14. számú tábla	Szabálysértésekkel kapcsolatos ügyészi tevékenység a 2015. évben	86

IV. Személyügyi és költségvetési adatok

15. számú tábla	Ügyészek, alügyészek és fogalmazók számának és nemek szerinti megoszlásának alakulása a 2006–2015. években	87
16. számú tábla	Ügyészek életkor szerinti megoszlása a 2015. évben	87
17. számú tábla	Az egyes költségvetési előirányzatok alakulása (millió Ft, %) a 2011–2015. években	88

ÁBRAJEGYZÉK

1. számú ábra	Ügyforgalom és trend az elmúlt 10 évben	89
2. számú ábra	A regisztrált bűncselekmények számának alakulása a 2006–2015. években	89
3. számú ábra	Fokozott ügyészi felügyeleti tevékenység a 2014–2015. években	91
4. számú ábra	Ügyészségi nyomozások adatai a 2014–2015. években	91
5. számú ábra	Az ügyészek, alügyészek és fogalmazók számának alakulása a 2006–2015. években	93
6. számú ábra	Az ügyészség sajtókommunikációja a 2012–2015. években	93

A statisztikai adatok forrásai

1. A büntetőjogi szakág számítástechnikai bázisú ügyvitelének bevezetéséről szóló 7/1992. Legf. Ü. utasítás alapján működő ügyviteli rendszer adatai (OSAP 1522. nyilvántartási szám):
1., 2., 3., 8., 9. sz. táblák, 1., 3., 4. sz. ábrák
2. Az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Programban nyilvántartott egységes nyomozó hatósági és ügyészségi bünygyi statisztikai rendszer (OSAP 2341. nyilvántartási szám):
4., 5., 6., 7. sz. táblák, 2. sz. ábra
3. A Vádképviselési Informatikai Rendszer bevezetéséről szóló 16/2007. (ÜK. 12.) LÜ utasítás alapján működő statisztikai rendszer adatai (OSAP 1523. nyilvántartási szám):
3., 10. sz. táblák
4. A magánjogi és közigazgatási jogi szakág számítástechnikai bázisú ügyviteli rendszerének bevezetéséről szóló 3/2005. (ÜK. 2.) LÜ utasítás alapján működő ügyviteli rendszer adatai (OSAP 1522. nyilvántartási szám):
1., 2., 11., 12., 13., 14. sz. táblák, 1. sz. ábra
5. A személyügyi és továbbképzési ügyvitel rendjéről szóló 10/2008. (ÜK. 12.) együttes főov. körlevél által előírt számítástechnikai alapú nyilvántartás:
15., 16. sz. táblák, 5. sz. ábra
6. Az ügyészség éves költségvetése és zárszámadása:
17. sz. tábla

1. számú tábla

Az ügyészségi ügyforgalom alakulása a 2006–2015. években

Év	Ügy- forgalom összesen	1 főre jutó ügyérkezés	ebből			
			Büntetőjogi szakág ¹		Közjogi szakág ²	
			szám	%	szám	%
2006.	1 046 553	681	877 444	83,8	169 109	16,2
2007.	1 129 691	715	948 427	84,0	181 264	16,0
2008.	1 144 876	710	978 251	85,4	166 625	14,6
2009.	1 105 771	666	948 006	85,7	157 765	14,3
2010.	1 119 091	642	952 877	85,1	166 214	14,9
2011.	1 155 615	648	987 846	85,5	167 769	14,5
2012.	1 172 347	648	980 426	83,6	191 921	16,4
2013.	1 198 943	657	901 635	75,2	297 308	24,8
2014.	1 160 914	619	818 050	70,5	342 864	29,5
2015.	1 079 620	576	760 272	70,4	319 348	29,6

¹ A szakterületi változások miatt a 2013. évtől kezdődően az adatok nem tartalmazzák a büntetés-végrehajtási felügyeleti szakterület adatait.

² A szakterületi változások miatt a 2013. évtől kezdődően az adatok tartalmazzák a büntetés-végrehajtási felügyeleti szakterület adatait.

2. számú tábla
A főügyészségek³ ügyforgalma a 2015. évben

Terület	Ügyforgalom összesen		ebből			
			Büntetőjogi szakág		Közbiztonsági szakág	
	szám	%	szám	%	szám	%
Főváros	215 350	20,3	150 211	69,8	65 139	30,2
Baranya	31 064	2,9	22 905	73,7	8 159	26,3
Bács-Kiskun	59 791	5,6	43 247	72,3	16 544	27,7
Békés	35 886	3,4	23 168	64,6	12 718	35,4
Borsod-Abaúj-Zemplén	89 843	8,5	55 641	61,9	34 202	38,1
Csongrád	51 243	4,8	38 671	75,5	12 572	24,5
Fejér	42 336	4,0	28 596	67,5	13 740	32,5
Győr-Moson-Sopron	33 527	3,2	23 320	69,6	10 207	30,4
Hajdú-Bihar	47 301	4,5	33 196	70,2	14 105	29,8
Heves	32 728	3,1	21 191	64,7	11 537	35,3
Jász-Nagykun-Szolnok	49 525	4,7	36 420	73,5	13 105	26,5
Komárom-Esztergom	31 309	3,0	22 432	71,6	8 877	28,4
Nógrád	22 150	2,1	16 520	74,6	5 630	25,4
Pest	103 089	9,7	78 300	76,0	24 789	24,0
Somogy	34 742	3,3	24 509	70,5	10 233	29,5
Szabolcs-Szatmár-Bereg	67 875	6,4	46 447	68,4	21 428	31,6
Tolna	22 043	2,1	15 823	71,8	6 220	28,2
Vas	23 374	2,2	16 636	71,2	6 738	28,8
Veszprém	33 919	3,2	24 597	72,5	9 322	27,5
Zala	26 251	2,5	19 856	75,6	6 395	24,4
Fővárosi Fellebbviteli Főü.	3 025	0,3	2 859	94,5	166	5,5
Debreceni Fellebbviteli Főü.	1 195	0,1	1 025	85,8	170	14,2
Győri Fellebbviteli Főü.	837	0,1	656	78,4	181	21,6
Pécsi Fellebbviteli Főü.	632	0,1	543	85,9	89	14,1
Szegedi Fellebbviteli Főü.	1 438	0,1	1 297	90,2	141	9,8
Összesen	1 060 473	100,0	748 066	70,5	312 407	29,5

³ Nem tartalmazza a Központi Nyomozó Főügyészség adatait.

3. számú tábla

Az ügyészi szervezet tevékenységének fontosabb mutatói a 2006–2015. években
Büntetőjogi szakág

Év	Fokozott ügyészi felügyelet ⁴	Vádemelések száma (személyek)	Bíróság elé állítások (személyek)	Váderedményesség	A 30 napon belül elintéztett vádemelési javaslatok száma ⁵
2006.	23 254	104 794	8 226	96,8	101 820
2007.	26 390	98 127	7 011	96,7	97 265
2008.	27 666	96 629	6 432	96,5	97 924
2009.	31 113	95 468	6 336	96,9	100 303
2010.	31 239	101 920	7 256	96,9	101 490
2011.	25 648	90 994	8 245	96,8	98 644
2012.	29 160	82 680	8 706	95,9	91 095
2013.	30 278	79 186	11 548	96,4	97 362
2014.	28 915	88 550	14 527	96,6	96 879
2015.	28 146	79 971	10 762	97,3	91 819

⁴ A bejelentések és tevékenységek együttes számát tartalmazza.

⁵ A vádemelési javaslatok és ügyészégi nyomozás befejezések együttes számát tartalmazza.

4. számú tábla

A regisztrált bűncselekmények számának alakulása a 2006–2015. években

Év	Regisztrált bűncselekmények		ebből	
			a bűncselekmény elkövetője ismeretlen maradt	
	szám	2006. = 100%	szám	arány %
2006.	425 941	100,0	174 120	40,9
2007.	426 914	100,2	187 668	44,0
2008.	408 407	95,9	178 306	43,6
2009.	394 034	92,5	182 602	46,3
2010.	447 186	105,0	221 194	49,5
2011.	451 371	106,0	245 080	54,3
2012.	472 236	110,9	274 143	58,1
2013.	377 829	88,7	177 877	47,1
2014.	329 303	77,3	139 000	42,2
2015.	280 113	65,8	109 178	39,0

5. számú tábla

A regisztrált elkövetők, ezen belül a fiatalkorú és gyermekkorú elkövetők számának és gyakoriságának alakulása a 2006–2015. években

Év	Regisztrált elkövetők		100 000 lakosra jutó elkövetők száma	Fiatalkorú elkövetők			100 000 fiatal-korú lakosra jut	Gyermekekori elkövetők száma	
	szám	2006. = 100%		szám	arány %	2006. = 100%		szám	2006. = 100%
2006.	129 991	100,0	1 290,0	11 462	8,8	100,0	2 303,5	3 565	100,0
2007.	121 561	93,5	1 207,6	11 057	9,1	96,5	2 235,8	3 387	95,0
2008.	122 695	94,4	1 221,4	11 606	9,5	101,3	2 380,8	3 433	96,3
2009.	120 083	92,4	1 197,1	10 178	8,4	88,8	2 130,6	2 573	72,2
2010.	129 945	99,9	1 297,6	11 497	8,8	100,3	2 491,7	2 607	73,1
2011.	120 529	92,7	1 207,0	11 378	9,4	99,3	2 554,0	2 714	76,1
2012.	108 306	83,3	1 087,7	10 418	9,6	90,9	2 427,7	2 604	73,0
2013.	109 876	84,5	1 108,9	10 473	9,5	91,4	2 466,5	2 196	61,6
2014.	108 389	83,4	1 097,3	8 797	8,1	76,7	2 182,2	1 483	41,6
2015.	101 494	78,1	1 029,8	7 872	7,8	68,7	2 006,5	1 375	38,6

6. számú tábla

A büntetett (nem visszaeső, visszaeső, különös, többszörös visszaeső és erőszakos többszörös visszaeső) előéletű elkövetők számának alakulása a 2006–2015. években

Év	Büntetett előéletű összesen	2006. = 100%
2006.	45 448	100,0
2007.	39 387	86,7
2008.	35 617	78,4
2009.	42 650	93,8
2010.	34 686	76,3
2011.	32 235	70,9
2012.	28 561	62,8
2013.	28 697	63,1
2014.	23 698	52,1
2015.	23 509	51,7

7. számú tábla
**A külföldi állampolgárságú elkövetők számának alakulása
a 2006–2015. években**

Év	Külföldi elkövetők száma	2006. = 100%
2006.	5 954	100,0
2007.	4 583	77,0
2008.	4 419	74,2
2009.	4 604	77,3
2010.	4 778	80,2
2011.	5 447	91,5
2012.	5 230	87,8
2013.	4 063	68,2
2014.	4 430	74,4
2015.	5 154	86,6

8. számú tábla
**A nyomozó hatóságok határozatai elleni panaszok számának alakulása
a 2006–2015. években**

Év	A nyomozó hatóságok határozatai elleni panaszok									
	összes elintézésre váró panasz		feljelentést elutasító	nyomozást		gyanúsítás ⁶	bűnügyi őrizet	házku- tatás	lefogla- lással kapcsola- tos	egyéb
				felfüg- gesztő	meg- szüntető					
	szám	2006. = 100%	határozat elleni panasz				elleni panasz			panasz
2006.	9 592	100,0	1 903	518	3 165	–	1 662	599	927	818
2007.	25 519	266,0	2 285	91	4 155	14 084	1 601	612	1 050	1 641
2008.	34 981	364,7	2 371	49	4 387	22 385	1 868	787	1 069	2 065
2009.	38 408	400,4	2 704	313	4 893	24 433	1 868	848	1 228	2 121
2010.	46 542	485,2	3 440	1 204	6 457	28 141	2 000	1 027	1 504	2 769
2011.	47 317	493,3	3 753	1 115	6 864	28 097	1 998	1 032	1 565	2 893
2012.	47 352	493,7	3 801	1 163	7 280	28 237	1 663	1 109	1 489	2 610
2013.	45 806	477,5	3 981	1 245	7 113	26 633	1 607	1 109	1 529	2 589
2014.	42 578	443,9	3 766	1 042	6 903	24 629	1 374	1 047	1 441	2 376
2015.	41 465	432,3	3 451	977	6 525	23 906	1 464	963	1 565	2 614

⁶ A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 196. §-a értelmében 2003. július 1-jétől 2007. május 31-éig a gyanúsítás elleni panasz: ellenvetés.

9. számú tábla

**Az ügyészségi határozatok elleni panaszok számának alakulása
a 2006–2015. években**

Év	Összes elintézésre váró panasz		Első fokon elbírált panasz	Másodfokon elbírált panasz
	szám	2006. = 100%		
2006.	6 893	100,0	506	6 387
2007.	8 832	128,1	1 116	7 716
2008.	8 979	130,3	532	8 447
2009.	9 694	140,6	559	9 135
2010.	10 348	150,1	576	9 772
2011.	9 624	139,6	560	9 064
2012.	7 896	114,6	498	7 398
2013.	8 869	128,7	483	8 386
2014.	8 258	119,8	487	7 771
2015.	7 662	111,2	510	7 152

10. számú tábla

**Az elsőfokú bíróság érdemi határozata ellen bejelentett fellebbezések alakulása
a 2006–2015. években**

Év	Vádlottak, akiknek ügyében fellebbezés volt		A fellebbezés					
			ügyészi		kölcsonös		nem ügyészi	
	szám	2006. = 100%	vádlott	%	vádlott	%	vádlott	%
2006.	16 583	100,0	4 386	26,4	1 910	11,5	10 287	62,0
2007.	14 967	90,3	3 829	25,6	1 713	11,4	9 425	63,0
2008.	16 225	97,8	4 581	28,2	1 928	11,8	9 716	59,8
2009.	15 042	90,7	4 051	26,9	1 793	11,9	9 198	61,1
2010.	14 799	89,2	3 809	25,7	2 002	13,5	8 988	60,7
2011.	16 323	98,4	4 201	25,7	2 398	14,7	9 724	59,6
2012.	15 534	93,7	3 829	24,7	2 333	15,0	9 372	60,3
2013.	15 439	93,1	3 562	23,0	2 709	17,6	9 168	59,4
2014.	17 308	104,4	4 187	24,2	3 611	20,9	9 510	54,9
2015.	17 262	104,1	4 127	23,9	3 939	22,8	9 196	53,3

11. számú tábla

Elővezetésekkel kapcsolatos ügyészi tevékenység a 2015. évben

Ügyészségek	Elővezetés			
	közigazgatási ügyben		szabálysértési ügyben	
	jóváhagyás	megtagadás	tudomásul vétel	hatályon kívül helyezés
Főváros	19	16	3 386	859
Baranya megye	10	0	2 496	95
Bács-Kiskun megye	59	2	4 515	335
Békés megye	45	4	6 262	387
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	97	0	13 816	264
Csongrád megye	39	1	2 737	135
Fejér megye	52	2	2 910	367
Győr-Moson-Sopron megye	19	3	2 547	114
Hajdú-Bihar megye	1	2	2 658	906
Heves megye	86	2	5 010	432
Jász-Nagykun-Szolnok megye	75	8	4 074	195
Komárom-Esztergom megye	13	0	3 264	201
Nógrád megye	23	2	349	370
Pest megye	13	3	6 183	348
Somogy megye	8	4	3 834	523
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	74	5	10 286	341
Tolna megye	29	0	1 790	75
Vas megye	1	0	973	74
Veszprém megye	24	3	1 992	242
Zala megye	41	0	1 321	82
Összesen:	728	57	80 403	6 345

12. számú tábla

**A közérdekvédelmi szakterület elsőfokú eljárásban végzett tevékenysége
a 2015. évben**

Ügyészségek	Kiemelt intézkedések összesen	ebból					
		per- elhárító kezdemé- nyezés, felhívás	kereset	nemperes eljárás kezdemé- nyezése	szabs. eljárással kapcs. kezdemé- nyezés	perbe- lépés, fellépés	fel- lebbezés
Főváros	2 623	700	972	639	212	1	98
Baranya megye	539	40	222	215	9	48	4
Bács-Kiskun megye	659	157	301	59	48	42	52
Békés megye	603	71	365	53	71	33	6
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	2 198	448	1 041	5	88	591	21
Csongrád megye	630	166	312	18	61	65	8
Fejér megye	340	129	102	21	51	30	7
Győr-Moson-Sopron megye	536	204	139	108	23	30	32
Hajdú-Bihar megye	596	223	184	36	5	75	73
Heves megye	530	192	123	64	137	4	10
Jász-Nagykun-Szolnok megye	569	126	244	31	12	89	65
Komárom-Esztergom megye	716	311	94	95	104	71	41
Nógrád megye	230	77	26	20	53	48	6
Pest megye	631	230	90	124	82	52	51
Somogy megye	688	174	277	107	62	56	12
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	592	150	284	2	45	35	73
Tolna megye	129	34	17	2	53	19	3
Vas megye	770	270	308	119	25	17	31
Veszprém megye	559	215	220	21	24	24	55
Zala megye	1 002	262	317	317	43	7	54
Összesen:	15 140	4 179	5 638	2 056	1 208	1 337	702

13. számú tábla

Törvényességi ellenőrzési ügyekkel kapcsolatos kiemelt ügyészi intézkedések, valamint az elbírált intézkedések száma és eredményessége a 2015. évben

Ügyészségek	Kiemelt intézkedések száma össze- sen	ebből			A tárgydőszakban az elbírált intézkedések számából			
		felhívás	jelzés	egyéb intézkedés	felhívás		jelzés	
		száma			össze- sen	ebből eredmény	össze- sen	ebből eredmény
Főváros	6 049	697	426	5 096	621	587	266	266
Baranya megye	2 790	36	118	2 667	35	35	86	84
Bács-Kiskun megye	5 585	157	219	5 085	181	179	359	359
Békés megye	7 196	70	654	6 857	74	66	290	289
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	15 086	448	98	14 417	416	387	209	203
Csongrád megye	3 415	159	182	3 084	158	154	178	177
Fejér megye	3 812	129	90	3 622	132	131	69	68
Győr-Moson-Sopron megye	3 075	204	116	2 825	228	228	45	45
Hajdú-Bihar megye	4 239	223	291	3 667	147	143	352	348
Heves megye	6 016	191	144	5 752	146	142	78	78
Jász-Nagykun-Szolnok megye	4 869	126	234	4 531	142	141	217	217
Komárom-Esztergom megye	4 570	309	326	3 759	242	241	508	508
Nógrád megye	1 121	71	147	878	48	47	170	170
Pest megye	8 624	228	190	6 780	214	210	1 412	1 401
Somogy megye	4 942	174	161	4 635	190	136	134	134
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	11 175	149	424	10 846	538	537	184	184
Tolna megye	2 051	34	34	1 970	35	34	45	44
Vas megye	1 844	267	291	1 182	283	264	397	395
Veszprém megye	2 711	215	124	2 380	195	177	116	114
Zala megye	1 839	243	48	1 559	306	304	25	25
Összesen:	101 009	4 130	4 317	91 592	4 331	4 143	5 140	5 109

14. számú tábla

Szabálysértésekkel kapcsolatos ügyészi tevékenység a 2015. évben

Ügyészségek	Szabálysértési						
	hatóság megszűntető határozata			panasz			
	érkezett ügy	tudomásulvétel	felvilágosítás, iratok, adatok kérése	érkezett ügy	elutasítás	határozat hatályon kívül helyezése	egyéb érdemi
Főváros	38 320	37 603	1 122	444	237	190	71
Baranya megye	2 691	2 696	53	65	41	17	3
Bács-Kiskun megye	4 040	3 848	259	65	47	10	11
Békés megye	2 301	2 086	364	21	16	4	1
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	5 266	5 178	167	61	44	15	4
Csongrád megye	3 631	3 411	380	65	41	18	6
Fejér megye	2 750	2 406	326	51	29	15	1
Győr-Moson-Sopron megye	3 085	3 055	135	44	32	11	3
Hajdú-Bihar megye	4 767	4 619	386	45	27	10	2
Heves megye	3 568	3 482	258	46	32	13	3
Jász-Nagykun-Szolnok megye	4 348	4 158	380	29	20	6	2
Komárom-Esztergom megye	1 749	1 590	433	31	24	6	11
Nógrád megye	1 862	1 718	158	13	10	3	1
Pest megye	6 177	5 943	474	170	108	42	21
Somogy megye	2 011	1 939	86	55	35	21	0
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	5 296	5 099	257	58	41	14	6
Tolna megye	1 508	1 340	177	35	28	8	2
Vas megye	1 507	1 383	341	20	12	6	4
Veszprém megye	2 508	2 429	214	53	24	23	3
Zala megye	1 936	1 922	69	44	35	12	7
Összesen:	99 321	95 905	6 039	1 415	883	444	162

15. számú tábla

**Ügyészek, alügyészek és fogalmazók számának és nemek szerinti
megoszlásának alakulása a 2006–2015. években**

Év	Főállású ügyészek ⁷		Alügyészek, fogalmazók		Ügyészek				Alügyészek, fogalmazók			
	szám	2006. = 100%	szám	2006. = 100%	férfi		nő		férfi		nő	
					sorszám	%	sorszám	%	sorszám	%	sorszám	%
2006.	1 538	100,0	412	100,0	622	40,1	928	59,9	148	35,9	264	64,1
2007.	1 580	102,7	364	88,3	636	40,1	952	59,9	130	35,7	234	64,3
2008.	1 612	104,8	318	77,2	646	40,1	966	59,9	109	34,3	209	65,7
2009.	1 660	107,9	270	65,5	660	39,8	1 000	60,2	86	31,9	184	68,1
2010.	1 741	113,2	261	63,3	685	39,3	1 056	60,7	86	33,0	175	67,0
2011.	1 850	120,3	402	97,6	759	41,0	1 091	59,0	118	29,4	284	70,6
2012.	1 809	117,6	497	120,6	741	41,0	1 068	59,0	143	28,8	354	71,2
2013.	1 824	118,6	497	120,6	739	40,5	1 085	59,5	145	29,2	352	70,8
2014.	1 876	122,0	450	109,2	751	40,0	1 125	60,0	139	30,9	311	69,1
2015.	1 876	122,0	409	99,2	750	40,0	1 126	60,0	123	30,0	286	70,0

⁷ A statisztikában főállás elnevezés alatt az engedélyezett létszám terhére foglalkoztatott ügyész-ségi alkalmazott ér-
tendő.

16. számú tábla

Ügyészek életkor szerinti megoszlása a 2015. évben⁸

Szolgálati helyek	Ügyé- szek szá- ma	30 év és az alatt		31–40 év között		41–50 év között		51–54 év között		55–59 év között		60 év és felette	
		sorszám	%	sorszám	%	sorszám	%	sorszám	%	sorszám	%	sorszám	%
Ügyész-ségek összesen	1867	35	1,9	677	36,3	704	37,7	172	9,2	155	8,3	124	6,6
Legfőbb Ügyész-ség	108	0	0	23	21,3	40	37,0	10	9,3	17	15,7	18	16,7
Más ügyész-ségek	1759	35	2,0	654	37,2	664	37,7	162	9,2	138	7,8	106	6,0
Igazságügyi Minisztérium	9	0	0	7	77,8	2	22,2	0	0	0	0	0	0

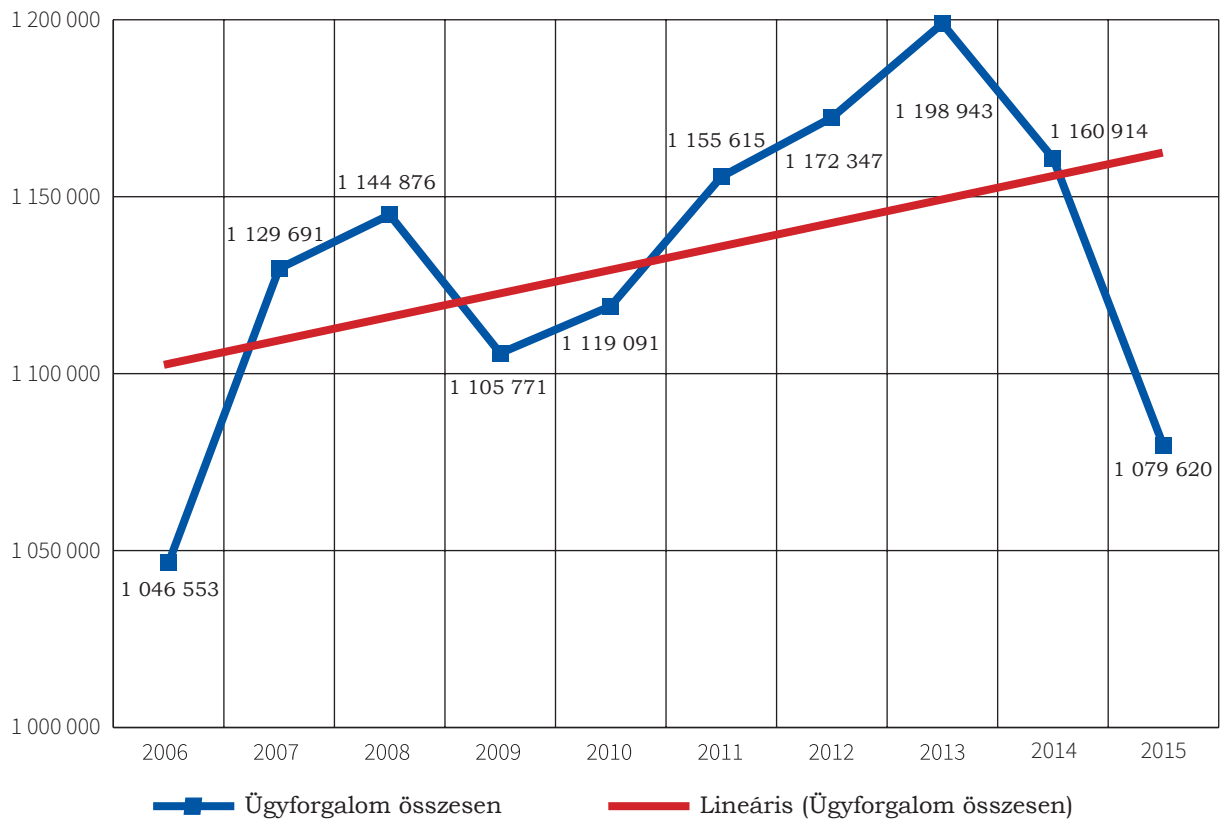
⁸ A december 31-i állapot.

17. számú tábla
**Az egyes költségvetési előirányzatok alakulása (millió Ft, %)
a 2011–2015. években**

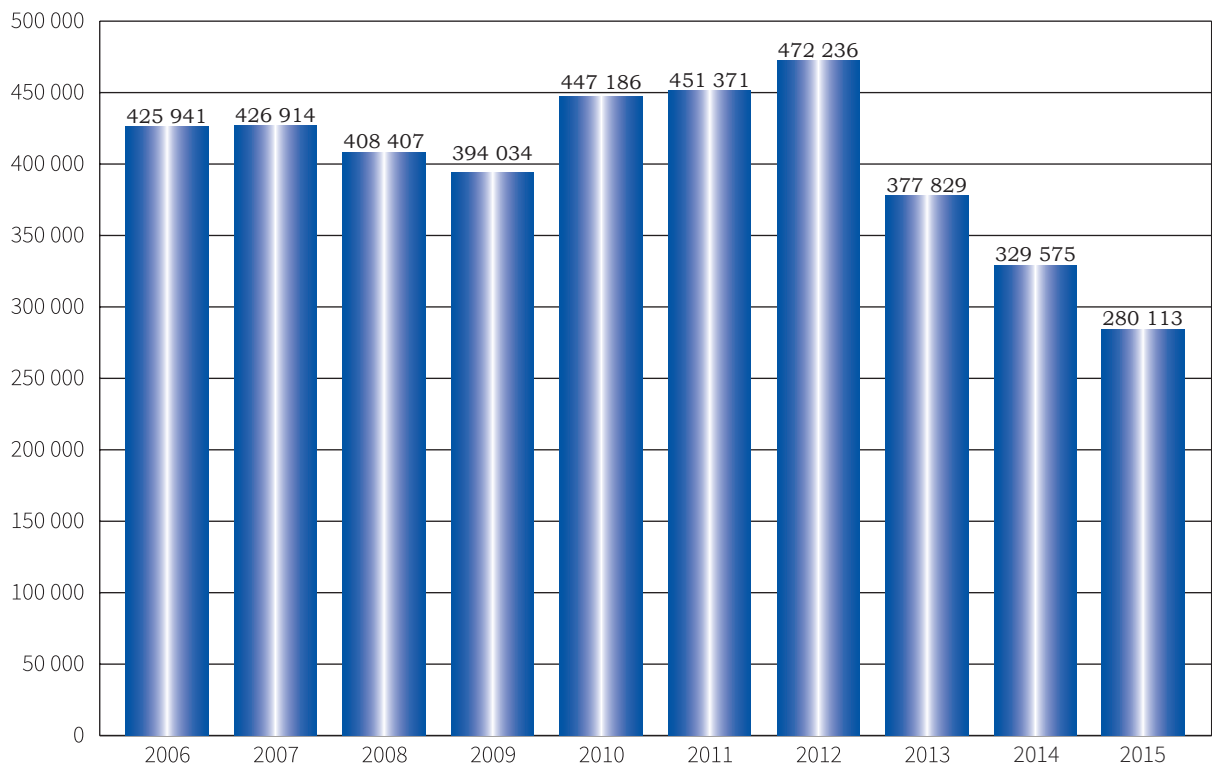
Megnevezés	2011.		2012.		2013.		2014.		2015.		Index %	
	előirányzat	teljesítés	előirányzat	teljesítés	előirányzat	teljesítés	előirányzat	teljesítés	előirányzat	teljesítés	2015/2014 előirányzat	2015/2014 teljesítés
Személyi juttatás	21 082	20 418	24 413	24 001	24 656	24 656	25 011	25 354	25 723	25 715	103	101
Munkaadót terhelő járulék	5 534	5 301	6 405	6 381	6 470	6 581	6 884	7 075	7 074	7 187	103	102
Dologi kiadás	3 573	3 665	4 095	4 002	4 180	4 148	3 739	3 647	3 349	3 719	90	102
Egyéb működési és felhalmozási célú kiadások	92	158	120	1 678	133	2 365	634	943	149	844	24	90
Felújítások	30	32	30	60	30	254	30	3	30	31	100	1 033
Beruházások	1 780	1 040	835	1 478	1 334	1 673	1 225	1 080	2 837	1 486	232	138
Fejezeti tartalék	–	–	972	–	–	–	733	–	720	–	98	–
Összesen	32 091	30 614	36 870	37 600	36 803	39 677	38 256	38 102	39 882	38 982	104	102

1. számú ábra
Ügyforgalom és trend az elmúlt 10 évben

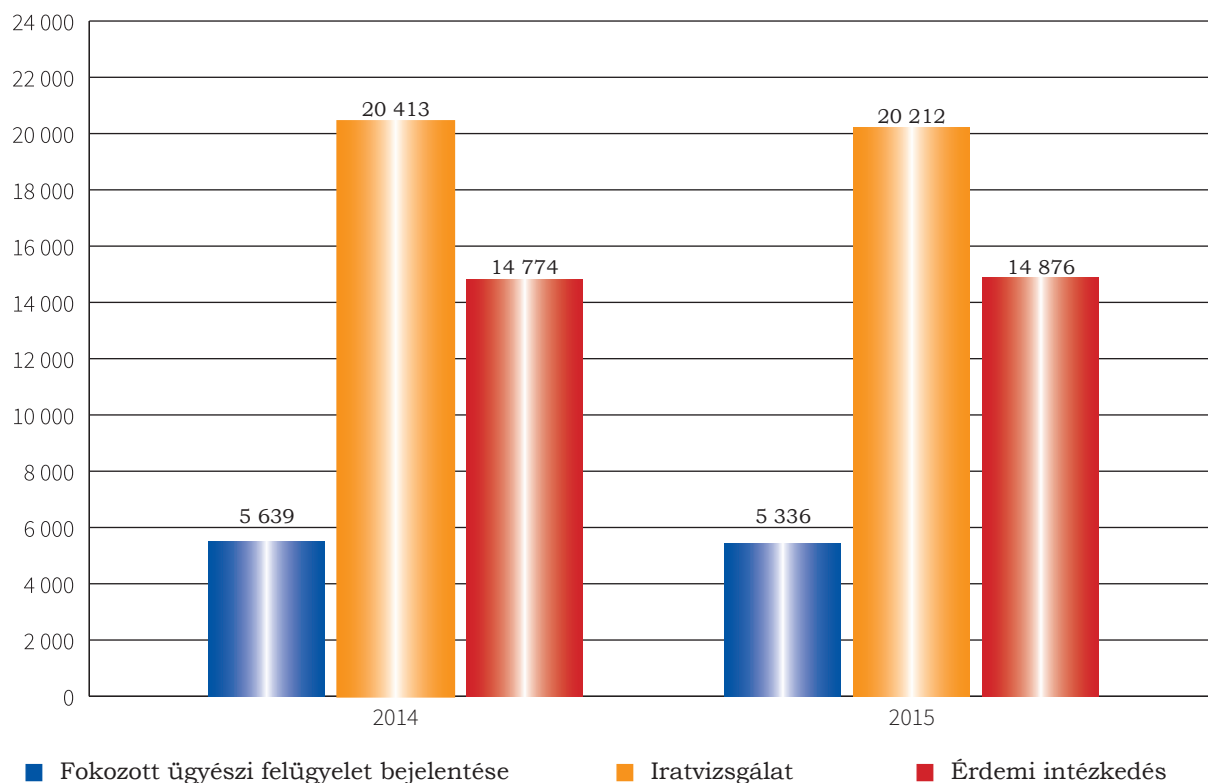

2. számú ábra
Regisztrált bűncselekmények számának alakulása a 2006–2015. években

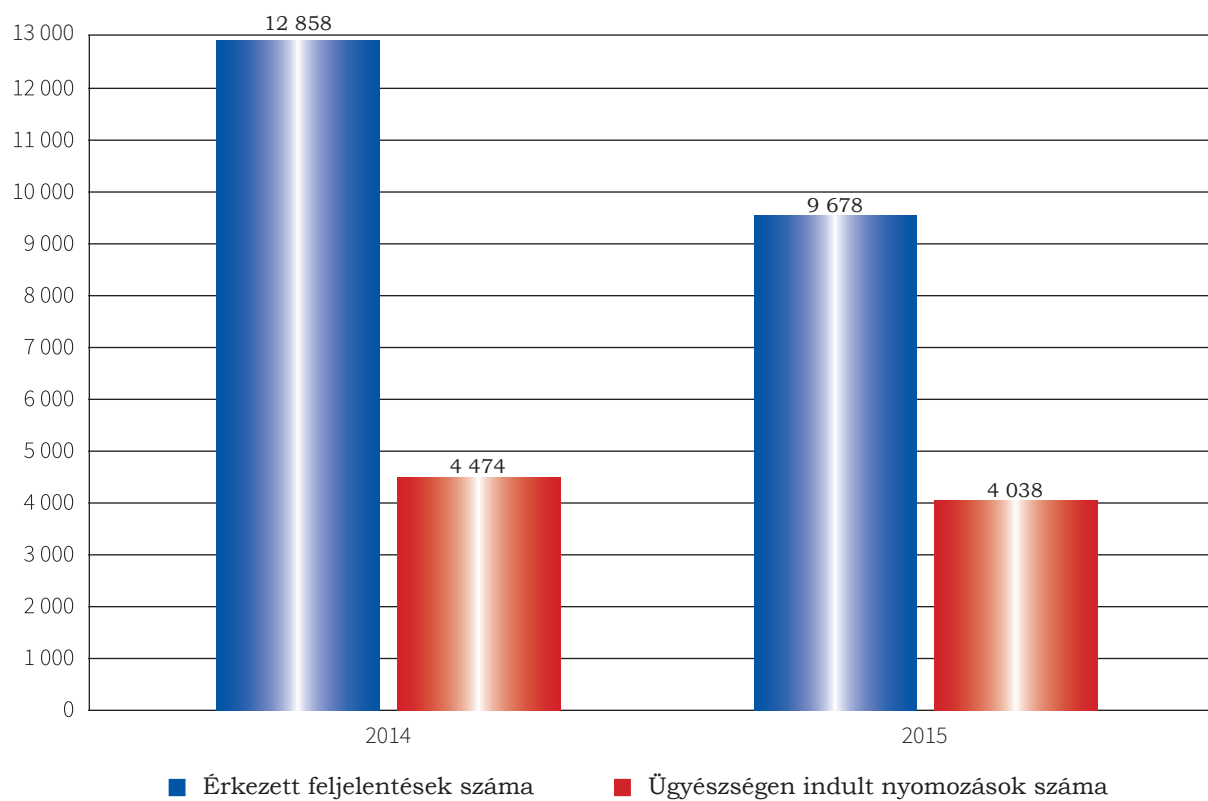

3. számú ábra

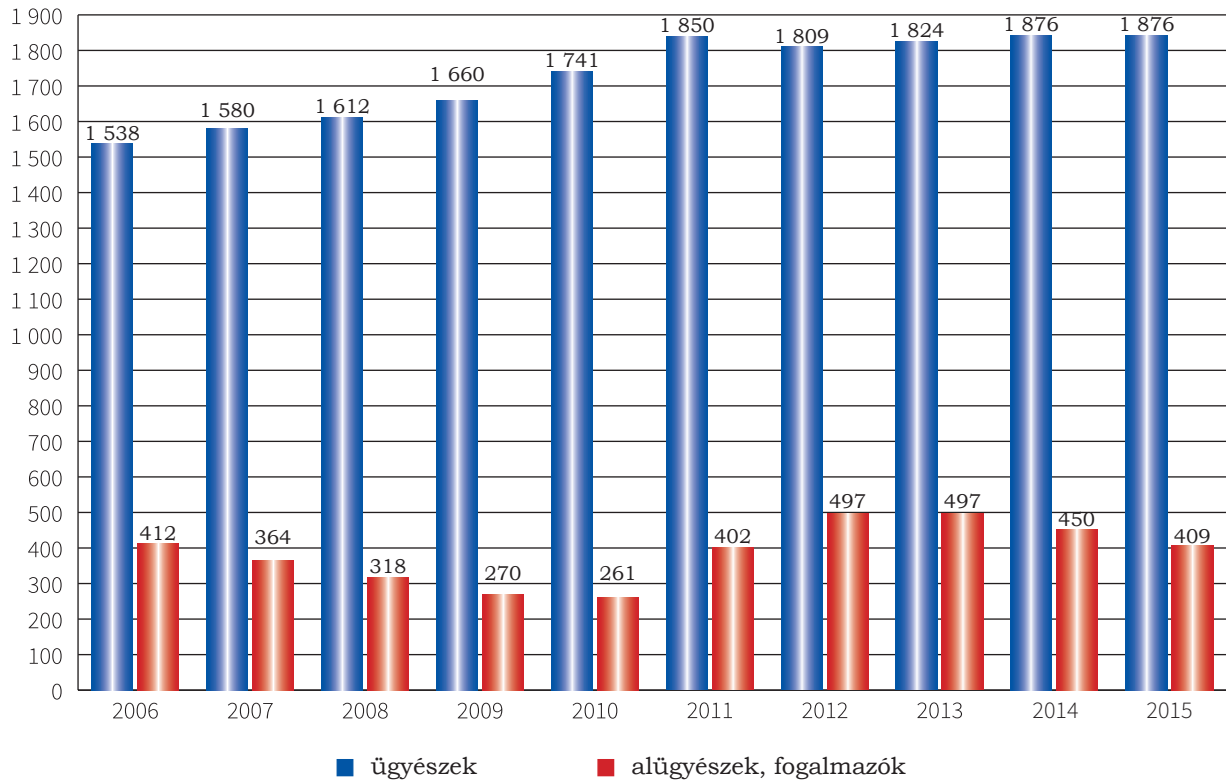
Fokozott ügyészi felügyeleti tevékenység a 2014–2015. években

4. számú ábra

Ügyészségi nyomozások adatai a 2014–2015. években

5. számú ábra
**Az ügyészek, alügyészek és fogalmazók számának alakulása
a 2006–2015. években**

6. számú ábra
Az ügyészség sajtókommunikációja a 2012–2015. években

